

ספר אור השבת

והוא:

עלוני "אור השבת" שיצאו לאור על ידי מפעל
הזוהר העולמי בתוך סדרה של 1300 עלוני אור
הזוהר – 379–384 "אור השבת"

- שבת בו תבין – דבר המערכת
- שבת בו תשוב – שכר ועונש
- שבת בו תספר – סיפור לשבת
- שבת ברית תתקן – בענין תיקון הברית
- שבת בו תשנן – הלכות שבת
- שבת בזוהר תלמד – גודל מעלת לימוד הזוהר בשבת
- שבת בו תלקט – לקט מן הספרים הקדושים על קדושת השבת
- שבת בו תזהיר – להזהיר הגדולים על הקטנים

יוצא לאור על ידי "מפעל הזוהר העולמי"
בעיר בתים
ב'סיון תשע"ז לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה

מגדולי ישראל כבר באו בדפוס בשאר הספרים
שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן.

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

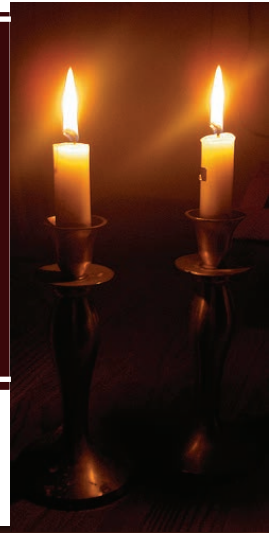
האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור השבת

שבת בו תשוב

אור הזוהר 379 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

בשמוכיח ברבים שדבריו לא ישמעו אפלו לאחד מהם

ובמשיך שם החפץ חיים במאמר תוכחה: "ואמרו חז"ל (יבמות ס"ה) אמר רבי אילעא משום ר' אלעזר בר שמעון, כשם שמצוה על אדם לומר דבר הנשמע (דכתיב הוכח תוכיח - להוכיח מי שמקבל הימנו רש"י) כך מצוה על האדם שלא לומר דבר שאינו נשמע וכו', הינו בדבר שמדובר, כמו שאמרו חז"ל (ביצה ל') הנח להם לישראל מוטב שיהיו שוגגין ולא יהיו מזידין, הני מילי בדורבנן אבל מדאורייתא לא. ועיין ברמ"א (ש"ע או"ח סימן תר"ח סעיף ב')... ושמעתי מאדמ"ח שליט"א, שזה הכלל שיהי רק בשמוכיח ביחיד, אבל בשמוכיח ברבים הכלל ליתא, דברבים אי אפשר שדבריו לא ישמעו אפלו לאחד מהם.

מדה בנגד מדה - אתה השתדלת לזכות את חברך ע"כ
אשיבך ולפני תעמוד

והעצה לזה, אחרי שמצות התוכחה היא חיוב גדול, אפלו עד מאה פעמים, לכן לא צריך אדם להתרשל להוכיח. וזה צריך להיות באופן שהשני לא ירגיש מדבריו שחושבים אותו לרשע, חס ושלום, מפני שתוכחה כזאת מרחקת את האדם עוד יותר מן הדרך הנכונה... ודבריו יהיו רק בנחת ודבריו נעם וכבר אמר החכם מכל אדם דברי חכמים בנחת נשמעים (קהלת) ומענה רך ישיב חמה (משלי ט"ו א)... ובעוונותינו הרבים, רבים מהחרדים לדבר ד' מתרשלים להוכיח בזמן הזה על דברים הרבה, אבל על כל פנים צריך אדם להזהיר את חברו מעוונות שהחמיר בהם הכתוב מאד והגדיל את העוון. הינו מי שעושה את העוון ביד רמה, והתרגום בריש גלי, שכיון שעשה עברה קטנה ביד רמה, בפרסום, נכפל אז העוון נורא מאד כדכתיב: (במדבר ט"ו ל') והנפש אשר תעשה ביד רמה וגו' כי דבר ד' בזה ואת מצותו הפר הפרת תפירת הנפש שהוא עונה בה. ומה אם אמרו חז"ל שהמקום נפש אחת מישראל, בגשם, הוא חשוב לפני הקב"ה כאלו קים עולם מלא, על אחת כמה וכמה מי שהציל נשמתו של ישראל מחטא, שכבר אמרו חז"ל המחטיא את חברו גדול חטאו מן ההורגו. על כן מי יוכל לשער גדל המצוה של מי שמזכה את חברו להשיבו מעוון שהוא בודאי כאלו קים עולם מלא. ואין לשער גדל המצוה והשכר של אלו

התמוטטות הדת בעקר מפני רפיון האמונה בשכר וענש...

החפץ חיים במאמר "צפית לישועה" (פרק א') מביא: "הנה בעוונותינו הרבים אנו רואין בכמה מקומות שנתמוטט הדת מאד מאד ומנתקין הבנים מילדותן מתורת ד' מה שלא היה פן באיזה שנים שלפנינו. וכאשר נחקה היטב על סבת הענין יש כמה דברים ועקר הסבה הוא רפיון האמונה, שהאמונה בעולם הנצח בשכר וענש ובביאת המשיח ובכל יעודי התורה והנביאים, היא נתנה אמץ לישראל בכל דור לשא כל המצוקות והתלאות ולעמוד עבור דתם במסירת נפש הן בעצמם הן את בנייהם, שיפה היה להאב לראות את בנו שחוט לעיניו על קדשת השם להשיב נשמתו טהורה לאלקי השמים, מלראותו בגרם האשר אם חלילה וסלף דרכו מדרך התורה והמצוה.

אכן בעוונותינו הרבים כהיום הצליח מעשה שטן על ידי שלוחיו הרבים לרפות שרשי האמונה מקרב ישראל הן בשכר וענש הן ביעודי הנביאים וכאשר רואין גדל המצוקות והתלאות שעוברים עלינו בכל יום מדמין בנפשם שהקב"ה הסתיר פניו ממנו לגמרי, ומתיאשין מן הגאולה, ואינן מחפזין למלכות שמים כלל, וכל אחד פונה לעצמו ומבקש עצות הן בהתר הן באסור איך לפרנס עצמו ובני ביתו, ויותר מזה שאפלו התמימים והישרים יראי אלוקים בראותם גדל הפריקת על שנתהוה בעוונותינו הרבים שהוקל בכמה מקומות ענינים החמורים שבחמורים כגון דברים שחייבה התורה עליהן מיתה וקרת נגזר חלול שבת דכתיב מחלליה מות יומת, ועריות דהינו טבילת נדה, שהוא בכלל כל עריות כמו שכתוב בפרשה אחרין, נפל לכן בקרבן וחושבין איך נוכל לקנות בדורנו לרחמי שמים, אחרי שהפרו תורת ד' באופן נורא כזה, ועל ידי זה ממילא מתרפין לגמרי, אפלו לראות לתקן איזה אנשים שנוכל להצילם מרדת שחת."

וזאת מטרתנו כאן: להעמיק בלב היהודי עניני שכר וענש, לבל יפל חס ושלום לזרועות היאוש, אלא יתחזק באמונה בשכר וענש לשוב אל ד', ליראה אותו ולאקהה אותו כל הימים, וינצל מרדת שחת.

המחזירים את אחרים לשוב בתוכחתם. ואמרו חז"ל על הפסוק: אם תשוב ואשיבך לפני תעמד (ירמיהו ט"ו י"ט), אם תשוב ישראל למוטב בתוכחתך, ואשיבך אלי, ולפני תעמד ועל כן אנחנו רואים שבמצות תוכחה צפונה עוד סגולה נפלאה להשיג סיעתא דשמיא ללכת בדרך ד" שהקב"ה בעצמו משיב את המוכיח אליו, בבחינת מדה כנגד מדה. אתה השתדלת לזכות את חברך ע"כ אשיבך ולפני תעמד" עכ"ל.

ובענין זה נעתיק מן הספר "שכר וענש":

אי אפשר לקיים מצות ואהבת לרעה כמוה אם לא מודיע לחברו ענין שכר וענש

כתב בספר הקדוש קב הישר (פרק ה') וזה לשונו: ואהבת לרעה כמוה (דברים ו, ה), אמרו רבותינו זכרונם לברכה (תורת כהנים, פרשת קדושים, ד') זה הוא הפסוק, שהוא כולל גדול שבתורה. ואין לה אהבה יותר, פשוטה האדם דבר מגנה באחיו ישראל, שעושה איזה חטא ועוון, שצריך להוכיחו על זה, כי נשמתן של ישראל הן קשורין ודבוקין זה בזה. אבל הכלל הוא, שצריך האדם מי שהוא יודע ההרפתקאות והסבות והענשים שבאים לנשמת האדם אחר יציאת הנשמה מהגוף, צריך להודיע לחברו, אולי על ידו יזכה חברו גם כן ועוזב דרכו הרשעה "ושב ורפא לו" (ישעיה ו, י).

גדל השכר למו שמעורר אחרים ליראת שמים

כתוב (דברים ד, י) אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בנייהם ילמדון, ופרש רש"י ילמדון - ילפון לעצמם, ילמדון, יאלפון לאחרים.

ובכתב בספר מעלת המדות (שער יראת שמים) וזה לשונו: ראוי לכל ירא שמים שלא יירא מן האנשים להוכיחם אם יראה אותם שנוהגים שלא פשוטה, פי דבר זה נגד יראת שמים, כמו שאמר חכם אחד (מבחר הפנינים א, ה): ראוי למחזיק בחכמה ובצדק שלא יירא מבני אדם. ואמר חכם אחר (שם א, ו): הצדיקים אינם יראים כי אם האלקים לבדו, אך לירא מפני חכמים ותלמידיהם מפני מעלת התורה, דבר זה ראוי והגון, וחיב אדם לכבדם ולירא מפניהם, שפך אמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים דף כ"ב ע"ב) את ה' אלקיך תירא, לרבות תלמידי חכמים.

החיוב להדריך את בניו לתורה ויראת שמים

ובספר מרפא לשון (להגאון רבי רפאל מהאמבורג זצ"ל, עמ' רס"ח) כתב שכל איש מישראל מחיב להדריך את בניו לתורה

וליראת ה', שיהיה יראת ה' קודמת לחכמתו, בפרט בימים הקדושים האלה שלא יעכבו אותו מלעשות תשובה, כמו שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם, שהוא אחד מן הדברים המעפכין את התשובה, ולכן יוכיח את בניו ואת שישבו מדרך הרעה אשר דרכו בה כל השנה, עכ"ל.

לאחר מאה ועשרים שנה שואלים לאדם, מדוע לא הוכיח את קרוביו, ובשבים יענש

ואמר מרן החפץ חיים זצ"ל (מוכא בספר שיחות החפץ חיים, ס"ק ע') בזה הלשון: כל אחד צריך לחזק ולהוכיח את קרוביו ומיודעיו אם הם רפיין בקיום המצוות, וכן מי שיש לו קרובים באמריקא הרפים בקיום המצוות, צריך לכתב לו זאת: אחי, לא לעולם אחיה, ולאחר מאה שנים כשאגיע לעולם העליון בודאי ישאלוני מדוע לא הוכחתי את קרובי, ואקבל ענש בשבילך. לפיכך אני מזהיר אותך, עכ"ל.

ובאגרת המוסר להגאון רבי ישראל מסאלאנט זצ"ל, כתב בזה הלשון: לזאת ישים האדם אל לבו לזכות את הרבים לעוררם להתבוננת היראה והמוסר, כי עיני האדם פקוחות על אחרים לדעת ולהפיר חסרונותיהם וכי נצרכים המה למוסר למרבה, כן חזיק בכל עז בלמוד המוסר למען ישוטטו בו רבים ותרבה יראת ה', וזכות הרבים תהיה תלויה בו, וממילא לאט לאט למוד המוסר ידריכהו בנתיב הצדק, והיא רפואה גשמית וגם רוחנית, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה כל המזפה את הרבים אין חטא בא על ידו.

על ידי למוד עניני שכר וענש יכניע החמר

כתב רבינו הקדוש רבי חיים ויטאל זי"ע בספרו שער הקדשה אשר צריך כל אדם להתבונן ביראת הענש, וסגולה לזה ללמד אלו הענינים המדברים מענשים הגדולים אשר מענישים בעולם העליון, אשר אין קץ וגבול ליסורים הללו, למען לידיע כי אית דין ודין ואין העולם הפקר חס ושלום וכן הזהירו אותנו בזה רבותינו תלמידי הבעל שם טוב הקדושים זי"ע בספריהם, ועל ידי ידיעת הפרטים של שכר וענש יוכל להכניע החמר, כמאמר רנ"ל (ברכות דף ה' ע"א) אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכר לו יום המיתה, והוא סגולה גם כן להכניעת כל התאוות וכל המדות רעות.

שמואל השקול כמשה ואהרן גם כן פחד מיום המיתה

בשער הקדשה להרב הקדוש רבי חיים ויטאל (חלק א' שער ו' ד"ה ועתה נתקן תרופה כוללת וכו') כתב:

דבריהם ז"ל, שואהבת לרעה כמוה הוא כולל גדול בתורה, כי האהבה הגדולה ביותר לחברו הוא להוכיחו פשוטה בו איזה חטא, ולקרבו לעבודת ה' לקיים המצוות שבתורה, (קב הש"ח).

ג) והסבות והענשים שבאים לנשמת האדם אחר יציאת הנשמה מהגוף, אם לא השלימה ותקנה בעולם כראוי וכנכון. (יסוד יוסף, מאורי האש).

ד) אבל הכלל הוא... צריך להודיע לחברו. כלומר, שלא יסתפק להוכיחו סתם, שאינו נהג עצמו פשוטה, אלא יודיע לו גם כן הענש על החטא שהוא נכשל בו, כי אולי על ידי זה יעזב דרכו הרשעה ויזהר ביותר מלהכשיל בס' עוד. (מאורי האש, לפי באור אשכנז).

א) יצא לאור על ידי הגה"צ רבי שלום יהודה גראס האדמו"ר מהאלמין שליט"א, בעמח"ס: אור הזוהר ד' חל', דברי תורה עה"ת ז"ח, דברי תורה על הש"ס י"ג חל', המקוה בישראל כהלכתה ח"ח, הסת"ס בישראל כהלכתה כ"ב חל', העירוב בישראל כהלכתה ג"ח, השבת בישראל כהלכתה ד' חלקים, השחיטה בישראל כהלכתה כ"ו חל', קדושת ביהכ"נ י"ז חל', קובץ ספרים בעניני כשרות ג"ן חל', קובץ ספרי ניקור קי"ח חל', קובץ ספרים על הזוהר כ"ד חל', שמירת הברית י"ח, שמירת המצוות כהלכתה ח"ן חל', ועוד.

ב) ואין לה אהבה יותר... שצריך להוכיחו על זה. ובזה מתבאר בטוב טעם

לא ימוש מעיניך יום המיתה יום הקבר יום הדין

עוד שם (בחלק ב' שער ב'), וזה לשונו: לעולם אל יליזו מעיניך יום המיתה יום הקבר יום הדין הגדול, כאלו אתה רואה אותן, וכאלו אתה עומד בו, וכאלו אתה נכנס לדין, הרי שלא יעלה על לבך דברי הרהורים של חטא שכל איבריך מעידים בך, ועל כרחך אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא (אבות סוף פרק ד'), עד כאן לשונו.

ישים יראת ה' על פניו, לא תמוש מנגד עיניו יראת יום המיתה והכנסת הקבר עד ירקב תרווד רקב אחד, בהפך בשרו למאכל תולעים, ודין חבוט הקבר, ודינה של גיהנם, יום הדין הגדול לכל באי העולם, כי אפלו שמואל השקול כמשה ואהרן (ראה מדבר פ"ח, ח, תנחומא קרח ה', זהו בראשית דף כ"א ע"ב), ועוד. (וראה ברכות דף ל"א ע"ב, ר"ה דף כ"ה ריש ע"ב), נתיירא ממנו (ראה ויק"ר פכ"ו, ז) שהיה שמואל סבור שהוא יום הדין ונתיירא בו. (ועל דרך זה בתנחומא אמר ב'), עד כאן לשונו.

אך נגד יסורי גיהנם לא נתן לתאר דים. כשנתאספו תלמידי הבעש"ט על גדלותו לדבר. נגלה אליהם בחלום והוכיחם, את אונם לספר: "מדוע אותות ומופתים לכלם הנכם מוכרים. ואת יראת שמים שלי אינכם זוכרים?" כי יראה היא מצוה תמידית בכל רגע. על ידה נשמר מכל פגע. נאהב את ה' ע"י היראה. זוהי תכלית הבריאה - "וינחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה" ביאת אדם לעולם לזו המטרה. נעשה חשבון הנפש. נסיר הטיט והרפש. נזכה לנחלה בעולם הבא. אשרי חלקנו בזה ובבא.

"והנהבת לרעה כמודך" - כיצד נקים? אולי נאהב בלב ובה נסים. לא! צריך שיוכיח לחברו ענשו בעולם הבא. על כל עברה - התהום פי רבה. מאידך, הודות למעשים נאים. להתענג על ה', האח! מה נעים. אזי ייטיב לו יותר מכל. אשרי הגבר אשר מנעוריו ישא על. יאלף לאחרים דרך. חיו מלאים ערך. יאלף לעצמו היראה. "את ה' אלקיך תירא" בתוככי לבו תמיד יסיר. את ענשי הגיהנם בשכלו יציר: יסורין כאיוב נגד צער המיתה אינם כטפה מן היס.

סיפורים לשבת

מכבר למחללי שבת קדש, שנענשו ביסורים רחמנא ליצלן בזה ובבא, אולי יתעוררו ויתנו לב וישונו על ידי זה, ויטכרום כפול מן השמים.

בשנת ארבעת אלפים ותשע מאות ותשע עשרה בחצי הלילה ליל שבת בארבעה עשר לחדש טבת, ואני אברהם הספרדי הנקרא אבו עזרא הייתי בעיר אחת מערי האי הנקרא קצה הארנון שהוא גבול שביעי מגבולות ארנון נושבת, ואני הייתי ישן וישנתי ערבה עלי ואראה בחלום והנה עומד לנגדי כמראה גבר ובידו אגרת חתומה, ויען ויאמר אלי, קח זאת האגרת ששלחה אליך השבת ואקד ואשתתחו להשם ואברך השם אשר כבדני זה הכבוד ואתפשונו בשתי ידי וידי נטפו מור, ואקראנה ותהיה בפי כדבש למתוק, אך בקראי הטורים חם לבי בקרבי וכמעט יצאה נפשי, ואשאל העומד לנגדי מה פשעי ומה חטאתי כי מיום שידעתי את השם הנכבד והנורא אשר בראני ולמדתי מצוותיו לעולם אהבתי את השבת, ובטרם בואה הייתי יוצא לקראתה בכל לבי, גם בצאתה הייתי משלחה אותה בשמחה ובשירים, ומי בכל עבדיה כמוני נאמן ומדוע שלחה אלי.

והיה ביום הששי והכינו - היראת שמים והפחד של קדשת השבת

בכל ערב שבת אחר חצות היום היה הרב הקדוש רבי אלימלך מליז'נסק זכרונו לברכה מרגיש, שקדשת יום השבת מקשקשת באזניו כפעמון, והיה מכרח לאטם אזניו בפני הקול המקשקש. וכל מי שהיה נמצא אז בביתו, היו פלצות ורעדה אוחזים אותו, ומשרתיו היו מכרחים להכין ולתקן הכל קדם חצות היום, כי אחר חצות אם עשה אחד מהם איזה מעשה של חל בבית הצדיק, היה נופל מידו הדבר או החפץ שאחזו, וכל מה שבתוכו היה מתקלקל.

ספור נורא מאגרת ששלחה השבת להרב אברהם אב"ו עזרא ז"ל (הנקרא ראב"ע)

אמר הכותב: היות והשבת קדש מתחלל באפן מבהיל ומחפיר אשר תחשכנה עינינו מראות בלי בשות פנים, ומפגינים במסירת נפש נגד מהרסי ומחללי שבת קדש בפרהסיא. לזאת אמרנו להדפיס עתה המעשה נורא מ"אגרת השבת" שנשלח להרב אבו עזרא, ועוד איזה ספורים נוראים ונפלאים מה שקרה

זאת האגרת וזאת היא:
 אני שבת עטרת דת יקרים.
 ובין השם ובין בניו אני אות.
 ובהכל מעשיו כלם אלקים.
 ולא ירד אזו מן.
 אני ענג לחיים על האדמה.
 אני חדות וקרים גם נקבות.
 ולא והאכלו כי אכלים.
 השקט ומצאו עבד ואמה.
 ינוחון כל בהמות הם ביד איש.
 וכל משביל בנינו הוא יקדש.
 בכל יום ומצאו שערי תבונה.
 מוכד מעשות דרך.
 רביעית בעשרת הדברים.
 ברית עולם לכל דורות
 ודורים
 וכן כתוב בראשית כל ספרים.
 למען ארונה מופת להורים.
 ומרנזע לעם שוכני קברים.
 וששים בו זקנים עם נערים.
 ובי לא יספדו על מות ישרים.
 והגרים אשר הם בשערים.
 בסוסים וחורים ושירים.
 וגם יבדיל חשובים בנזורים.
 בימי נפתחו מאה שערים.
 ונכון מצוא חפץ ודבר דבר.
 ושמתוך מכל אשם.
 בזקנותך שנגה נמצא בר.

ושם כתוב לחלל יום שביעי.
 לחבר אגרת דרך האמונה.
 למען שמרתני מאד
 מימי נעורים.
 אשר הובאו אליך הספרים.
 ואוד תהשה ולא תדר נדרים.
 ותשלחם אל כל העבדים.

ויען ויאמר אלי ציר השבת הגד הגד לה אשר הביאו תלמידיך
 אל ביתך אתמול ספרים פרושי התורה ושם כתוב לחלל את
 השבת, ותאזר בעבור כבוד השבת להלחם במלחמות התורה עם
 אויבי השבת ולא תשא פני איש.

ואיקץ ותתפעם רוחי עלי ונפשי נבהלה מאד מאד, וארחץ ידי
 ואוציא הספרים חוצה אל אור הלבנה והנה כתיב שם פרוש ויהי
 ערב ויהי בקר, והוא אומר כאשר היה בקר יום שני עלה יום א'
 שלם כי הלילה הולך אחר היום, וכמעט קרעתי בגדי, וגם
 קרעתי זה הפרוש כי אמרתי טוב לחלל שבת אחת ולא יחללו
 ישראל שבתות הרבה אם יראו זה הפי' הרע, גם נהיה כלנו לעג
 וקלס בעיני הגויים, ואתאפק בעבור כבוד שבת ואדר נדר אם
 אתן שנת לעיני אחר צאת יום הקדוש עד שאכתב אגרת ארכה
 לבאר את ראשית יום התורה להרים מכשול ולהסיר פח ומקש,
 כי כל ישראל הפרושים גם הצדיקים עמקו יודעים כי לא נכתבה
 פרשת בראשית מעשה השם יתברך בכל יום רק בעבור שידעו
 שומרי התורה אף ישמרו השבת כאשר שבת השם יתברך
 לספר ימי בראשית.

והנה אם יהיה סוף הששי עד בקר יום השביעי היה לנו לספר
 הלילה הבא, הנה זה הפרוש מתעתע כל ישראל במזרח ובמערב
 גם הקרובים גם הרחוקים גם החיים, והמאמין בפי' זה השם
 יתברך ינקם נקמת השבת ממנו, והקורא אותו בקול גדול תדבק
 לשונו לחכו, גם הסופר הכותב אותו בפרושי התורה ידיו יבש
 תיבש ועין ימינו כהה תכהה, ולכל בני ישראל יהי אור.

ועל זה חבר הקדוש רבינו אבן עזרא ספר "אגרת השבת",
 בראיות נכוחות ובבאור הכתובים והלכות גדולות בחשבונות
 תקופות ומזלות מוכיח צדקת הקבלה לשבת מערב ועד ערב,
 עין שם.

כל התפילות מתקבלות רק על ידי לימוד זוהר הקדוש, הזוהר הקדוש היא טבעת מלך מלכי המלכים, ומי שילמד ינצל.

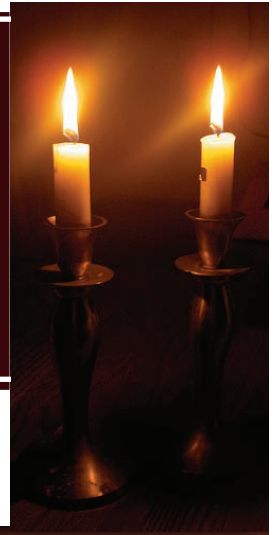
האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור השבת

חלק ב שבת בו תשוב

אור הזוהר 380 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

ש'בת ב'ו ת'זכה - בענין זיכוי הרבים

נעתיק כאן מספר "פלא יועץ" (ערך דפוס) זזה לשונו: הנה מאחר שעל הרוב קצור קצרה יד החכמים מלהדפיס ספריהם כו', וראוי לעשירים כו' לפתח ידיהם אליהם בעיני יפה וכו' חלק כחלק יאכלו עם החכם כו' והכל לפי מה שהוא הספר, ולפי מה שהוא נצרך לרבים, ולפי התועלת הנמשך ממנו לעבודת השם יתברך ודוק ותשכח שפמעט אין כסף שיהא נחשב למצוה רבה כזו, שכל הוצאה של מצוה הוא לשעתו כו', אבל זה הנותן לצורך הדפוס צדקתו עומדת לעד לדור דורים, והוא מזכה את הרבים, זכות הרבים תלוי בו כו' מה טוב חלקו קנה שם טוב, קנה לו דברי תורה, קנה לו חיי העולם הבא, וגם העולם הזה כו', עד כאן לשונו.

הנע בעצמך אם בכדי להדפיס ספר שיש בזה זכוי הרבים המצוה פה רבה וגדולה, עד שאין הכסף יהא נחשב בזה, כי זכיותיו ורוחיו גדולים ומרבים בגשמיות וברוחניות, בזה ובכא, לעד ולדורי דורות לנצח. ועל כל אחד ואחד מישראל להתעורר בלהבת אש להטות שכם לקחת יד וחלק בגוף בנפש בזמן בממון ככל אשר לא-ידו וכל מה שיפעל בזה הוא אף ורק לטובת עצמו ונשמתו ונפשות ביתו שבזכות המצוה הרבה לא יבוא הנגע חס ושלום לביתם וינצלו מכל פגעי הזמן בעזה"ת.

איתא במשנה (אבות פרק ה משנה י"ח) כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו.

משנתנו באה ללמד, מה רב שכרו של המזכה את הרבים, ומה גדול ענשו של המחטיא את הרבים.

כל המזכה את הרבים - שמלמדם תורה ומוסר, ומדריךכם בדרך ישרה, אין חטא בא על ידו - שמן השמים מונעים אותו מלהכשל בחטא, שלא יהא בגיהנם ותלמידיו בגן עדן. (גמרא מסכת יומא דף פ"ז עמוד א').

ובן מובא באבות דרבי נתן (פרק מ'), "כל המזכה את הרבים, אין מגלגלים עברה על ידו, שלא יהיו תלמידיו נוחרים

גדל השכר של מזכי הרבים

זכוי הרבים היא מעלה כל כך גדולה עד כדי כך שכל מה שהרבים עושים על ידו הרי נחשב כאלו הוא עשאן וזהו "זכות הרבים תלוי בו". שכל הזכיות שהרבים עושים תלויין במזכה אותן ונזקפין לזכותו. האם דבר כה נשגב ונעלה נתן לראות בו דבר של מה בכך הרי אפשר לזכות לזה במחי יד.

בהוצאה לאור של כמה חבורים על יסודות היהדות כגון: שמירת שבת, כשרות, טהרת המשפחה, תפילין, מזוזות, ועוד, והפצתם על פני תבל. בדרך זו אפשר להגיע ללב כל יהודי, להזכיר לכל אחד ואחד מקור שרשו, שנשמתו שה נפח בקרבו חצובה מתחת כסא כבודו, והיא חלק אלקי ממעל, והוא מבחר היצורים, ולכן עליו להתחזק בקשר לעם הנצחי, לאלקי הנצח ולתורת הנצח וחס ושלום לא להחליפם בעולם עובר ושוא. בדברים כאלו והדומה להם הנכנסים ללב.

על ידי הוצאות קטנות יכול כל אחד ואחד להצטרף לעושי מצוה, ולהיות ממזכי הרבים, למנע מאחים יקרים תועים וטועים מחמת חסרון ידיעתם מלתת כתף סוררת לעם ישראל, ובכך כל הזכיות שיצטברו ממעשיהם הטובים יזקפו לזכות המזכה אותם, ולא עוד אלא יזכה המזכה, שלא יבוא לידי חטא ולא לידי הרהור חטא, ויהיה נחשב כאלו בראו, ועוד ועוד להרבה יקר וגדלה ומעלות בתורה ויראת השם, ולחלק בגן עדן לאין שעור וערוף, ואפלו אם היו צריכים להוציא הוצאות רבות וגדולות לאין שעור ולהקריב הרבה מן זמן, היא חובה של תורה והלכה ברורה, שאין שום יהודי בעולם שיוכל להפטר ממנה. וכל שכן, כשבועסק זה כל ההשקעה היא אפס אפסים לעמת הרווחים העצומים בזה ובכא, בגשמיות וברוחניות, פרותיה אוכלים בעולם הזה, והקרן קיימת לנצח. עסק הנושא רווחים בטוחים, זכיות לדורי דורות. כי התוצאות של מצוות ומעשים טובים אשר יעשו הדורות הבאים בהתקדמות רוחנית, וכל מה שיעשו צאצאי צאצאיו אחריו שיכים לזה שזכוהו בכך, ומי פתי לא יסור הנה להתחבר לקבוצת המזכים ויהא נחשב כמצוה רבה ועצומה.

כל המכניס בריה אחת תחת כנפי השכינה מעלין עליו כאלו יצרו ורקמו והביאו לעולם.

ובתוספתא הוריות (פרק א ז') וזה לשונו: ומנין שכל השונה פרק אחד לחברו מעלה עליו הכתוב כאלו הוא יצרו ורקמו והביאו לעולם, שנאמר (ירמיה טז) ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה, כאותו הפה.

כאלו בראו

ובשהש"ר (א. כב) וזה לשונו: כל המכניס בריה אחת לתוך כנפי השכינה, מעלין עליו כאלו הוא בראו, עד כאן לשונו.

הרוצה לחיות

ואם אינו למוד לקרות ולשנות מה יעשה? ילך ויעשה פרנס על הצבור והוא חי. (ויק"ר כה א).

כעוסק בתורה

העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה. (ירושלמי ברכות ה א).

המניח צרכי צבור כאלו לוקח שחד

מברכתא היתה עוברת בבאר שבע והיו מניחין צרכי צבור ועוסקים בצרכי עצמן ומכח אותו מעשה מעלה הכתוב כאלו לקחו שחד. (ב"ר פ"ה יג).

כל טרח הצבור עליו

נתמנה אדם בראש ונוטל טלית, לא יאמר לטובתי אני נזקק. לא אכפת לי בצבור, אלא כל טרח הצבור עליו.

(שמו"ר כז ח).

מה אגזוז זה חלק וכל מי שעולה לראשו ואינו נותן דעתו האיק יעלה, סוף שהוא נופל, כך כל מי שהוא מנהיג שררה על הצבור בישראל ואינו נותן דעתו האיק הוא מנהיג את ישראל, סוף שהוא נופל (שיר השירים רבה ו יז).

שבחן של צדיקים

להודיע שבחן של צדיקים כשהם נפטרים מניחין צדק עצמן ועוסקין בצדק צבור. (ספרי פנחס קלח).

הקדוש ברוך הוא ממלא החסרון להעוסק בצרכי צבור

כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. נראה לי כי אלו שאין מזכין את הרבים ואין עליהם על הצבור ואימתא דצבורא הם יכולין להשתדל בתורה עצמן כי אין להם טרדא ובטול הזמן ומונע ומעכב מחמת פחד ואימה, מה שאין פן אלו שעל הצבור עליהם, על פי רב מחמת צרות הלב ומפחד הצבור אין יכולים לעשות שום דבר, נמצא יש להם הזק רב וחסרון וגרעון בהשתלשלות חובות עצמם. אף יתברך שמו ברב רחמיו ממלא להם החסרון, והינו "כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו", רצונו לומר אין גרעון וחסרון בא על ידי זה שמזכה את הרבים. והוא נכון בסיעתא דשמאי. (ישמח משה).

העולם הבא והוא יורד לשאול, שנאמר (תהלים טז, י), "כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת", כלומר לא תעזב נפשי לבוא לידי עברה, שאלך אל שאול, ולא תתן חסידך - תלמידי שזכו על ידי, והם בגן עדן - שיראני בשחת (תוספות יום טוב).

משה זכה וזכה את הרבים, זכות הרבים תלויה בו, שנאמר (דברים לג, כא) "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל"

משה זכה - שהגיע לתכלית השלמות האנושית בחכמה ובמעשה, וזכה את הרבים - שלמד את ישראל תורה ומצוות והורה להם הדרך להיות עם סגולה, ולכן זכות הרבים - שמקימים את המצוות, תלויה בו - כאלו הוא קים עמהם כל אותן המצוות, שנאמר: "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" - כלומר שהשלים וקיים כל התורה, הוא וכל ישראל עמו. (המאירי).

ירבעם חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו, שנאמר (מלכים א טו, ל) "על חטאות ירבעם (בן-נבט) אשר חטא ואשר החטיא את ישראל"

ירבעם חטא - שעשה עגלי זהב ואמר לבני ישראל: "רב לכם מעלות ירושלים הנה אלהיך ישראל אשר העלונך מארץ מצרים" (מלכים א יב, כח), והחטיא את הרבים - שהשתחוו לעגלים ועבדו עבודה זרה, חטא הרבים תלוי בו - כאלו הוא עשה את כל החטאים שעשו ישראל, שנאמר: "על חטאות ירבעם (בן נבט) אשר חטא ואשר החטיא את ישראל" - לא כתוב "על חטאות ירבעם וישראל" אלא "על חטאות ירבעם אשר חטא ואשר החטיא", מכאן שהכל תלוי בירבעם. (ברטנורא).

גדל שכרו של המלמד תורה לאחרים ומזכה את הרבים

במסכת אבות (פרק ה' משנה י"ח): כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. כדי שלא יהיו תלמידיו בגן עדן והוא בגיהנם, כדכתיב "כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת" והיאך אפשר שמי שהוא חסיד יראה שחת, אלא שאחר צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, כלומר שהשלים וקיים כל התורה הוא וכל ישראל עמו. (פרוש רבינו יונה אבות פרק ה' משנה י"ח).

המזכה את הרבים לא יבוא לא לידי חטא ולא לידי הרהור

במסכת אבות (פ"ה מ"ח), כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. כשאדם עושה זכות גדולה כזו, מדת הדין נותנת לשלם שכר גדול כזה שלא להביא חטא על ידו ולא הרהור עברה, וזהו שכרו, ששכר מצוה מצוה. (פרוש רבינו יונה על אבות פרק ה').

בסנהדרין צ"ט, וזה לשונו: אמר רבי אבהו כל המעשה את חברו לדבר מצוה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה, שנאמר ומטף אשר הכית בו את היאר, וכי משה הכהו והלא אהרן הכהו, אלא לומר לה כל המעשה את חברו לדבר מצוה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה.

וברש"י שם: כאלו עשאו. לאותו דבר מצוה: והלא אהרן הכה, דכתיב (שמות ז) "אמר אל אהרן קח מטף ונטה ידך".

אחד יש לו בכחו חלק אחד שיכול לעזר בזה מי בדבר גדול ומי בדבר קטן ולהיות לכל הפחות נטפל לעושי מצוה וכמאמרם ז"ל: (מכות ה) הנטפל לעושי מצוה כעושי מצוה, (והוא הדין להפך). (ת"כ ורש"י ויקרא ה, יז).

אין שעור וערך לגדל שכר האדם המזכה נפשות ומקרבן לתורה

בעלי תורה היראים והחרדים לדבר השם שחלים ומזדעזעים מפני כבודו יתברך מטל עליהם להשיג על עוברי רצונו יתברך, להדריכם בדרך הישר עד כי ישובו מדרך הרעה לעבודתו יתברך.

והענין מבאר בזהר הקדוש פרשת תרומה (דף קכ"ט) דאין שעור וערך לגדל שכר האדם המזכה נפשות ומקרבן לעבודתו יתברך, כי הפרוץ יוצא בקול גדול ואומר עליונים ותחתונים אסהודי סהודתא, מאן הוא דבורא נפשות ומזכה לחיביא ההוא שכתר מלכות בראשו ההוא ראוי לעלות השתא קמי מלכא דהא מלכא ומטרוניתא שאלו עליה, כדין אודמן תרין סהדין מאינון עיני ה' דמשטטי בכל עלמא וקמיין בתר פרגודא וסהדין סהודתא דא, ואמרי הא אגן סהדין על פלניא בר פלניא דמזכה רבים ומסירם מדרך המקלקל, זכאה חולקיה דהא אבוי נזכר בגינו לטובה, דא איהו עביד לתתא נפשאן דחיביא דהו מסטרא אחרא, כדין אתיקר קוב"ה בחדוא שלימתא, ביה שעתא אודמן חד ממנא דאיהו גופרא על דיוקנין דצדיקיא ברזא דשמושא דאתוון דאתקרי ברזא יהודיע"ם בכתרא דשמושא דשמא קדישא, ורמיז קודשא בריה הוא לההוא ממנא ואייתי דיוקניה דההוא בר נש דעביד נפשאן דחיביא וקאים ליה קמי מלכא ומטרוניתא, ואנא אסהדנא עלי שמיא וארעא דבההיא שעתא מסרין ליה לההוא דיוקנא, דהא לית לך כל צדיקא בהאי עלמא דלא חקיק דיוקניה לעילא תחות ידא דההוא ממנא, ומסרין בידיה ע' מפתחן דכל גנוזא דמאריה בהו, כדין מלכא בריה דההוא דיוקנא מפל ברכאן דבריה לאברהם כד עביד נפשאן דחיביא שהיה מגיר גרים ומקרבן תחת כנפי השכינה, וקב"ה רמיז לך משרין עלאין ונטלין לההוא דיוקנא ואולי עמיה ואיהו עאל לע' עלמין גניזין דלא זכי בהו בר נש אחרא בר אינון גניזין לאינון דעבדי נפשיהון דחיביא, ואלמלי הו ידעו בני נשא כמה תועלתא וזכו זכאן בגינייהו כד זכו להון, הו אולי אבתייהו ורדפי לון כמאן דרדף בתר חייזן, מסכנא זכי לבני נשא בכמה טבאן בכמה גניזין עלאין לאו איהו כמאן דזכי בחיביא, מה בין האי להאי, אלא מאן דמשתדל בתר מסכנא איהו אשלים חייזן לנפשיה וגרים ליה לאתקיימא וזכי בגיניה לכמה טבאן לההוא עלמא, ומאן דמשתדל בתר חיביא איהו אשלים יתיר, עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפייא ולא שלטא ואעבד ליה משלטנותיה, עביד דאסתלק קוב"ה על כורסי יקריה, עביד לההוא חיבא נפשא אחרא, זכאה חולקיה עד כאן לשון הזהר, אשרי לו ואשרי חלקו אמן סלה וכן יהי רצון. (אור צדיקים).

מי שמזכה את הרבים לחור בתשובה בתוכחתו מה גורם לעולם ולנפשו

ומה מאד גדלה מעלת המזכה את הרבים, כמבאר בזהר הקדוש פרשת תרומה (דף קכ"ח ע"ב) וזה לשונו: זכאה בעי למרדף

גורם הזכות על ישראל

מושה זכה וזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו. יש לדקדק הלשון "תלוי בו", אך יש לפרש כמו שאמרתי גבי גדעון כתיב "לך בכחך זה", ואמרתי, בכחך זה, תכף כשלמדת סגוריא עליהם, תכף נהפך מדת הדין לרחמים, שתכף כשהצדיק מלמד זכות על האדם, תכף נהפך מדת הדין לרחמים, וזה שכתב המשנה "מושה זכה וזכה את הרבים", פרוש שמושה היה רגיל תמיד לדבר טוב על ישראל וזכה אותם תמיד, בזה היה פועל תמיד רחמים על ישראל, וזהו שאמר "זכות הרבים תלוי בו", פרוש הוא היה גורם הזכות על ישראל בזה שזכה אותם תמיד. (זרע קודש).

העוסק בצרכי צבור שכרו הרבה מאד

ובאמת עקר כונת ההספד שיקנאו החיים בהם ויאמרו ראו כמה יקר הגיע לאיש אשר עסק בעבודת ה' ולמה נחלל אנחנו לעשות כמוהם, ובפרט העוסקים בצרכי צבור, כמו שהיה באנשים הנ"ל כמה שעסקו בצרכי צבור ובטלו לפעמים על ידי כן עונת התורה.

ואמרו במדרש לרבי אבהו הראו שכרו י"ג נהרי אפרסמון ואמר אלו למאן, אמרו ליה לאבהו, אמר ואני אמרתי לריק יגעתי וכו'. וצריך באור איה חס ושלום יכפר רבי אבהו בשכר תורה ומצוות. ופשוטן של דברים כמו שכתבתי כי ידוע ר' אבהו היה קרוב לבי קיסר ושכיח שם כמבאר בגמרא: כד הוי רבי אבהו אתי לבי קיסר וכו', ואם כן מארץ ישראל מושב רבי אבהו לרומי מושב קיסר דרף רב וצריך זמן בהליכה וחזרה וגם שם לבוא אל הקיסר ולהשתדל כי לא בחנם הלך שם, צריך גם כן זמן רב כנודע למבקרי פתחי שרים ומכל שפן מלכים גדולים כמו קיסר רומי בימים ההם, ואם כן בטל על ידי כן זמן רב מהתורה והיה פרוש מבית המדרש דבוק חברים וכדומה.

אך אמרו במשנה והעוסקים בצרכי צבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה פאלו עשיתם, והינו שלא יצטערו כי על ידי עסיקת צרכי צבור נתמעט הלמוד ומעשים טובים, ואמר לו אל תיראו כי מעלה אני עליכם שכר הרבה פאלו עשיתם מעשים טובים ותורה בשלמות, וזהו ענין רבי אבהו שפחד שמה שיגע בצרכי צבור והלך לבי קיסר וכדומה הכל לריק כי מעט על ידי כן תורה ועבודת ה', וזהו אמרו לריק יגעתי, אבל הראו לו משמים כי הקדוש ברוך הוא קבע לו שכר מכל מקום ושכרו הרבה מאד. (יערות דבש).

חבר אני לכל אשר יראוה (תהלים קי"ט, ס"ג)

"מענות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות", - זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם. (ברכות כו).

הרי שמן הדין הוא, שצריך להמנות עם חבריו לדבר מצוה, ואם אינו נמנה עמהם הרי זה חסרון שלא יוכל שוב להמנות.

וואת הרי כל אחד ואחד מאתנו יש בכחו להמנות ולהיות ממזכי הרבים כל אחד בחלק השיד לו והראוי לו: הרב בהשפעתו הגדולה, העשיר בעשרו והדל בזמנו וכו' ויחד להיות נמנים לחבורה אחת להצלת הרבים ומזכי הרבים. וכל

חַיָּא רַבָּה, בְּשַׁעָה שְׁנַשְׁמַת הַצַּדִּיק הַמְחֻזָּר בְּתַשׁוּבָה לְאַחֵרִים יוֹצֵא מִן הַגּוּף, מִיְכָאֵל הַשָּׁר הַגְּדוֹל הַמְקָרִיב נְפֹשׁוֹת הַצַּדִּיקִים לְפָנָיו בּוֹרְאוֹ הוּא יוֹצֵא וּמְקַדֵּם שְׁלוֹם לְנַשְׁמָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צַדִּיק, שְׁנַאֲמַר וּמְלָכִי צַדִּיק, זֶהוּ מִיְכָאֵל רֹאשׁ שׁוּמְרֵי שַׁעֲרֵי צַדִּיק, מְלַךְ שְׁלָם, זו יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, הוֹצֵא לְחַם וְיִין, שֶׁהַקָּדִים יוֹצֵא לְקִרְאָתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ שְׁלוֹם בּוֹאָךְ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

מה מכריזין על האדם המזופה את הרבים בשמים

וּז"ל גַּם כֵּן (בדף ס"ב ע"ד), כְּרוֹזֵי כְּרִיז בְּכָל יוֹמָא, וְזָכְרִין אֵינּוּן דְּמַשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיחָא, וְאֵינּוּן דְּמִזְכְּרֵן לְהוּ לְאַחֲרֵינֵן, וְאֵינּוּן דְּמַעֲבִירִין עַל מְדוּתֵיהוּ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ בְּקַצּוֹר.

מְכַרְזִיִּים כְּרוֹזֵי בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁרֵי הֵם הַחֲכָרִים הַעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, וְאוֹתָם הַמְזַכְּרִים אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹתָם הַמַּעֲבִירִים עַל מְדוּתֵיהֶם.

המזופה את הרבים הוא היחסן הכי הגדול בשמים

בְּסִפְרֵי יִשְׁמַח מִשָּׂה עַל הַתּוֹרָה בְּהַקְדָּמָה בְּקוֹנְטְרַס תְּהִלָּה לְמִשָּׂה (דף י"א ע"ב) וְזֶה לְשׁוֹן קְדָשׁוֹ: מִבְּאֵר בְּזֶהר תְּרוּמָה (דף קכ"ח ע"ב) הֵהוּא זִכְרָה בְּעֵי לְמַרְדֵּךְ בְּתֵר חִיבָא וְכוּ' בְּגִין דִּיחֻשְׁב לִי כְּאֵלֹהֵי הוּא בְּרָא לִי וְדָא אִיהוּ שְׂבַחָא דִּיִּסְתַּלַּק בֵּי יְקָרָא דְקַב"ה יְתִיר מִשְׂבַּחָא אַחְרָא וְכוּ' וְעַל דָּא בְּאַהֲרֹן וְרַבִּים הַשִּׁיב מַעֲוֹן וְכְתוּב בְּרִיתִי הֵיטָה אֶתוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם (ועֵין שם בְּדף קכ"ט ע"א) כְּמָה הַפְּלִיגוֹ שֶׁם כְּמָה גְדוּלָּה זְכוּת הַצַּדִּיקִים שְׂמַחְזִירִים רְשָׁעִים בְּתַשׁוּבָה.

וְכֵן שְׁמַעְתִּי מֵאֲדוּנֵי מוֹרֵי וְחַמֵּי ז"ל אֲשֶׁר סִפֵּר לוֹ מוֹדֵל"ה אִיךְ שֶׁפַּעַם אַחַת נִפְגְּשׁוּ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן רִשְׁיִי ז"ל עִם הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אִיצִיקֵל מְדְרָאָה אֲבִיטֵשׁ וְשָׂאֵל רִשְׁיִי ז"ל ר' אִיצִיקֵל אֵיזָה זְכוּת וּמִצְוָה יֵשׁ לוֹ לְבַנּוֹ הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' מְכָל הַמַּגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל מְזַלְטָשׁוּב מַה שְּׁשׁוֹמֵעַ שְׂמַרְעִישִׁין בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עִם בְּנֵי הָרַב הַנִּזְכָּר, וְהַשִּׁיב לוֹ ר' אִיצִיקֵל הַנִּזְכָּר, אִיךְ שְׁלוֹמֵךְ תּוֹרָה לְשִׁמְחָה, וְלֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ שֶׁל רִשְׁיִי ז"ל, וְאָמַר לוֹ עוֹד שְׂבַנּוֹ הָרַבָּה לְסַגְּפָא אֶת עַצְמוֹ בְּתַעֲנִינִיתִים וְסִגּוּפִים, וְגַם בְּזֶה לֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְאָמַר לוֹ עוֹד אֲשֶׁר הָרַבָּה בְּגַמְלֵיחוֹת חֲסִידִים וְצַדִּיקָה וּפְזוֹר נִתֵּן לְאַכְיוּנִים וְכַדוּמָה וְעוֹד לֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ.

שׁוֹב אָמַר לוֹ שְׂרַבִּים הַשִּׁיב מַעֲוֹן וְעֵשָׂה הָרַבָּה בְּעֲלֵי תַשׁוּבָה בְּעוֹלָם וּבְזֶה נִחָה וְשָׁקֵטָה דַּעְתּוֹ שֶׁל רִשְׁיִי ז"ל, וְנִחָה דַּעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה מַה שְּׂמַרְעִישִׁים אֶתוֹ כָּל הַפְּמִלְיָא שֶׁל מַעְלָה, עַד כָּאן.

בְּתַר חִיבָא וְלִמְקַנֵּי לִיהַּ בְּאֲגַר שְׁלִים, בְּגִין דִּיעֲבַר מְנִיָּה הֵהוּא זֹהֵמָא וְיִתְכַפִּיא סְטְרָא אַחְרָא וְיַעֲבִיד לְנַפְשִׁיהַּ בְּגִין דִּיתַחֲשַׁב עֲלֵיהַּ כְּאֵלֹהֵי הוּא בְּרָא לִיהַּ, וְדָא אִיהוּ שְׂבַחָא דִּיִּסְתַּלַּק בֵּיהַּ יְקָרָא דְקַב"ה יְתִיר מִשְׂבַּחָא אַחְרָא וְאִסְתַּלְקוּתָא יְתִיר מְכָלָא, מֵאֵי טַעֲמָא בְּגִין דִּאִיהוּ גְרִים לְאִכְפִּיא סְטְרָא אַחְרָא, וְלֹאִסְתַּלְקָא יְקָרָא דְקַב"ה, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּאַהֲרֹן (מְלָאכִי ב, ו) "וְרַבִּים הַשִּׁיב מַעֲוֹן", וְכְתִיב (שם, ה) "בְּרִיתִי הֵיטָה אֶתוֹ". תָּא חֲזִי כָל מֵאֵן דֹּאֲחִיד בִּידָא דְחִיבָא וְתַב לְגַבִּיָּה לְמַשְׁבַּק אַרְחָא בִּישָׂא, אִיהוּ אִסְתַּלַּק בְּתַלַּת סְלוֹקִין, מַה דְּלֹא אִסְתַּלַּק הֵכִי בְּרַשׁ אַחְרָא, גְרִים לְאִכְפִּיא סְטְרָא אַחְרָא, וְגְרִים דֹּאִסְתַּלַּק קַב"ה בִּיקְרִיָּה, וְגְרִים לְקִיִּמָא כָּל עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיהַּ דְּלַעֲלֵלָא וְתַתָּא, עַל הַאי בְּרַשׁ נִשְׁכְּתִיב בְּרִיתִי הֵיטָה אֶתוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם, וְזִכִּי לְמַחְמֵי בְּנִין לְבַנּוּי, וְזִכִּי בְּהַאי עֲלָמָא וְזִכִּי לְעֲלָמָא דֹּאֲתִי, כָּל מֵאֵרִי דִּינִין לֹא יְכַלִּין לְמִידֵן לִיהַּ בְּהַאי עֲלָמָא וְעֲלָמָא דֹּאֲתִי, עֲאֵל בְּתַרִּסְרַ תַּרְעִי וְלִית מֵאֵן דִּימְחִי בִּידֵיהַּ, וְעַל דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קיב, ג), "גְּבוּרַתְךָ בְּאֲרֵץ יִהְיֶה זִרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרְךָ" וְגו', עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

תְּרַגּוּם לְשׁוֹן הַקְּדָשׁ: זְכָאֵי לְרַדְף אַחַר הַרְשָׁע וְלִקְנוֹתוֹ בְּשִׁכְרָא מְלָא, כְּדִי שְׁיַעֲבִיר מִמֶּנּוּ זֶהֵמָא הֵיחֵא וְלִהְכִינֵעַ הַסְטְרָא אַחְרָא, וְיַעֲשֶׂה אוֹתוֹ, כִּי נִחְשָׁב לוֹ כְּאֵלֹהֵי הוּא בְּרָא אוֹתוֹ. וְזֶה הוּא שְׂבַח, שְׁיַתְעַלָּה בּוֹ כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יוֹתֵר מִשְׂבַּח אַחַר, וְהַתְעַלּוֹת הַזֹּה הִיא יְתָרָה מְכָל. מַהוּ הַטַּעַם. מִשׁוּם שֶׁהוּא גְרִים לְהַכְנִיעַ הַסְטְרָא אַחְרָא וְלִהְעַלּוֹת כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה כְּתוּב בְּאַהֲרֹן, "וְרַבִּים הַשִּׁיב מַעֲוֹן". וְכְתוּב "בְּרִיתִי הֵיטָה אֶתוֹ".

בּוֹא וְרָאָה, כָּל מִי שְׂאוּחֻז בִּיד הַרְשָׁע, וְהַשְׁתַּדֵּל בּוֹ שְׁיַעֲזוּב דְרָךְ הַרְשָׁע, הוּא עוֹלָה בְּגו' עֲלִיּוֹת, מַה שְׁלֹא עָלָה כִּף אָדָם אַחַר, גּוֹרֵם לְהַכְנִיעַ אֶת הַסְטְרָא אַחְרָא, וְגוֹרֵם שְׁיַתְעַלָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ, וְגוֹרֵם לְקַיֵּם עַל הָעוֹלָם בְּקִיּוּמוֹ לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה. וְעַל אָדָם זֶה כְּתוּב, "בְּרִיתִי הֵיטָה אֶתוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם". וְזוֹכָה לְרֵאוֹת בְּנִים לְבָנָיו, וְזוֹכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכָה לְעוֹלָם הַבָּא. כָּל בְּעֲלֵי הַדִּין לֹא יְכַלּוּ לְדוֹן אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, נִכְנַס בֵּי"ב שְׁעָרִים וְאֵין מִי שְׁיַמְחָה בִּידוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב: "גְּבוּרַתְךָ בְּאֲרֵץ יִהְיֶה זִרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרְךָ" וְגו'.

בֹּא וְרָאָה כְּמָה גְדוּלַת שְׂכָרוֹ שֶׁל אָדָם הַפּוֹעֵל לְחַזְרָה בְּתַשׁוּבָה

וּז"ל בְּזֶהר תְּדַשׁ פ' לָךְ לָךְ (דף כ"ב ע"ג): וְאָמַר ר' אֲבָהוּ בֹא וְרָאָה כְּמָה שְׂכָרוֹ שֶׁל אָדָם הַעוֹשֶׂה לְאַחַר לְחַזְרָה בְּתַשׁוּבָה, מִנְּלִי מַמָּה דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית יד, יח): "וּמְלָכִי צַדִּיק מְלַךְ שְׁלָם", תֵּאֲנִי ר'

סגולת הרשב"י: פדיון נפש האמיתי, הגדול ביותר בעולם שיציל נפשך

(ללא כסף).

אמור במשך שבעה ימים ברציפות את דף האידרא, (רצוי לאחר התפילה תן וחלק לעוד 3 אנשים את דף האידרא, וכן הלאה). כך תווצר שרשרת מגן, של הרשב"י לכל עם ישראל שאין שום כח ומקטרג בעולם שיכול לפגום בה כולם מוגנים בתיבת נוח של

הרשב"י: - הזוהר קדוש

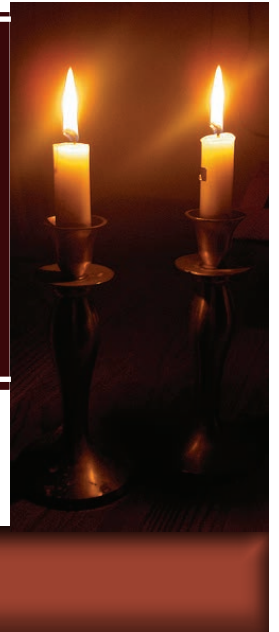
האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור השבת

חלק ג שבת בו תשוב

אור הזוהר 381 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

ש'בת ב'ו ת'זפה - בענין זיבוי הרבים

גדל השכר של מזכי הרבים

זבוי הרבים היא מעלה כל כף גדולה עד כדי כף שכל מה שהרבים עושים על ידו הרי נחשב כאלו הוא עשן וזהו "זכות הרבים תלוי בו". שכל הזכיות שהרבים עושים תלויין במזכה אותן ונזקפין לזכותו. האם דבר כה נשגב ונעלה נתן לראות בו דבר של מה בכך הרי אפשר לזכות לזה במחי יד.

בהוצאה לאור של כמה חבורים על יסודות היהדות גגון: שמירת שבת, כשרות, טהרת המשפחה, תפילין, מזוזות, ועוד, והפצתם על פני תבל. בדרך זו אפשר להגיע ללב כל יהודי, להזכיר לכל אחד ואחד מקור שרשו, שנשמתו שה נפח בקרבו חצובה מתחת פסא כבודו, והיא חלק אלקי ממעל, והוא מבחר היצורים, ולכן עליו להתחזק בקשר לעם הנצחי, לאלקי הנצח ולתורת הנצח וחס ושלום לא להחליפם בעולם עובר ושוא. בדברים כאלו והדומה להם הנכנסים ללב.

על ידי הוצאות קטנות יכול כל אחד ואחד להצטרף לעושי מצוה, ולהיות ממזכי הרבים, למנע מאחים יקרים תועים וטועים מחמת חסרון ידיעתם מלתת כתף סוררת לעם ישראל, ובכך כל הזכיות שיצטברו ממעשיהם הטובים יזקפו לזכות המזכה אותם, ולא עוד אלא יזכה המזכה, שלא יבוא לידי חטא ולא לידי הרהור חטא, ויהיה נחשב כאלו בראו, ועוד ועוד להרבה יקר וגדלה ומעלות בתורה ויראת השם, ולחלק בגן עדן לאין שעור וערוף, ואפלו אם היו צריכים להוציא הוצאות רבות וגדולות לאין שעור ולהקריב הרבה מן זמן, היא חובה של תורה והלכה ברורה, שאין שום יהודי בעולם שיוכל להפטר ממנה. וכל שכן, כשבפעם זה כל ההשקעה היא אפס אפסים לעמת הרווחים העצומים בזה ובכא, בגשמיות וברוחניות, פרותיה אוכלים בעולם הזה, והקרן קיימת לנצח. עסק הנושא רווחים בטוחים, זכיות לדורי דורות. כי התוצאות של מצוות ומעשים טובים אשר יעשו הדורות הבאים בהתקדמות רוחנית, וכל מה שיעשו צאצאי צאצאיו אחריו שיכים לזה שזפוהו בכך, ומי פתי לא יסור הנה להתחבר לקבוצת המזכים ויהא נחשב כמצוה רבה ועצומה.

נעתיק כאן מספר "פלא יועץ" (ערך דפוס) וזה לשונו: הנה מאחר שעל הרב קצור קצרה יד החכמים מלהדפיס ספריהם כו', וראוי לעשירים כו' לפתח ידיהם אליהם בעין יפה ובזה חלק כחלק יאכלו עם החכם כו' והכל לפי מה שהוא הספר, ולפי מה שהוא נצרך לרבים, ולפי התועלת הנמשך ממנו לעבודת השם יתברך ודוק ותשכח שפמעט אין פספ שיהא נחשב למצוה רבה כזו, שכל הוצאה של מצוה הוא לשעתו כו', אבל זה הנותן לצרך הדפוס צדקתו עומדת לעד לדור דורים, והוא מזכה את הרבים, זכות הרבים תלוי בו כו' מה טוב חלקו קנה שם טוב, קנה לו דברי תורה, קנה לו חיי העולם הבא, וגם העולם הזה כו', עד כאן לשונו.

הנע בעצמך אם בכדי להדפיס ספר שיש בזה זכוי הרבים המצוה כה רבה וגדולה, עד שאין הכסף יהא נחשב בזה, כי זכיותיו ורוחיו גדולים ומרבים בגשמיות וברוחניות, בזה ובכא, לעד ולדורי דורות לנצח. ועל כל אחד ואחד מישראל להתעורר בלהבת אש להטות שכם לקחת יד וחלק בגוף בנפש בזמן במקומו ככל אשר לא-ל ידו וכל מה שיפעל בזה הוא אך ורק לטובת עצמו ונשמתו ונפשות ביתו שבזכות המצוה הרבה לא יבוא הנגע חס ושלום לביתם וינצלו מפל פגעי הזמן בעזה"ת.

איתא במשנה (אבות פרק ה משנה י"ח) כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו.

משנתנו באה ללמד, מה רב שכרו של המזכה את הרבים, ומה גדול ענישו של המחטיא את הרבים.

כל המזכה את הרבים - שמלמדם תורה ומוסר, ומדריך בדרך ישרה, אין חטא בא על ידו - שמן השמים מונעים אותו מלהכשל בחטא, שלא יהא בגיהנם ותלמידיו בגן עדן. (גמרא מסכת יומא דף פ"ז עמוד א').

ובן מוכא באבות דרבי נתן (פרק מ'), "כל המזכה את הרבים, אין מגלגלים עברה על ידו, שלא יהיו תלמידיו נוחרים העולם הבא והוא יורד לשאול, שנאמר (תהלים טז, י), "כי לא

כל המכניס בריה אחת תחת כנפי השכינה מעלין עליו כאלו יצרו ורקמו והביאו לעולם.

ובתוספתא הוריות (פרק א ז) וזה לשונו: ומנין שכל השונה פרק אחד לחברו מעלה עליו הכתוב כאלו הוא יצרו ורקמו והביאו לעולם, שנאמר (ירמיה טז) ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה, כאותו הפה.

כאלו בראו

ובשהש"ר (א. כב) וזה לשונו: כל המכניס בריה אחת לתוך כנפי השכינה, מעלין עליו כאלו הוא בראו, עד כאן לשונו.

הרוצה לחיות

ואם אינו למוד לקרות ולשנות מה יעשה? ילך ויעשה פרנס על הצבור והוא חי. (ויק"ר כה א).

כעוסק בתורה

העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה. (ירושלמי ברכות ה א).

המניח צרכי צבור כאלו לוקח שחד

מברכתא היתה עוברת בבאר שבע והיו מניחין צרכי צבור ועוסקים בצרכי עצמן ומכח אותו מעשה מעלה הכתוב כאלו לקחו שחד. (ב"ר פ"ה יג).

כל טרח הצבור עליו

נתמנה אדם בראש ונוטל טלית, לא יאמר לטובתי אני נזקק לא אכפת לי בצבור, אלא כל טרח הצבור עליו. (שמו"ר כז ח).

מה יגזו זה חלק וכל מי שעולה לראשו ואינו נותן דעתו האידך יעלה, סוף שהוא נופל, כך כל מי שהוא מנהיג שררה על הצבור בישראל ואינו נותן דעתו האידך הוא מנהיג את ישראל, סוף שהוא נופל (שיר השירים רבה ו יז).

שבחן של צדיקים

להודיע שבחן של צדיקים כשהם נפטרים מניחין צרף עצמן ועוסקין בצרף צבור. (ספרי פנחס קלח).

הקדוש ברוך הוא ממלא החסרון להעוסק בצרכי צבור

כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. נראה לי כי אלו שאין מזכין את הרבים ואין עליהם על הצבור ואימתא דצבורא הם יכולין להשתדל בתורה עצמן כי אין להם טרדא ובטול הזמן ומונע ומעכב מחמת פחד ואימה, מה שאין כן אלו שעל הצבור עליהם, על פי רב מחמת צרות הלב ומפחד הצבור אין יכולים לעשות שום דבר, נמצא יש להם חסרון וחסרון וגרועון בהשתלשלות חובות עצמם. אף יתברך שמו ברכ רחמי ממלא להם החסרון, והינו "כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו", רצונו לומר אין גרועון וחסרון בא על ידי זה שמזכה את הרבים. והוא נכון בסיעתא דשמאי. (ישמח משה).

תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת", כלומר לא תעזב נפשי לבוא לידי עברה, שאלך אל שאול, ולא תתן חסידך - תלמידי שזכו על ידי, והם בגן עדן - שיראוני בשחת (תוספות יום טוב).

משה זכה וזכה את הרבים, זכות הרבים תלויה בו, שנאמר (דברים לג, כא) "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל"

משה זכה - שהגיע לתכלית השלמות האנושית בהכמה ובמעשה, וזכה את הרבים - שלמד את ישראל תורה ומצוות והורה להם הדרך להיות עם סגולה, ולכן זכות הרבים - שמקימים את המצוות, תלויה בו - כאלו הוא קים עמהם כל אותן המצוות, שנאמר: "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" - כלומר שהשלים וקיים כל התורה, הוא וכל ישראל עמו. (המאירי).

ירבעם חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו, שנאמר (מלכים א טו, ל) "על חטאות ירבעם (בן-נבט) אשר חטא ואשר החטיא את ישראל"

ירבעם חטא - שעשה עגלי זהב ואמר לבני ישראל: "רב לכם מעלות ירושלים הנה אלהיך ישראל אשר העלוף מארץ מצרים" (מלכים א יב, כח), והחטיא את הרבים - שהשתחוו לעגלים ועבדו עבודה זרה, חטא הרבים תלוי בו - כאלו הוא עשה את כל החטאים שעשו ישראל, שנאמר: "על חטאות ירבעם (בן נבט) אשר חטא ואשר החטיא את ישראל" - לא כתוב "על חטאות ירבעם וישראל" אלא "על חטאות ירבעם אשר חטא ואשר החטיא", מכאן שהכל תלוי בירבעם. (ברטנורא).

גדל שכרו של המלמד תורה לאחרים ומזכה את הרבים

במסכת אבות (פרק ה' משנה י"ח): כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. כדי שלא יהיו תלמידיו בגן עדן והוא בגיהנם, כדכתיב "כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת" והיאך אפשר שמי שהוא חסיד יראה שחת, אלא שאחר צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, כלומר שהשלים וקיים כל התורה הוא וכל ישראל עמו. (פרוש רבינו יונה אבות פרק ה' משנה י"ח).

המזכה את הרבים לא יבוא לא לידי חטא ולא לידי הרהור

במסכת אבות (פ"ה מ"ח), כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. כשאדם עושה זכות גדולה כזו, מדת הדין נותנת לשלם שכר גדול כזה שלא להביא חטא על ידו ולא הרהור עברה, וזהו שכרו, ששכר מצוה מצוה. (פרוש רבינו יונה על אבות פרק ה').

בסנהדרין צ"ט, וזה לשונו: אמר רבי אבהו כל המעשה את חברו לדבר מצוה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה, שנאמר ומטף אשר הכית בו את היאר, וכי משה הכהו והלא אהרן הכהו, אלא לומר לה כל המעשה את חברו לדבר מצוה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה.

וברש"י שם: כאלו עשאו. לאותו דבר מצוה: והלא אהרן הכה, דכתיב (שמות ז) "אמר אל אהרן קח מטף ונטה ידך".

אחד יש לו בכחו חלק אחד שיכול לעזר בזה מי בדבר גדול ומי בדבר קטן ולהיות לכל הפחות נטפל לעושי מצוה וכמאמרם ז"ל: (מכות ה) הַנְּטַפֵּל לְעוֹשֵׂי מִצְוָה כְּעוֹשֵׂי מִצְוָה, (והוא הדין להפך). (ת"כ ורש"י ויקרא ה, יז).

אין שעור וערך לגדל שכר האדם המזכה נפשות ומקרנן לתורה

בעלי תורה היראים והחרידים לדבר השם שחלים ומזדעזעים מפני כבודו יתברך מטל עליהם להשיג על עוברי רצונו יתברך, להדריכם בדרך הישר עד כי ישובו מדרך הרעה לעבודתו יתברך.

והענין מבאר בזהר הקדוש פרשת תרומה (דף קכ"ט) דאין שעור וערך לגדל שכר האדם המזכה נפשות ומקרנן לעבודתו יתברך, כי הכרוי יוצא בקול גדול ואומר עליונים ותחתונים אסהודי סהדותא, מאן הוא דבורא נפשות ומזכה לחיביא ההוא שכתר מלכות בראשו ההוא ראוי לעלות השתא קמי מלכא דהא מלכא ומטרוניתא שאלו עליה, כדין אודמן תרין סהדין מאינון עיני ה' דמשטטי בכל עלמא וקיימין בתר פרגודא וסהדין סהדותא דא, ואמרי הא אגן סהדין על פלניא בר פלניא דמזכה רבים ומסירם מדרךם המקלקל, זכא חולקיה דהא אבוי נזכר בגינו לטובה, דא איהו עביד לתתא נפשאן דחיביא דהו מסטרא אחרא, כדין אתקרי קוב"ה בחדוא שלימתא, ביה שעטא אודמן חד ממנא דאיהו גזברא על דיוקנין דצדיקיא ברזא דשמושא דאתנון דאתקרי ברזא יהודיע"ם בכתרא דשמושא דשמא קדישא, ורמיזו קודשא בריה הוא לההוא ממנא ואייתי דיוקניה דההוא בר נש דעביד נפשאן דחיביא וקאים ליה קמי מלכא ומטרוניתא, ואנא אסהדנא עלי שמיא וארעא דבההיא שעטא מסרין ליה לההוא דיוקנא, דהא לית לך כל צדיקא בהאי עלמא דלא תקיק דיוקניה לעילא תחות ידא דההוא ממנא, ומסרין בדיה ע' מפתחן דכל גנזיא דמאריה בהו, כדין מלכא בריה לההוא דיוקנא מכל ברקאן דבריה לאברהם כד עביד נפשאן דחיביא שהיה מגיר גרים ומקרנן תחת כנפי השכינה, וקב"ה רמז לך משרין עלאין ונטלין לההוא דיוקנא ואולי עמיה ואיהו עאל לע' עלמין גניזין דלא זכי בהו בר נש אחרא בר אינון גניזין לאינון דעבדי נפשיהון דחיביא, ואלמלי הו ידעו בני נשא כמה תועלתא וזכו זכאן בגינייהו כד זכו להון, הו אזלי אבתרייהו ורדפי לון כמאן דרדף בתר חייזן, מסכנא זכי לבני נשא בכמה טבאן בכמה גניזין עלאין לאו איהו כמאן דזכי בחיביא, מה בין האי להאי, אלא מאן דמשתדל בתר מסכנא איהו אשלים חייזן לנפשיה וגרים ליה לאתקיימא וזכי בגיניה לכמה טבאן לההוא עלמא, ומאן דמשתדל בתר חיביא איהו אשלים יתיר, עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתקפייא ולא שלטא ואעבד ליה משלטנותיה, עביד דאסתלק קוב"ה על כורסי יקריה, עביד לההוא חיבא נפשא אחרא, זכא חולקיה. עד כאן לשון הזהר, אשרי לו ואשרי חלקו אמן סלה וכן יהי רצון. (אור צדיקים).

מי שמזכה את הרבים לחור בתשובה בתוכחתו מה גורם לעולם ולנפשו

ומה מאד גדלה מעלת המזכה את הרבים, כמבאר בזהר הקדוש פרשת תרומה (דף קכ"ח ע"ב) וזה לשונו: זכאה בעי למרדף

גורם הזכות על ישראל

משה זכה וזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו. יש לדקדק הלשון "תלוי בו", אך יש לפרש כמו שאמרתי גבי גדעון כתיב "לך בכחך זה", ואמרתי, בכחך זה, תכף כשלתדת סגוריא עליהם, תכף נהפך מדת הדין לרחמים, שתכף כשהצדיק מלמד זכות על האדם, תכף נהפך מדת הדין לרחמים, וזה שכתב המשנה "משה זכה וזכה את הרבים", פרוש שמשנה היה רגיל תמיד לדבר טוב על ישראל וזכה אותם תמיד, בזה היה פועל תמיד רחמים על ישראל, וזהו שאמר "זכות הרבים תלוי בו", פרוש הוא היה גורם הזכות על ישראל בזה שזכה אותם תמיד. (זרע קודש).

העוסק בצרכי צבור שכרו הרבה מאד

ובאמת עקר פונת ההספד שיקנאו החיים בהם ויאמרו ראו כמה יקר הגיע לאיש אשר עסק בעבודת ה' ולמה נחדל אנחנו לעשות כמוהם, ובפרט העוסקים בצרכי צבור, כמו שהיה באנשים הנ"ל כמה שעסקו בצרכי צבור ובטלו לפעמים על ידי כן עונת התורה.

ואמרו במדרש לרבי אבהו הראו שכרו י"ג נהרי אפרסמון ואמר אלו למאן, אמרו ליה לאבהו, אמר ואני אמרתי לריק יגעתי וכו'. וצריך באור איך חס ושלום יכפר רבי אבהו בשכר תורה ומצוות. ופשוטן של דברים כמו שכתבתי כי ידוע ר' אבהו היה קרוב לבי קיסר ושכיח שם כמבאר בגמרא: כד הוי רבי אבהו אתי לבי קיסר וכו', ואם כן מארץ ישראל מושב רבי אבהו לרומי מושב קיסר דרך רב וצריך זמן בהליכה וחזרה וגם שם לבוא אל הקיסר ולהשתדל כי לא בחנם הלך שם, צריך גם כן זמן רב כנודע למבקרי פתחי שרים ומכל שכן מלכים גדולים כמו קיסר רומי בימים ההם, ואם כן בטל על ידי כן זמן רב מהתורה והיה פרוש מבית המדרש דבוקי חברים וכדומה.

אך אמרו במשנה והעוסקים בצרכי צבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה כאלו עשיתם, והינו שלא יצטערו כי על ידי עסיקת צרכי צבור נתמעט הלמוד ומעשים טובים, ואמר לו אל תיראו כי מעלה אני עליכם שכר הרבה כאלו עשיתם מעשים טובים ותורה בשלמות, וזהו ענין רבי אבהו שפחד שמה שיגע בצרכי צבור והלך לבי קיסר וכדומה הכל לריק כי מעט על ידי כן תורה ועבודת ה', וזהו אמרו לריק יגעתי, אבל הראו לו משמים כי הקדוש ברוך הוא קבע לו שכר מכל מקום ושכרו הרבה מאד. (יערות דבש).

חבר אני לכל אשר יראוך (תהלים קי"ט, ס"ג)

"מענות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות", - זה שנמנו חבריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם. (ברכות כו).

חרי שמן הדין הוא, שצריך להמנות עם חבריו לדבר מצוה, ואם אינו נמנה עמהם חרי זה חסרון שלא יוכל שוב להמנות.

וזאת הרי כל אחד ואחד מאתנו יש בכחו להמנות ולהיות ממזכי הרבים כל אחד בחלק השיך לו והראוי לו: הרב בהשפעתו הגדולה, העשיר בעשרו והדל בזמנו וכו' ויחד להיות נמנים לחבורה אחת להצלת הרבים ומזכי הרבים. וכל

חיא רבה, בשעה שנשמת הצדיק המחזיר בתשובה לאחרים יוצא מן הגוף, מיכאל השר הגדול המקריב נפשות הצדיקים לפני בוראו הוא יוצא ומקדים שלום לנשמתו של אותו צדיק, שנאמר ומלכי צדק, זהו מיכאל ראש שומרי שערי צדק, מלך שלם, זו ירושלים של מעלה, הוציא לחם ויין, שהקדים ויוצא לקראתו ואומר לו שלום בואך, עד כאן לשונו.

מה מכריזין על האדם המזכה את הרבים בשמים

ו"ל גם כן (בדף ס"ב ע"ד), פרוזי פריז בכל יומא, זכאין אינון דמשתדלי באורייתא, ואינון דמזכאן להו לאחרינון, ואינון דמעבירין על מדותיהו, עד כאן לשונו בקצור.

מכריזים פרוז בכל יום, אשרי הם החברים העוסקים בתורה, ואותם המזכים אחרים, ואותם המעבירים על מדותיהם.

המזכה את הרבים הוא היחוסן הכי הגדול בשמים

בספר ישמח משה על התורה בהקדמה בקונטרס תהלה למשה (דף י"א ע"ב) וזה לשון קדשו: מבאר בזה תרומה (דף קכ"ח ע"ב) ההוא זכאה בעי למרדך בתר תיבא וכו' בגין דיחשב לי' כאלו הוא ברא לי' ודא איהו שבחא דיסתלק ב' יקרא דקב"ה יתיר משבחא אחרא וכו' ועל דא באהרן ורבים השיב מעון וכתוב ברייתא היתה אתו החיים והשלום (ועין שם בדף קכ"ט ע"א) כמה הפליגו שם כמה גדולים זכות הצדיקים שמחזירים רשעים בתשובה.

וכן שמעתי מאדוני מורי וחמי ז"ל אשר ספר לו מוזל"ה אף שפעם אחת נפגשו בעולם העליון רש"י ז"ל עם הרב הקדוש ר' איציקל מדראהאביטש ושאל רש"י ז"ל ר' איציקל איזה זכות ומצוה יש לו לבנו הרב הקדוש ר' מכל המגיד מישרים מזל"טשוב מה ששומע שמרעישין בכל העולמות עם בנו הרב הנ"ל, והשיב לו ר' איציקל הנ"ל, אף שלומד תורה לשמה, ולא נתקרה דעתו של רש"י ז"ל, ואמר לו עוד שבנו הרבה לסגף את עצמו בתעניות וסגופים, וגם בזה לא נתקרה דעתו הקדושה, ואמר לו עוד אשר הרבה בגמילות חסדים וצדקה ופזר נתן לאביונים וכדומה ועוד לא נתקרה דעתו.

שוב אמר לו שרבים השיב מעון ועשה הרבה בעלי תשובה בעולם ובזה נחה ושקטה דעתו של רש"י ז"ל, ונחה דעתו הקדושה מה שמרעישים אתו כל הפמליא של מעלה, עד כאן.

בתר חייבא ולמקני ליה באגר שלים, בגין דיעבר מניה ההוא זוהמא ויתכפיא סטרא אחרא ויעביד לנפשיה בגין דיתחשב עליה כאלו הוא ברא ליה, ודא איהו שבחא דיסתלק ביה יקרא דקב"ה יתיר משבחא אחרא ואסתלקותא יתיר מכלא, מאי טעמא בגין דאיהו גרים לאכפיא סטרא אחרא, ולאסתלקא יקרא דקב"ה, ועל דא פתיב באהרן (מלאכי ב, ו) "ורבים השיב מעון", וכתוב (שם, ה) "בריתי היתה אתו". תא חזי כל מאן דאחיד בידא דחייבא ותב לגביה למשבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, גרים לאכפייא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק קב"ה ביקריה, וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה דלעילא ותתא, על האי בר נש פתיב ברייתא היתה אתו החיים והשלום, וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, כל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה, ועל דא פתיב (תהלים קיב, ג), "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך" וגו', עד כאן לשונו.

תרגום ללשון הקדש: זכאי לרדף אחר הרשע ולקנותו בשכר מלא, כדי שיעביר ממנו זהמא ההיא ולהכניע הסטרא אחרא, ויעשה אותו, פי נחשב לו כאלו הוא ברא אותו. וזה הוא שבח, שיתעלה בו כבוד הקדוש ברוך הוא, יותר משבח אחר, והתעלות הזו היא יתרה מכל. מהו הטעם. משום שהוא גרם להכניע הסטרא אחרא ולהעלות כבוד הקדוש ברוך הוא. ועל זה כתוב באהרן, "ורבים השיב מעון". וכתוב ברייתא היתה אתו.

בוא וראה, כל מי שאוחז ביד הרשע, והשתדל בו שיעזב דרך הרע, הוא עולה בג' עליות, מה שלא עלה כף אדם אחר, גורם להכניע את הסטרא אחרא, וגורם שיתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו, וגורם לקים על העולם בקיומו למעלה ולמטה. ועל אדם זה כתוב, "בריתי היתה אתו החיים והשלום". וזוהר לראות בנים לבניו, וזוהר בעולם הזה, וזוהר לעולם הבא. כל בעלי הדין לא יכלו לדון אותו בעולם הזה ובעולם הבא, נכנס בי"ב שערים ואין מי שימחה בידו. ועל זה כתוב: "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך" וגו'.

בא וראה כמה גדול שכרו של אדם הפועל לחזרה בתשובה

ו"ל בזהר חדש פ' לך לך (דף כ"ב ע"ג): ואמר ר' אבהו בא וראה כמה שכרו של אדם העושה לאחר לחזר בתשובה, מנ"ל ממה דכתוב (בראשית יד, יח): "ומלכי צדק מלך שלם", תאני ר'

כל התפילות מתקבלות רק על ידי לימוד זוהר הקדוש, הזוהר הקדוש היא טבעת מלך מלכי המלכים, ומי שילמד ינצל.

סגולת הרשב"י: פדיון נפש האמיתי, הגדול ביותר בעולם שיציל נפשך (ללא כסף).

אמור במשך שבעה ימים ברציפות את דף האידרא, (רצוי לאחר התפילה תן וחלק לעוד 3 אנשים את דף האידרא, וכן הלאה). כך תוצר שרשרת מגן, של הרשב"י לכל עם ישראל שאין שום כח ומקטרג בעולם שיכול לפגום בה כולם מוונים בתיבת נוח של הרשב"י: - הזוהר קדוש

האדמו"ר מהאלמין רבי שלום יהודה גראס שליט"א חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור השבת

— ❦ —

חלק ד שבת בו תשוב

אור הזוהר 382 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

להו לתלמידים עד שיבואו לראותו שם. ישארו הם בגן עדן ולא יבואו לראות כבלע את הקדש. ואם אמנם אמרו בדרשות שהצדיקים רואים בפרענותם של רשעים בגיהנם ושומחים לראות נקם. אם כן גם כשיבוא הוא עמהם לגן עדן. מכל מקום יבואו יחדו לראות שחת. ולא אמר לא תתן חסידך לראות בשחת. לכן אין זה אלא תפל בלי מלח. גם מה שכתב תוספות יום טוב דבענין דוקא רבים, שבוש הוא בעיני דודאי אפלו זכה אחד, (מבלי שיכול לזכות יותר) מכלל מזכה רבים יחשב. וכן להפוך כי הכל הולך אחר הכונה. שאם היה ביכולתו לזכות רבים. היה עושה. ולא עוד אלא אפלו אחד שזכה לעצמו בלבד. נחשב כמזכה את הרבים. לפי שכלן זוכין על ידו. וכמו שכתוב על הפסוק "ואנכי בעלתי ככם" וגו'. אחד מעיר מזכה את כל העיר. ואחד ממשפחה מזכה כל המשפחה. והינו נמי לדעתי כשעושה כל מה שביכולתו לזכות גם לאחרים ואף על פי שלא עלתה בידו. המחשבה מצטרפת למעשה. כמו שכתוב כל החושב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלין עליו כאלו עשאה. לפיכך נחשב לו כאלו כבר זכה את הרבים בפעל. ומועיל גם כן שיזכו רבים על ידו, כאמור. וזהו לדעתי כונת הקרי והפתיח שניהם לדבר אחד נתכוננו. ודוד על עצמו אמרן. רצה לומר אל תתן חסידך וגו'. שהרי עם היותי יחיד, לעולם אני חשוב כחסידך רבים, בין לפי המחשבה בין על פי המעשה. וזה נכון וישר. ומתניתין דנקטה הרבים. משום סיפא לאשמועינן דזכות הרבים תלוי בו. וחטא הרבים תלוי בו. ולעולם שאין החטא בא על ידו. או ההפך שאין מספיקין בידו לעשות תשובה. אפלו באחד שזכה או שהחטיא הדברים אמורים וזיל נמי בתר טעמא. וגם מחמת מחשבתו שגפרת מתוך המעשה, שאלו היה בידו לעשות כן לרבים. היה עושהו, כל זה ברור (לחם שמים).

אברהם אבינו עליו השלום נקרא "אובהו", מפני שמעט בהשלמת נפשו כדי שיוכל להרבות כבוד ה' למעט את מורדיו ולהרבות עבדיו ויודעיו.

זכוי הרבים שברה - והפוכה בלשונות חז"ל (פרק ה' מ"ח)
כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, מאי טעמא שלא יהא הוא בגיהנם ותלמידיו בגן עדן שנאמר כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת. וכל המחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה שלא יהא הוא בגן עדן ותלמידיו בגיהנם שנאמר אדם עשק בדם נפשי עד בור ינוס אלו יתמכו בו. (יומא פ"ז).

ואשריהם תשרפון באש א"ר ששת ומה אילנות שאין אוכלים ולא שותים ואין מריחים אמרה תורה השחת שרף וכלה הואיל ובאה לאדם תקלה על ידם, המתעה את חברו מדרכי חיים לדרכי מיתה על אחת כמה וכמה. (סנהדרין ג"ד)
א"ר יעקב ברה דבת יעקב כל שחברו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחצתו של הקדוש ברוך הוא, דכתיב גם ענוש לצדיק לא טוב אין לא טוב אלא רע וכתיב כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורף רע, צדיק אתה ה' שלא יגור במגורף רע"א. (שבת קמ"ט).

א"ר אבהו כל המעשה את חברו לדבר מצוה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאו כו' (סנהדרין צ"ט).

משה זכה וזכה את הרבים. מפני מה זכה משה למאור פנים בעולם הזה מה שעתידי הקדוש ברוך הוא לתן לצדיקים בעולם הבא, מפני שעשה רצונו של הקדוש ברוך הוא ומתאנה על כבודו של הקדוש ברוך הוא ושל ישראל וכל ימיו היה מחמד ומתאנה ומצפה כדי שיהא שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. (תנחבא"ר רפ"ד).

גם אם מזכה רק יחיד (באפן שעשה כל מה שביכולתו לזכות את הרבים) נחשב כאלו זכה את הרבים

כל המזכה את הרבים. עין תוספות יום טוב שכתב בפרושא דקרא לא תתן חסידך [לשון] רבים. הכתיב קדריש. אבל הקרי הוא חסידך לשון יחיד אטו משום שהוא בגיהנם. לא סגי

(ה) למדנו שהקדוש ברוך הוא מונע את החטא מלהכשילו (ו) מחיב בנפש שנאבדה על ידו. (ז) שלא יפל אלא מניחים אותו ויפל בבור גיהנם. (ח) של אשרה דכתיב בהו תשרפון באש. ט) אלמא תקלה וכיו, שאף הם הזקרו על עבודה זרה. י) וכיון דאינו טוב הרי הוא רע. יא) אלמא אינו נכנס במחצתו.

האדם, ומסתפנת בחברת הגוף ימים רבים עד כי יל"ש האדם את חמרו, ומי יודע אם לעת כזאת תגיע למלכות, אם תשוב לקדמותה? אם לא כי חבלים האלו יפלו לה בנעימים, וטוב לה לצמצם אורה ולמעט זיוה ימים רבים, למען תגיע אל תכלית השלמות להתדמות הצורה ליוצרה להיות מן המשפיעים לזולתה ולהאציל מאורה אל רוח השכל הסמוך לה אשר למעלה הזו לא תוכל להגיע בשמים ממעל כי אין לה שם בת זוג המקבלת השפעתה, ואיננה שם כי אם בבחינת מקבלת ומעליותא היא לה להיות בבחינת משפיע. - ויען כי לא נשלם חפץ הנפש כי אם בצרוף כלי מעשה הגוף שיהיה תנועתם כתנועתה ויתפעלו כרצונה, מעלה הנכונה שיבר לו האדם להשפיע ולהיטיב לזולתה תמיד כמעשה הנפש.

חפץ הבריאה לא תשלם אם ישלים האדם את נפשו לבדו ולא ישלים את נפש זולתו

ועל זה הזהירנו השם יתברך: ולמדתם את בניכם: ואת בנייהם ללמדון, וכדומה מצות התוכחה: הוכח תוכיח את עמיתך, כל אלו המצוות מורים לנו כי לא תשלם חפץ הבריאה אם ישלים האדם את נפשו לבדו ולא ישלים את נפש זולתו.

וזהו הירו באבות: והעמידו תלמידים הרבה, גם אהרן נתפאר במדה זו: אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, ויען כי הכהנים המה הנגשים להורות עם ה' כדכתיב: יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל, לכן בא עליהם הצווי והאזהרה לאחז במדת התחברות מרמז במקרא (ויקרא ז). ולבש הכהן מדו בד ומכנסו בד ילבש על בשרו והרים את הדשן וגו', הכונה על דרך שכתב הרמב"ם (סוף פרק ה' מהלכות יסודי התורה) וזה לשונו: ולא ירבה בארוחת עמי הארץ וישיבתם ולא יראה תמיד אלא עוסק בתורה עטוף בציצית מכתר בתפלין ועושה בכל מעשיו לפני משורת הדין: והוא שלא יתרחק הרבה ולא ישתומם עד שימצא הכל מקלסין אותו ואוהבים אותו ומתאווים למעשיו, הרי זה קדש את ה', ועליו הפתוב אומר עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר עכ"ל.

חפץ הבריאה מחייב לקנות מדת הבדידות על ידי מדת ההתחברות בחברת בני אדם בסכר פנים יפות שפלים יאהבוהו ויקלסוהו ועל ידי זה יוכל לקח נפשות בחכמתו להיטיב דרכם ולהשיבם אל ה'

רצונו כי מדת הבדידות באמת תועלת גדול לזכוה הנפש ומדה זו היא עצמיית להחכם השלם, אך חפץ הבריאה תתחייב להתלבש מדה זו ולכסותה במדת ההתחברות בחברת בני אדם בסכר פנים יפות, שימצאו הכל מקלסין אותו ואוהבים אותו, כי על ידי זה יוכל לקח נפשות בחכמתו להיטיב דרכם ולהשיבם אל ה': וזהו אמרו ולבש הכהן מדו בד, הכונה כי מדתו מצד עצמו שהיא בד להיות בדוד, אותו המדה יתלבש באפן שמבחוץ לא יתרחק ולא ישתומם, אך יהיה דעתו מערב בין

יתברך היוצרי וישתבח הבורא, אשר בחר באמה נבחרה, אוהב מצוותיו ושומרי תורתו, יעקב בחר לו י-ה ישראל לסגלתו, בני ישראל עם קרובו, זרע אברהם אוהבו, כדכתיב [ישעי' מ"א] ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתיך זרע אברהם אהבי ולמה זה חפה יתרה נודעת לאברהם אבינו עליו השלום משאר אבות העולם שקרא אותו המקום בשם אוהבו.

אין זה רצון השם יתברך שהאדם ישלים רק את נפשו, ואת אנשי דורו ישאיר אחריו תרבות אנשים חטאים ומכעיסי ה'

ברור ענין זה נודע לנו ממאמר השם יתברך [בראשית יח]: כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' וגו' [ידעתיו פרוש רש"י לשון חבה]. הורה בזה כי נפלאת אהבת ה' לאברהם אבינו עליו השלום על שלמד דעת את העם וקרבם לעבודתו, והיא שעמדה לו יותר מכל מעשה הטוב וזכות הנפש אשר ה' לו לעצמו, כי באמת גם לפניו היה היו יחידי סגולה אשר ידעו את ה' ודעת דרכיו יחפצו ובאהבתו ישגו תמיד. מי לנו גדול מחנוך אשר מעצם תשוקתו ודבקוהו בה', נתפרדה החבילה חברת ארבע היסודות, חדל מהיות אדם ונתעלה להיות כאחד מצבא מרום במרום העומדים את פני המלך לשרתו: [ואיננו כי לקח אותו אלקים] ולא מצינו באברהם אבינו עליו השלום שנודכך עפרוריותו כל כך - אך לא מצד פחיתות וחסרון נפשו לא הגיע אל המעלה הזו, לא, כי אם אברהם אבינו עליו השלום היה עושה כאשר עשה חנוך להתבודד עצמו מחברת בני אדם התעלה גם הוא להיות ממלאכי א-ל, ואשר לא עשה כן, הוא כי התבונן בחכמתו כי לא באלה חפץ ה' שישלים האדם את נפשו לבד, ואת אנשי דורו ישאיר אחריו תרבות אנשים חטאים ומכעיסי ה', כמקרה אשר קרה לדורו של חנוך ודור המבול.

המעלה הנכונה שיבר לו האדם הוא להשפיע ולהיטיב לזולתו תמיד למרות שעל ידי כן ממעט בהשלמת נפשו, רק להגיע לתכלית השלמות הוא להיות מן המשפיעים לזולתו

הנפיון הזה למד אותו כי טוב לאדם למעט בהשלמת נפשו, למען הרבות כבוד ה' למעט את מורדיו ולהרבות עבדיו ויודעיו, כי מה יתן ומה יוסיף האדם אם יוסיף מלאך אחד על אלפי רבבות מלאכי מעלה, הלא ה' בורא וממציא כהנה וכהנה חדשים לבקרים, ואם כה יעשו יחידי סגולה בכל דור ודור, ימצא אחד מני אלף קדש לה' ורב העולם מקלקל, הארץ תשם מרעת יושביה וחפץ הבריאה תשארה מעל. ודבר זה תתחייב צורת האדם נשמת ש-די אשר בקרבו, היא חלק אלקי ממעל וטרם ירדה מן השמים לשכן בבתי חמר נגלו אליה מצפוני ה' ועיניה משוטטות בכל, ובכואה אל גוף האדם נסתמו עיניה מעפרוריות חמרו, עיר פרא אדם יולד, ומה לה לצרה הזאת לעזב את בית אביה ותרד פלאים להסתפח ברגבי עפר מן

ולחפץ בכל בית ישראל, כי הרבה פעמים חיינו של אדם תלויים אם הוא מזכה את הרבים או לאו, ועל ידי שמזכה את הרבים יזכה לבנים צדיקים ואריכות ימים ושנים טובים בבריות גופא ונהורא מעלא עוד ינוב בשיבה דשו ורענו עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

יג) וענו לקמן מה שהבאנו מהחפץ חיים זצ"ל באור הפתוב בזה.

יב) נעתק מהקדמת שו"ע חת"ס יו"ד חלק ב' בקנטרס "פתוחי חותם" שכתב הגה"ק רבי שמעון סופר אבדק"ק קראקא בנו של רשכבה"ג בעל החת"ס זיעוכי"א.

החתם סופר זי"ע מבאר באריכות גדל מעלת המזכה את הרבים להחזיר הרבים בתשובה לילך בדרך של אברהם אבינו עליו השלום, ובדורנו זה כל אחד יכול בנקל לזכות ולזכות את הרבים להדפיס

הָאֲדָמָה לְטוֹבָת זְרָעֵיהֶם וְצִאֲצָאֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם, שִׁיְהֵנוּ מֵאוֹרָם וְיִשְׁלִימוּ גַם הֵם נַפְשָׁם, וְאֵין זֶה טְלֹטוּלוֹ טְרַדָּה לְהַנְפֵּשׁ, כִּי זְכוּת היא לָהּ לְהַשְׁפִּיעַ מֵאוֹרָה לְזוּלָתָהּ.

הַגֵּם שֶׁעַל יְדֵי זֶה שָׁאֵין פְּנָאי לְהַתְּבוֹדָד מִחֲמַת הַטְּרָדוֹת הַתְּמִידוּת בְּלַמוּד הַתְּלִמִּידִים וְלִהְיוֹתוֹ מְעֻרָב בֵּין הַבְּרִיּוֹת לְהַכְנִיסָם תַּחַת כִּנְפֵי הַשְּׂכִינָה וּמַעֲכָבוֹ לְהַגִּיעַ לְמַעֲלַת הַנְּבוּאָה, הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ מִשְׁלָם שְׂכָרוֹ שְׁלֵא יִסְתִּיר מִמֶּנּוּ דְבָר.

אֲךָ אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוּם בְּאִמְתָּ לֹא הִגִּיעַ אֶל מְדְרַגַּת נְבוּאָה כְּזוֹ שֶׁל יִשְׁעִיָּהוּ יִרְמְיָהוּ וְיַחְזְקָאֵל, כִּי לֹא הָיָה לוֹ פְּנָאי לְהַתְּבוֹדָד עִצְמוֹ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ וְלַקְשָׁר נַפְשׁוֹ בְּמְדְרַגַּת נְבוּאָה כְּזוֹ לְפִי שְׁהִיָּה מְטֻרָד תְּמִיד בְּלַמוּד הַתְּלִמִּידִים וְהָיָה דַעְתּוֹ מְעֻרָב בֵּין הַבְּרִיּוֹת לְהַכְנִיסָם תַּחַת כִּנְפֵי הַשְּׂכִינָה, וְאֵלוּ הָיוּ תְּלִמִּידִים הָאֵלוּ בְּמַעֲלָה הַנְּכוֹנָה לֹא הָיָה לְמִוּדוֹ אוֹתָם מְנִיעַת הַתְּבוֹדָדוֹת הַמְּחֻשְׁבָּה, אֲךָ הֵם בְּתַחֲלַת לְמוּדָם הָיוּ בְּמְדְרַגָּה פְּחוּתָה עַד שְׁהִיָּה צְרִיךְ לְהַכְנִיסָם לֹאט לֹאט וּבְתַחֲלַת לְמוּדָם הִרְגִּילָם לְעַבֵּד אֶת ה' עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, וְעַל שְׁהַתְּנוּעַ נַפְשׁוֹ תְּמִיד לְהַתְּעַסֵּק עִם קְצָרֵי דַעַת כְּאֵלוּ לֹא נִשְׁאָר לוֹ פְּנָאי לְהַתְּבוֹדָד מִחְשַׁבּוֹתָיו לְנְבוּאָה כְּזוֹ, אֲךָ ה' הַטּוֹב הַיּוֹדֵעַ מִצְּפוּנָיו לֵב וּנְפֶשׁ, יָדַע אֶת אַבְרָהָם, אָמַר הֲלֹא זֶה עַבְדִּי אַבְרָהָם, אִם גַּם כִּי לֹא הִגִּיעַ אֶל מְדְרַגַּת נְבוּאָה כְּזוֹ מִכָּל מְקוֹם לֹא יִתְּכַן לְכַסּוֹת מִמֶּנּוּ דְבָר, כִּי אֵין חֲסָרוֹן בְּשִׁלְמוֹת נַפְשׁוֹ וְכָל מַעוֹט הַכְּנָתוֹ אֶל הַנְּבוּאָה הוּא רַק עַל יְדֵי שֶׁהוּא מְטֻרָד עִצְמוֹ לְכַבּוּדֵי וּלְמַעֲנֵי מְשַׁלֵּיךְ נַפְשׁוֹ מִנְּגִיד וְגוֹזַל מִמֶּנָּה מַעֲלַת הַנְּבוּאָה אִם כֵּן לֹא יִתְּכַן שְׂצִדִּיק כֶּהָהָא יִפְסִיד עַל יְדֵי עֲבוּדָתוֹ בְּאֶהְבְּתוֹ אוֹתִי, וְהָיוּ תֹאֵר הַקְּרָא, אָמַר הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם, הֵיִתְּכַן שְׁאַכְסֶה מֵאַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה, הֲלֹא יָדַעְתִּיו כִּי כָל מַעוֹט הַכְּנָתוֹ לְנְבוּאָה הוּא לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנָה אֶת בֵּיתוֹ וְאֶת בְּנָיו אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרַךְ ה' וְהֵם עוֹד פְּחוּתֵי הָעֶרְךָ הַעוֹבְדִים עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס לְמַעַן הִבִּיא ה' עַל אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבְרַ עָלָיו, כָּל כֶּף מְשִׁפִּיל עִצְמוֹ הוֹלֵךְ מִמְּקוֹם גְּבוּהָ אֶל מְקוֹם נְמוּךְ לְלַמֵּד עִם קְצָרֵי דַעַת כְּאֵלוּ וְכָל זֶה הוּא עוֹשֶׂה לְכַבּוֹד שְׁמֵי הַרְּבוּת עַבְדֵי וּמִידְעֵי - אִי לְזֹאת שְׂכָרוֹ מֵאֵתִי תְּצַא שְׂבָכָל מַעוֹט הַכְּנָתוֹ לְנְבוּאָה אֶגְלָה לוֹ כָּל צְפוּנָיו וְלֹא יִסְתִּיר מִמֶּנּוּ דְבָר.

חֲסָרוֹן הַזְּמַן שְׁנֵתֵהוּ עַל יְדֵי שְׁעוֹסֵק בְּהַשְׁלֵמַת נַפְשׁוֹ הַזּוּלָת וּמַעֲכָבוֹ מֵהַשְׁלֵמַת נַפְשׁוֹ, הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ גּוֹתֵן לוֹ סְפּוּק שְׁבּוּזָיו מוֹעֵט יִשְׂגֵי הַשְּׂגוֹת רְבוּת וְנִשְׁנָבוֹת יוֹתֵר מִכְּדֵי יִכְלַת שְׂכָלוֹ

וְדָבָר זֶה הוּא מוֹסֵר הַשְּׂכָל לְהַשְׁלֵם, אִם אָמַר יֹאמֵר עַבְדֵי הָעַבְרִי חֲשָׁקָה נַפְשִׁי בָּהּ וְחַפֵּץ אֲנִי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה זֹאת לְמַעַן בְּלַמוּדֵי מְשַׁלְּמוֹת שְׁלֵמַת נַפְשִׁי כְּדֵי לְהַשְׁלִים נַפְשׁ חֲבֵרִי?

הַתְּשׁוּבָה אֵלָיו דְּבָרֵי חַז"ל: הַרְּבָה לְמַדְתִּי מֵרְבוּתִי וְיוֹתֵר מִחֲבֵרִי וּמִתְּלִמִּידֵי יוֹתֵר מִכָּלֶם - הִיפְּלֵא מֵה' דְּבָר לְמַלְאֲתָ לָךְ

עוֹד שָׁם בְּדַרְשׁוֹת לְשִׁבְתֵי תְּשׁוּבָה, דָּף כ"ג.
טו) וְאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנִים לְבִרְכָה (יוֹמָא דְף כ"ח עֲמוּד ב') שֶׁקִּיָּם אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוּם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וְאֶפְלוֹ עֲרוּבֵי תְּבִשְׁלִין, וְהָיוּ כְּלִיֹּתָיו נוֹבְעוֹת חֲכָמָה וְהַשִּׁיג כָּל טְבַעֵי הַנְּמַצָּאִים בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל וְעָלָה בְּחֻקֵּיהֶם וְחֻקֵּיהֶם לְעוֹלָם הַגָּלְגָלִים, וְעַיֵן בְּאִרְכּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ עֲרַבֵי נַחַל עַל הַתּוֹרָה פְּרִשְׁתָּ אַחֲרֵי.

הַבְּרִיּוֹת, לְהַתְּחַבֵּר חֲבֵירוֹת וְלִכְנֹס הַבְּדוּדִים, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר וּמְכַנְסֵי בְּדֵי הַכְּנָה מֵדַת כְּנוּס הַבְּדוּדִים יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ מִבְּחוּץ, שְׁתֵּהִיָּה צַהֲלָתוֹ בְּפָנָיו לְקַבֵּל כָּל אָדָם בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, יֵאָהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וְיִקְרָבֵן לְתוֹרָה, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר: וְהָרִים אֶת הַדָּשֵׁן וְגו' וְשָׁמוּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ, הַדָּשֵׁן תֹּאֵר לְפָחוּתֵי הַדַּעַת וְעַבֵי הַחֲמֹר שֶׁהֵם בְּעֶרְךָ הַשְּׁלָם כְּמוֹ הַדָּשֵׁן בְּעֶרְךָ הָעוֹלָה קָדַשׁ לָה', וְעַל יְדֵי מֵדַת הַתְּחַבְּרוֹת עִם הַבְּרִיּוֹת אֲשֶׁר יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ מִבְּחוּץ בְּגָל יוּכַל לְהַעֲלוֹת גַּם פְּחוּתֵי הָעֶרְךָ אֶל מַעֲלָה הַנְּכוֹנָה וְשָׁמוּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ מְקוֹם מְקֻטֵר מַגֵּשׁ לָה':

מִי שְׁאוּחַז בְּמַדָּה זוֹ מֵרָאָה אֶהְבְּתוֹ אֶל ה' בֵּיתֵר שְׂאת וּבֵיתֵר עִז, כִּי מְדַרְךָ אוֹהֵב אֶת הַמְּלָךְ לְהַתְּאָמֵץ וְלְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל הָאֶפְשָׁר לְהַכְנִיס בְּנֵי אָדָם תַּחַת עַל מַלְכוּתוֹ וְלַהֲרַבּוֹת לוֹ עַבְדִּים.

וְהָאוּחַז בְּמַדָּה זוֹ מֵרָאָה אֶהְבְּתוֹ אֶל ה' בֵּיתֵר שְׂאת וּבֵיתֵר עִז, כִּי מְדַרְךָ אוֹהֵב אֶת הַמְּלָךְ לְהַתְּאָמֵץ וְלְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל הָאֶפְשָׁר לְהַכְנִיס בְּנֵי אָדָם תַּחַת עַל מַלְכוּתוֹ, וְלַהֲרַבּוֹת לוֹ עַבְדִּים כִּד הַמְּלָךְ, וְיַעַן כִּי זָכָה אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוּם לְמַדָּה זוֹ טֶרֶם צָוָה ה' עָלֵיָהּ, רַק מְשַׁכְּלוֹ וּמַדַּעְתּוֹ עַמְד בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, בְּנָה מִזְבְּחוֹת וְקָרָא בְּשֵׁם ה', הַעֲמִיד תְּלִמִּידֵי הַרְּבָה, אֶת הַנְּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשָׂה בְּחַרְוֹן, לָכֵן לוֹ יִאֲוֹת לְהַקְרָא אוֹהֵבוֹ שֶׁל הַמְּלָךְ יִתְּבַרַךְ שָׁמוּ, זָרַע אַבְרָהָם אוֹהֵבִי, וְכִגְמוּל נַפְשׁוֹ הַשִּׁיב לוֹ ה' וְחַלְף אֶהְבְּתוֹ אֶל ה' הָיָה אֶהְבְּתוֹ ה' אֵלָיו, וְזֶהוּ שְׁהוֹדִיעֵנוּ יִתְּבַרַךְ שָׁמוּ בְּאָמְרוֹ כִּי יָדַעְתִּיו [אַהְבְּתִיו] לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנָה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרַךְ ה':

גַּם לְאֵלוֹ שְׂכָבָר הַשְּׁלִימוֹ נַפְשָׁם מְזַכֵּם ה' בְּאִרְכּוֹת יָמִים לְטוֹבָת זְרָעֵיהֶם וְצִאֲצָאֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם כְּדֵי שִׁיְהֵנוּ מֵאוֹרָם וְיִשְׁלִימוּ גַם הֵם נַפְשָׁם

עַקֵּר הַרְּיוֹת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא רַק הַכְּנָה לְהַגִּיעַ לְחַיִּים הַנְּצַחִים בְּעוֹלָם הַבָּא, וְכִמוֹ שְׁאֵמְרוּ חַז"ל: הַתְּקַן עִצְמוֹךְ בְּפִרוּזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתְּכַנֵּס לְטְרַקְלִין. וְהַכְּנָה זֶה הִיא כְּשֵׁרוֹן מַעֲשֶׂה הַמַּצּוּת וְשִׁלְמוֹת הַנְּפֶשׁ. וְאֵין שְׁעוֹר לְהַשְׁלֵמָה הִיא בְּזַמַּן כִּי אִם הַכָּל תְּלוּי בְּהַשְׁתַּדְּלוֹת הָאָדָם, וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יָרִים הַשְּׂכָל אֶת יָדוֹ, וְגָבַר הַנְּפֶשׁ עַל הַחֲמֹר, וְשָׁבָה כְּנִעוּרִיהָ בֵּית אָבִיהָ כְּקֶצֶר יָמִים, אֲךָ אִם יִנָּח הַשְּׂכָל אֶת יָדוֹ וְגָבַר הַחֲמֹר לְעַשׂוֹת חֵיל בִּימֵי נַעוּרָיו, תְּצַמַח מִזֶּה רְעָה לְהַנְּפֶשׁ, כִּי צְרִיכָה לְהִיּוֹת טְרוּדָה בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל הַזֶּה וּבְהִבְלָיו יָמִים רַבִּים כְּשִׁבְעִים שָׁנָה וְלַפְעָמִים יוֹתֵר עַד שִׁיתְּקַן הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָוָה, וְיִפְּהַ כְּתַב הַרְּמֵב"ס ו"ל: אֲשֶׁרֵי לְמִי שְׁחַתְּמוּ יָמָיו מִהָרָה בְּלֵי טְרַדַּת הַנְּפֶשׁ, וּמַעֲתָה יִפְלֵא הֲלֹא עֵינֵינוּ רוֹאוֹת הַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר ה' קוֹרָא, גַּם הִמָּה יִנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה, וּבְלֵי סִפְק כִּי הֵם הַשְּׁלִימוֹ נַפְשָׁם בִּימֵי נַעוּרָם, וְלֵהִיכֵן אֲרִיכוֹת יָמִים שֶׁל אֵלוֹ?

אָמַר מַעֲתָה כִּי בְּרֵדָאֵי הֵם מִצַּד עִצְמָם כְּבָר חֲתָמוּ יָמֵיהֶם וְאֲרִיכוֹת יָמִים שֶׁלָּהֶם אֵינּוּ לְטוֹבָת עִצְמָם, כִּי כְּבָר שִׁלְמוּ יָמֵיהֶם מִצַּד כְּשֵׁרוֹן נַפְשָׁם - רַק הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ מְנַיֵחַם עוֹד עַל

יד) וּבְדַרְשׁוֹת חֲתִים סוֹפֵר (פְּרִשְׁתָּ נְבָבִים וְיֵלַד דְף ש"מ ט) כְּתַב, כִּי כָל שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ נָחֻשׁ אֶצֶל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוּם וְכִיוּצָא, כִּי יִפְּהַ שְׁעָה אַחַת בְּתוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה מְכָל חַיֵי הָעוֹלָם הַבָּא, וּמָה פִּיטוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂכָרָךְ הַרְּבָה מְאֹד, מִי בְּקֶשׁ שְׂכָר, אֲךָ כָּל תְּעוּנוֹגוֹ וְשִׁכְרוֹ הָאֱמִתִּי עַל עֲבוּדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ שִׁיִּזְכֶּה לְלַמֵּד אַחֲרֵים, וְשִׁעֲמַד פְּרִי בְטֶנּוּ תַחְתָּיו וְהוּא יַגְדִּלְהוּ לְתוֹרָה וְעַבְדָּה וְיַעֲמַד תַּחְתָּיו לְלַמֵּד וְלִלְמַד. וְעַיֵן

בגלל שהקדוש ברוך הוא רצה שאברהם אבינו עליו השלום יתקן הנשמות כמו שכתוב והנפש אשר עשו בחרן לכן לא נתן הקדוש ברוך הוא פרי בטנו עד שתקן את כל הנשמות שהיה צריך לתקן ואעשה לגוי גדול (בראשית י"ב ב'), "כאן אי אתה זוכה לבנים" (רש"י). ולמה לא זכו האבות לבנים בימי נעוריהם? מסביר ה"כתב סופר": משום שעליהם היה ללמד את האנושות דעת השם, ואלו היו להם בנים היו עוסקים בעקר בחנוך בנייהם ומתמסרים להם ביותר ולא היתה להם אפשרות ללמד לאחרים, לכן כבש השם את מעינם עד עת זקנה כאשר כבר העמידו תלמידים הרבה ויכלו להתמסר אחר כך גם לחנוך בנייהם...

פעמים רבות האבות נצולים וחיים רק בזכות התולדות שעתידין לצאת מהם

ב"תבלת מרדכי" מובא: לדעת חז"ל (בראשית רבה) "לא נצל נח אלא בגלל התולדות שהיו עתידים לצאת ממנו". וזהו שכתוב: "ונח מצא חן בעיני ה' - אלה תולדות נח", הינו: בזכות התולדות מצא חן בעיני ה'... והנה, הרמב"ן מביא בסוף פרשתנו (מדרש רבה צו) שכל העצים כשרים למערכה חוץ מהזית והגפן, לפי שמן הזית יוצא שמן ומהגפן יוצא יין - והרי זה מורה שאבות נצלים בזכות תולדותיהם. וזהו שרמזה לו היונה בהביאה לו "עלה זית", שלא יחשב שבזכות עצמו נצל, אלא שנצל בזכות יוצאי ירכו. ולכן כאשר יצא נח מהתבה נטע פרס, לפי שהכיר במעלתו הנמוכה, שלא נצל אלא בזכות תולדותיו, דגמת הגפן, וזה שכתוב (בראשית ט, כ) "ויחל נח" - ומפרש רש"י (שם): "שעשה עצמו חלין - כלומר: שנודע לו שהוא במדרגה של חלין ולא בזכות עצמו הצילי ה'..."

נח נקרא צדיק וזכה לשם ותאר צדיק רק מאז שהיה נוהג כאברהם אבינו עליו השלום להוכיח את בני דורו שישוּבו בתשובה

את האלקים התהלך נח, ויבאברהם הוא אומר: אשר התהלכתי לפניו, אלא נח היה צריך סעד לתמכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו" (רש"י). והשאלה: הלא גם אצל נח נאמר להלן: "פי אותך ראיתי צדיק לפני", - ברם, (ע"פ מעש"ת) דרכו של אברהם היתה לילך בין הבריות ולפרסם ביניהן את שמו של הבורא: "אשר התהלכתי לפניו" - שהיה אברהם מתהלך ומכריז בגאון על אמונה באלקים, ותמיד היה גורר בעקבותיו התגלות האלקות ואמונה, ואלו על "נח" לא נאמר "לפני האלקים" כי אם "את האלקים התהלך נח". אבל כל זה היה רק עד שעשה נח את התבה, ואלו בשעה שעסק בעשיית התבה הרי במשך מאה ועשרים שנה היה מכריז בפני העולם השכם והערב, כי עתיד לירד מבול על העולם, והיה מזהיר את הבריות לשוב בתשובה (רש"י יד), ואז מפנין שכבר היה נוהג כאברהם אבינו, נאמר גם עליו: "פי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה".

שלמות נפשך מה שהסרת לכבוד שמו - אתה עשה את אשר צוה לעשות ללמד דעת את העם, וה' יעשה את שלו עשה רצונו פרצונך והוא יעשה רצונך פרצונו למלאת נפשך מידיעת השלמות ויספיק לך זמן המועט להשיג השגות רבות ונשגבות עוד יותר מכדי יכלת שכלך.

מפני שאברהם אבינו עליו השלום זכה את הרבים, בחר ה' ברעו אחריו ושהאמה הישראלית תצא דוקא ממנו

כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ד' וגו' (בראשית י"ח ט"ו).

באור הפתוב: כי באמת היו בזמן אברהם אבינו כמה עובדי ד', שהיה בית המדרש גדול של שם ועבר שהיו במדרגת נביאים, כמו שכתוב "ומלכי צדק מלך שלם", וגו' והוא כהן וגו', וידוע שזה קאי על שם. וכן מה שכתוב, ותלך לדרש את ד', הוא הכל על ידי שם כמו שפרש"י ז"ל, וכן עבר, אמרו עליו חז"ל, שנביא גדול היה שקרא שמו פלג, כמו שפרש רש"י ז"ל, והיו מתקבצים להם שם אנשים לעבד לה, ואף על פי כן לא יצאה מהם אמה או אפלו משפחה שתזכה לעבד לד', ולמה זה?

וגלתה לנו התורה כאן טעמו של דבר, והוא, מפני שאלו כלם כל מגמתם היתה רק לעבד את ד' בעצמם, אבל אברהם אבינו עליו השלום שהיה אוהב נאמן לד' יותר מכלם, כמו שקראו הפתוב "אברהם אוהבי" התבונן בעצמו, מה יהיה סוף הדבר, הלא האדם לא יחיה לנצח ומכרח למות, ואם כן חס ושלום יבטל כבוד ד' מן העולם, ועל כן עמל בכל כחו לפרסם אלקותו בעולם לעיני הכל, כמו שכתוב ויקרא שם אברהם בשם ד', ונאמר, ואשביעך בד' אלקי השמים ואלקי הארץ, ופירש"י, הרגלתי שמו בפי כל בריה, ואומר ואת הנפש אשר עשו בחרן, ותרגם אונקלוס "דשעבידו לאורייתא", וצוה לכלם לילך בדרך ד', ואף למלכים הוכיח על אשר אינם מוחים בעבדיהם שנכשלים באסור גזל (כמו שכתוב, והוכיח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך, ולא כתיב אשר גזלוהו", להורות שאמר איני מערער על שעשו לי רעה, אלא אני מקפיד על עצם אסור גזל שהפקר אצלם) שהוא נגד דרך ד', וכל שכן שהוכיח בזה לאחרים. ובשביל שהתחזק בכל כחו לזרו לכל הנבראים שיפירו אלקותו וילכו בדרך ד', על כן זכה ד' ונתן לו את יצחק, וכן אחר כך את יעקב וי"ב שבטים, כלם הלכו בדרך ד', לזרו אנשים לעבודת ד' כמו אברהם אבינו, עד שיצאה ממנו אמהו שלמה עובדי ד'. וזהו שאמר הפתוב, כי ידעתיו, והינו אהבתי כפירש"י, מפני מה אני אוהב אותו יותר מכלם, והלא ישנם כמה עובדי ד' בבית המדרש של שם ועבר? ומסים הפתוב: "למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ד'" מה שאין כן אחרים, הם לא היתה בהם מדה זו.

ואם אנו מזכירים תמיד את זכותם של האבות שתגן עלינו, צריכים אנו להתנהג גם כן בדרך הזה, לזרו אחד לחברו וכל שכן לבניו לעבודת ד'. וכנה יהי לנו זכות בזה ובכא (חפץ חיים על התורה).

(ז) ועו בספר הקדוש מאור ושמש פרשת לך לך בדבור המתחיל וזאת, שאברהם אבינו עליו השלום הכניס בלבם את הרוממות ועל ידי זה הכניס גרים תחת כנפי השכינה וטהר אותם מפל גלוליהם להכניס לקבל כל ההשפעות וכו'.

(טז) ועו בגמרא מסכת חלין דף צ"א, שקפל ה' כל ארץ ישראל והניחה תחתיו שתהא נוחה לכבש לבניו, ועו עוד בספר הקדוש ערבי נחל פרשת לך לך על הפסוק "ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך".

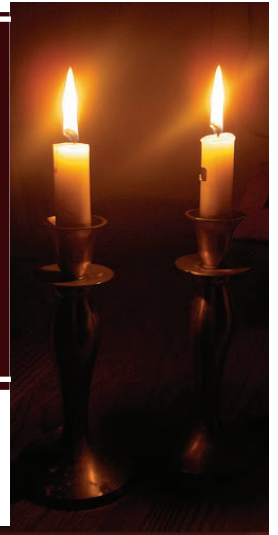
האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור השבת

חלק ה שבת בו תשוב

אור הזוהר 383 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

השמים הזדמנות לחוש איזה טעם מרגיש יהודי בשבי ובפלא
אצל גויים, מה נחוץ למהר ולפדותו משוכיו!...

מספור זה אפשר ללמד מוסר השכל מדוע זה יצא הקצף
בדורנו שבכל בית שני נמצאים בנים כאלו שהתחילו
להדרדר ולסור מדרך ה' ויש לדאבוננו גם כאלה שכבר סרו
מה' ומתורתו? הוא כדי שנגיש הצער הגדול והאים שיש
לשכינה כביכול שבני ישראל סרים מדרך ה' ומתרחקים ממנה,
שאין לשער ולתאר גדל הצער והעגמת נפש בזה, כאם הבוכה
על בניה הנאבדים ממנה שאי אפשר לבטא ולהמחיש הצער
והכאב כדי לעורר אותנו מתרדמתנו העמקה בראותנו איך עם
ישראל מאבד את בניו מדי יום ביומו ומדי שעה בשעה ואין
אנו שמים לב לזה ולא עולה אפלו על מחשבתנו לטכס עצה
איך להציל אפלו נפש אחת מישראל, לזאת באה עלינו הרעה
הזאת ובאים מן השמים וטופחים על פנינו ונותנים לנו גם כן
להרגיש הצער הנורא הזה כדי לעורר את לבנו לחפש דרכים
ועצות איך לצאת אל העם לבקש צאן אוכדות להחזירם
ולהשיבם אל חיק אמותם.

מן השמים מראים לאדם את מה שצריך לתקן, על ידי
שמגלגלין עליו סבל אף על פי שלא מגיע לו, רק כדי
שירגיש בסבלו של הזולת, וידע מה עליו לעשות כדי לתקן
ובאיזה אופן ישתדל לתקן.

כל ימיו עסק הרב הקדוש רבי נחום מטשערנאבעל
ב"פדיון-שבוים", נדד על פתחי נדיבים לאסוף כספים,
וגלגל שלמונים לכיסיהם של עריצים אנשי הרשות ושכאי עמך
ישראל, פדה יהודים שנפלו בשבי. יום אחד נקלע לזיטומיר,
העלילו עליו הגויים עלילה שפלה ונכלא במאסר. נגלה אליו
אחד הצדיקים בפלא, ואמר להרגיעו: אברהם אבינו היה מכניס
אורחים גדול, טורח תמיד להנעים לאורח ומבקש לדעת מה
עוד יכולים לעשות למען האורח ולא עשה, אמר לו הקדוש
ברוך הוא "לך לך מארצך" כלומר: צא לדרך ותהפך לאורח
ותדע בדיוק מה חסר לך...

אף אתה - הוסיף הלה - פודה שבוים גדול, והעניקו לך מן

ש'בת ב'ו ת'שנן - הלכות שבת

בשוכתא הנה אמר לה אמא שובתא היום (ירושלמי שבת דף
ט"ו, ג').

ו) מקבלין קרבנות מפושעי ישראל כדי שיחזרו בתשובה חוץ
מן המומר, והמנסף זין, והמחלל שבת בפרהסיא, אלמא
עבודה זרה ושבת כי הדדי נינהו (עירובין דף ס"ט).

ז) שבת חמירא ולא אתי לזלוזלי בה (ביצה דף ל"ו).

ח) בערב שבת לא היו מתעניין מפני כבוד השבת קל וחמר
בשבת עצמה (תענית דף כ"ז).

ט) יכול יהא כבוד אב ואם דוחה שבת, תלמוד לומר איש אמו
ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו (יבמות דף ה').

י) ליראה את ד' אלקיך כל הימים אלו שבתות וימים טובים
(יבמות דף צ"ג).

פירוק א

בו יבאר גדל העניש של המחלל קדשת השבת מש"ם ומדרשים,
זהר הקדוש

א) נשים מתות ילדות בעון שמכבסות צואת בניהם בשבת (שבת
דף קי"ט:).

ב) בעון חלול שבת תיה רעה רבה, ובהמה כלה, ובני אדם
מתמעטין (שבת דף קי"ט:).

ג) אין הדלקה מצויה אלא במקום שיש חלול שבת (שבת דף
קי"ט:).

ד) לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת (שבת
דף קי"ט:).

ה) רבי שמעון בן יוחאי כד הנה חמי לאמיה משתעיא סגין

(ל) מעשה באדם אחד שהיה לו פרה וחורשת בכל יום וכשהגיע יום השבת מניח אותה, לימים ירד אותו הצדיק מנכסיו והצרך למכור השור לעכו"ם, וכשהגיע יום השבת לא רצה השור לחרש כמנהגו גם אחר שההו העכו"ם מכות רבות ורעות מקדם, בא לו העכו"ם לישראל המוכר שיטל את שורו, מיד הבין הצדיק ולחש לתוך און השור שמעכשו הוא ברשות העכו"ם וחובה עליו לעשות מלאכת בעל הבית גם בשבת, ומיד עמד מוכן לעשות מלאכתו, העכו"ם חשש שמא מעשי כשפים, ולא הניח הצדיק עד שהגיד לו כל המאָרע, כיון ששמע העכו"ם כך נבהל ונדדעזע ונשא קל וחמר בעצמו ואמר, מה זאת שאין לה לא דעת ולא תבונה הכירה את בוראה, ואני שבראני הקב"ה בצלמו ובדמותו ונתן לי דעה ובינה לא יהיה ראוי לי להפיר את בוראי, מיד חזר ליראת שמים וזכה ללמד תורה ונקרא ר' חנינא בן תורתא (פסיקתא דר"כ פכ"ד, מדרש עשרת הדברות).

(לא) מתוך שלא מחה ר' אלעזר בן עזריה על חלול שבת הנעשה על ידי בהמתו של שכנתו נקרא על שמו, והשחרו שניו מפני התעניות (שבת נ"ד, ביצה כ"ג, וירושלמי שם).

(לב) המחלל את השבת אין לו מחילה לעולם (מדרש תנאים דברים ה).

(לג) המחלל את השבת כעושה כל רע (מדרש תנאים דברים ה).

(לד) בעולם הזה אדם הולך ללקט תאנים בשבת אין התאנה אומרת כלום, אבל לעתיד לבוא אם אדם הולך ללקט תאנה בשבת היא צוחת ואומרת שבת היום (מדרש שוח"ט תהלים ע"ג).

(לה) חד דוכתא אית בגיהנם לאילין דקא מחללי שבתא (זוה"ק הקדמה י"ד).

(לו) כל המחלל שבת בזדון אין לו הרמת ראש עד שיעשה תשובה (אותיות דר"ע, אותיות קטנות א).

(לז) המחלל שבת אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא (אדר"נ פכ"ו).

להלן מספר הזוהר הקדוש:

(א) אם אדם מבעיר אש בשבת הקב"ה אומר אני כביתי האש שלא תוקד ואתם מוקדים אותו, אתם תתוקדין בגיהנם (תיקוני זוהר תקון כ"ד, ס"ט:).

(ב) אם מקים מצות שבת הוא בצלמנו, ואם לאו אין לו חלק בזרע ישראל (שם תיקון מ"ז פ"ג:).

(ג) אם אין ישראל שומרים השבת נאמר בהם "שלח תשלח" שני גרושין (תיקוני זוהר תקון ו' כ"א:).

(ד) כל אלו שמחללים שבתות ומועדים בפרהסיא ואינם חוששין לכבוד בוראם, כמו שלא שמרו את השבת בזה העולם, כך אינם שומרים אותו בעולם ההוא, ואין להם מנוחה בגיהנם, ר' יהודא אומר שומרים אותו שם בעל כרחך (ח"ב ק"ג:).

(ה) אלו הרשעים שלא שמרו את השבת לעולם אין אש הגיהנם שוכך מהם, וכל הרשעים שבגיהנם שואלין עליהם מה

(יא) המטיל אימה יתרה בתוך ביתו סוף בא לחלול שבת (גיטין דף ו').

(יב) בהני תלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהון, דסיירי נכסייהו בשבתא, ודקבעי סעודתייהו בשבתא בעידן בי מדרשא (גיטין דף ל"ה).

(יג) נהר סמבטיון מוכיח על שמירת השבת (סנהדרין דף ס"ה).

(יד) חסידים הראשונים לא היו משמש אלא בד' בשבת שלא יבואו נשותיהן לידי חלול שבת (נדה דף ל"ח).

(טו) כל מי שאינו משמר את השבת אצלכם [בעולם הזה] ברצונו, כאן הוא משמר אותו בעל כרחו (בראשית רבה י"א "ו).

(טז) אם יבואו עכו"ם ויאמרו לכם למה אתם עושים את יום השבת, אמרו להם ראו שאין המן יורד בשבת (שמות רבה פרק כ"ה ט"ו).

(יז) אמר המן אם אתה מבקש לעקר אותם [ישראל] עקר את השבת ובטל אותה ואחר כך אתה מכלה אותם (אסתר רבה ז').

(יח) טור שמעון חרב משום שהיו משחקין בכדור בשבת (איכה רבה ב' ג').

(יט) חלול שבת אחד מג' עונות שמגלגלין בהם על עושיהן את כל העונות (מדרש תנאים דברים ה').

(כ) לא חרבה ירושלים עד שהעלימו עיניהם מן השבת (מדרש תנאים דברים ה').

(כא) המחלל שבתות אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא (אבות דרבי נתן פרק כ"ו).

(כב) אם חללתם השבת מעלה אני עליכם כאלו חללתם כל המצוות (מדרש רבה שמות פרק כ"ה).

(כג) המחלל את השבת מעיד לפני מי שאמר והיה העולם שלא ברך עולמו בששה ימים ולא נח בשביעי (מכילתא פרשת יתרו).

(כד) המחלל השבת מאכילין אותו גחלי רתמים (פנחס רזא).

(כה) ענש המחלל כפול (מדרש תהלים מ"ז צ"ב).

(כו) ישראל שלא שמר שבת בעולם הזה אין לו מנוחה לעולם, וממנה אחד מוציא גופו ומכניס אותו לגיהנם לעין הרשעים, ונשמתו אין לו מנוחה באור גיהנם, וכשיוצא שבת אותו ממנה מחזיר הגוף למקומו ונזוקים כל אחד לעצמו (מדרש מובא במעבר יבק, שפתי רננת סימן ל"ט).

(כז) על ידי חלול שבת נתפזרנו בגלות (תדבא"ר פרק כ"ו).

(כח) מעשה באחד שרכב על סוס בשבת והביאוהו לבית דין וסקלוהו, לא מפני שראוי לכהן אלא שהשעה צריכה לכהן (יבמות ז', סנהדרין מ"ו).

(כט) כל זמן שאדם מכבד אביו ואמו אין חטא של חלול שבת ולא שאר שום חטא בא על ידו (תדבא"ר כ"ו).

ואומרים שיר זה ומבדילין בתפלה ומבדילין על הכוס הם פורחים מהם והולכים אל המדבר (ח"א י"ד):

בג כיון שיוצא השבת כל כחות הסטרא אחרא משוטטים והולכים בעולם ואש הגיהנם מתחיל ללהט (ח"א מ"ח).

כד בשעה שישאל אומרים ויהי נעם במוצאי שבת כל הרשעים שבגיהנם אומרים אשריכם ישראל (ח"ב ר"ו).

כה שבת שמא דקוב"ה כמבאר בזהר הקדוש שמות פ"ח. ועל כן אסור להזכירו במקום שאסור לדבר דברי תורה, וידעתי ממדקדקים במעשיהם שזוהרו להזכיר שם שבת ללא צורך (בני יששכר מאמר א אות א).

כו בספר רוח חיים (להרמח"פ זצ"ל) סימן פ"ד דלפי מה שכתב הרב חסד לאברהם דלפי זהוהר הקדוש הנ"ל גם שבת אין לומר במקום מטנף, לפי זה צריך לומר שב"א במקום שב"ת, ואם ירצה השם מעתה אהיה נזהר גם בשם שבת לומר שבא בלי נדר, עכ"ל (שד"ח פאה"ש כללים מערכת א סימן ק).

כז על ג' עברות נשים מתות בשעת לדתן וכו' ועל שאין זהירות בהדלקת הנר (שבת ל"א):

כח השבת ועבודה זרה כל אחת משתייהן שקולה כנגד שאר כל מצוות שבתורה, והשבת היא האות שבין הקב"ה ובינינו לעולם, לפיכך כל העובר על שאר המצוות הרי הוא בכלל רשעי ישראל, אבל המחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כעובד עבודה זרה כנכרי לכל דבריהם (רמב"ם הלכות שבת פ"ז הט"ו).

עוד פרפראות בענין המקל בקדשת השבת:

כט מומר לדבר אחד לא הוי מומר לכל התורה ואין שחיטתו נבלה, אולם מומר לחלל שבת הריהו מומר לכל התורה ושחיטתו נבלה ויינו יין נסך (חולין ה. או"ח שפ"ה ס"ג, יור"ד סימן ג' וק"ט).

ל מה שמצוי בזמן הזה שרפות רח"ל הפל בשביל חלול שבת (ס פרי"ש שבת מובא במנח"ש ע"ב י"ג).

לא מומר לחלל יו"ט הוי מומר לכל התורה כלה כמו מחלל שבת, וכל שכן מומר לחלל יום הכפורים (דעת הלכות שחיטה סימן ב' ס"ק כ"ט בשם רב"ז, תשובות הר"ש, זוהר הקדוש, א"ז הגדול בשם הגאונים).

לב י"א דדין מחלל שבת בפרהסיא גם בפרסום בעלמא סגי גם בפחות מעשרה (פלתי בשם רמב"ם ומרדכי ושאלות ותשובות מהרי"א יור"ד סימן ב) ועפ"פ בידוע לעשרה אין להקל (דעת סימן ב ס"ק ל' ביור"ד, ומנח"ש ע"ב ט"ו).

לג המחלל שבת הרי הוא רחוק מן החיים ונסגר לפניו הפתח להכנס לעולם הבא, (מנח"ש ע"ב י"ח בשם מדרש).

לד מקום אחד יש בגיהנם לאלו שמחללין שבת כיון שהוא הדליק נר קדם זמנו ממנה יש בגיהנם שבמוצאי שבת מדליק תחלה אותו מקום ואומר "מקום זה הוא של פלוני" וכל הרשעים שבגיהנם עוזרים לו להדליק אותו מקום (זוה"ק במדבר רמ"ו).

נשתנו אלו, מלאכי הדין משיבים להם, אלו הם רשעים שכפרו בהקב"ה ועברו על התורה כלה בשביל שלא שמרו את השבת, והרשעים כלם יוצאים ממקומם לראות בהם, ומלאך אחד מכניס גופותיהם של אותם מחללי שבת לתוך הגיהנם לעיניהם של שאר הרשעים ורואים שתולעתם לא תמות ואשם לא תכבה, וכל הרשעים מסבין אותו ומכריזין זה הוא פלוני הרשע שלא חשש לכבוד בוראו כפר בהקב"ה ובכל התורה, אוי לו, טוב היה לו שלא נברא, ושלא יבא לדין זה ולבושה זאת (ח"ב קנ"א).

ו כמו שאדם מקבל את הנפש רוח נשמה היתרים בערב שבת בספר פנים בענג ובשמחה, כך מקבלים בעולם ההוא את הנר"ן שלו כשיוצא מן העולם (תיקוני זוהר תיקון ו' כ"ג):

ז השבת מכבד מכל שאר המועדים (ח"ב פ"ח).

ח רוח שנקרא נגע ממנה על כל השלחנות שלא סדרו אותם בשבת בתענוגים כראוי (ח"ב רס"א):

ט מי שיש לו יכלת לעשות ענג שבת ואינו עושה נהפך לו ענג לנגע צרעת (תיקוני זוהר תיקון כ"א, נ"ח, וח"ג רע"ג).

י עמלק בא על ישראל על שלא שמרו את השבת (זוה"ח בשלח ל"ז):

יא הגורע ענג שבת כאלו גזל את השכינה (תיקוני זוהר תיקון רא, נ"ט):

יב המוציא בשבת מרשות היחיד לרשות הרבים גרים לשכינתא למהוי תהו ובהו חשף ותהום (תק"ז תיקון ל' ע"ג):

יג מאן דמחלל שבת אינו משמר מהקב"ה (תק"ז בהקדמה י"ב):

יד המשקר בשבת כאלו משקר בכל התורה (ח"ב צ):

טו אלו שאין עושים תוספות לשבת ויום טוב אם הוא חכם חכמתו מסתלקת, ואם הוא עשיר עשרו מסתלק ממנו, והברכה נמנעת ממנו (תיקוני זוהר תיקון י"ט, ל"ח):

טז המתענה בשבת ראוי לקללה וענש, אלא כיון שיושב בתענית לתעניתו קורעין לו גזר דינו (ח"ב ר"ז):

יז אוי לו לאדם שאינו משלים את הסעדות בשבת (ח"ב פ"ח):

יח כל האמונה בסעדת שבת מצויה (ח"ג רפ"ח):

יט הגורע מסעדת שבת ענשו גדול (ח"ב פ"ח):

כ הגורע חד סעדה בשבת מיתחזי פגימותא לעילא ומראה עצמו דלאו מבני היכלא דמלכא הוא, דלאו מזרעא קדישא הוא, ניהבין עליה חומרא דתלת מלין דינא דגיהנם (ח"ב פ"ח):

כא כששלחנו לא נסדר בתענוגים כראוי דוחים אותו אל הסטרא אחרא (ח"ב רנ"ב):

כב כיון שיוצא השבת כחות הסטרא אחרא יוצאין בחפזון ומשוטטים בעולם ורוצים לשלט על עם ישראל, ולכך תקנו שיר של פגעים, וכיון שהם רואים את ישראל בתפלה

גִּדּוּל מַעֲלַת לִימוּד הַזוּהַר בְּשַׁבָּת

לְלַמּוֹד הַתּוֹהָק, כִּי הַעוֹלָם מִתְקַיֵּם, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא בְּאֲבוֹת: "עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה... – יְסוּד הַיְסוּדוֹת אֲשֶׁר תָּבֵל וּמְלוֹאוֹ נִתְמַכִּים בּוֹ וְנִשְׁעָנִים עָלָיו, הוּא לִימוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה!" – אֵינן אָנוּ מְבִינִים מָה הַפְּעֵל הַנִּעֲשֶׂה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים עַל יְדֵי לְמוּד דְּבוּר תּוֹרָה אַחַת, אֶךְ בְּכָל זֹאת לְשִׁבְרָת אֵת הָאֵזֶן נֹאמֵר מִשָּׁל: נִצְרֵר לְעַצְמָנוּ נִמְלָה, מֵרַב קִטְנוּתָהּ הִיא אֵינָה יְכוּלָה לְרֹאוֹת מָה שֶׁבֶן אָנוּשׁ רוֹאֶה מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. הִיא מְפִירָה אֵת הַקֵּץ שֶׁלָּהּ וְאֵת אֲדָמוֹת הַחוֹל מְסַבִּיבָהּ, אֶף פַּעַם לֹא רֵאֲתָהּ מַחֲזוֹת חֲדָשִׁים וְלֹא מְפִירָה מֵרַחֲבִים. בּוֹדְאֵי שְׂלֵא מְסַגֵּלָת לְהִבִּין מָה שֶׁשִּׁכַּל אָנוּשׁ מְבִין. כִּי אָנוּ כֻּלְפֵי מַעֲלָה; מֵרַב קִטְנוּתָנוּ אֵינָנו מְבִינִים מָה מִתְרַחֵשׁ בְּשָׁמַיִם, אֵינָנו מְסַגֵּלִים לְהִבִּין כִּהוּא זֶה מִמָּה שְׂרוּאִים מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, מִן הַשָּׁמַיִם לְאָרֶץ, כְּשִׁיחֻדֵי עוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם וּמִתְיָשֵׁב לְלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כְּמָה מְלֹאכִים יוֹשְׁבִים וּמְקַשִּׁיבִים לְקוֹלוֹ הָעֶרֶב, לְמַתִּיקוֹת הַלְמוּד, אֵיזָה עֲנָג הוּא מִסָּב לְמִלְךָ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּבִ"ה.

כְּמָה גִּדּוּל כַּחוֹ שֶׁל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאי: כְּמוֹ שְׁאָמַר הַרְשָׁבִי "הַקְדוּשׁ בְּמַסְכַּת סְפָה (דף מ"ה ע"ב), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "וְנֹאמֵר חֲזַקִּיָּה אָמַר רַבֵּי יְרֵמְיָה מִשׁוּם רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִן הַדִּין מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָאֲתִי עַד עַתָּה וְאֶלְמָלֵי אֲלַעֲזֹר בְּנֵי עַמִּי מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וְעַד עַכְשָׁיו וְאֶלְמָלֵי יוֹתֵם בֶּן עֲזִיָּהוּ עֲמָנוּ מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד סוֹפוֹ".

בּוֹאֵנו וְרֹאוּ כְּמָה מַעֲלַת לְמוּד הַזוּהַר הַקְדוּשׁ, וּבְפִרְט לְמִי שְׂלֵא לֹאמֵד קִבְלָהּ, שֶׁהַזוּהַר הַקְדוּשׁ אֶפְלוּ בְּגִירָסָא נִחְשָׁב לוֹ כְּלְמוּד הַקְּבִלָה. [כַּף הַחַיִּים סִימָן קנ"ה]

בּוֹאוּ וְרֹאוּ כַּחוֹ הָעֲצוּם שֶׁל לְמוּד הַתּוֹרָה בְּשַׁבָּת קִדְשׁ!

מִרְן הַבֵּן אִישׁ חַי פְּרִשְׁת שְׁמוֹת שְׁנָה שְׁנִיָּה כּוֹתֵב וְז"ל: כְּתָבוּ הַמְּקַבְּלִים זְכוּרֹנָם לְבְרָכָה דְּגִדּוּל הַפְּעֵל הַנִּעֲשֶׂה בְּעַסְק הַתּוֹרָה בְּיוֹם שַׁבָּת אֶלֶף פַּעְמִים יוֹתֵר מִן הַנִּעֲשֶׂה בְּעַסְק הַתּוֹרָה שֶׁל יָמֵי הַחַל, עַכ"ל. זֹאת אוֹמְרָת, שְׁעָה אַחַת שֶׁל שַׁבָּת שׁוּהָ אֶלֶף שְׁעוֹת בְּיוֹם חַל, וּכְבֵר לִימְדָנוּ הַכְּסָא מִלֵּךְ דְּשְׁעָה אַחַת שֶׁל לְמוּד זֶהר הַקְדוּשׁ בְּיוֹם חַל, יוֹתֵר מִשְׁנָה שְׁלֵמָה שֶׁל לְמוּד פֶּשֶׁט.

צֵא וְלַמֵּד: שְׁעָה אַחַת שֶׁל לְמוּד זֶהר הַקְדוּשׁ בְּשַׁבָּת קִדְשׁ, יוֹתֵר מֵאֶלֶף שְׁנַיִם פֶּשֶׁט בְּיוֹם חַל. "עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמוֹשְׁלִים בּוֹאוּ חֲשׁבוֹן".

הִבָּה וְנִתְבוֹנֵן: כְּאֲשֶׁר לּוֹמְדִים זֶהר הַקְדוּשׁ שֶׁשׁ שְׁעוֹת בְּשַׁבָּת קִדְשׁ, מִתְקַן אֵת כָּל שְׁשַׁת אֲלָפִים הַשְּׁנַיִם שֶׁל הָעוֹלָם.

יְהוּדִים הַסְּפִיתוּ וְשָׁמְעוּ, "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ": כִּי אָמַר הַמְּשִׁיחַ לְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לױי (סְנֵהֲדֵרִין דָּף צח, א). זְכָה דוֹרְנוּ לְהַשְׁתַּוְּקֶקוּת מַחְדָּשֵׁת לְתוֹרַת הַנִּסְתָּר וּלְצַמְאוֹן אֶלְקֵי לְהוֹדָה וְזִינָה הַמְּבַשְּׂרִים אֵת פַּעְמֵי הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזֶהר: "וּבְגִין דְּעִתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילָנֵי דְחַיִּי דְאִיהוּ הַאי סְפָר הַזֶּהר, יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא בְּרַחְמֵי", וּבְתַקוּנָם (דף מ"ז) אֵיתָא: וּבְדִרָא בְּתֵרָאֵי בְּסוּף יוֹמֵיָא, בְּגִינֵיהּ וּקְרֵאֲתָם דְּרוּר בְּאָרְץ וְכוּ'. וּבְזֶהר הַקְדוּשׁ פְּרִשְׁת נִשָּׂא (דף כ"ד ע"ב) "בְּהַאי חַבּוּרָא דִּילָךְ דְאִיהוּ סְפָר הַזֶּהר כּוּ' יִפְקוּן בִּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחְמֵי".

בְּאִוֵר הַדְּבָרִים: בְּזִכּוֹת הַחַבּוּר שֶׁלָּהּ, שֶׁהוּא סְפָר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ, יִצְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּרַחְמִים לְלֹא צְרוּת וְיִסוּרִים וְלֹא צַעַר חֲבִלֵי מְשִׁיחַ! וְאֶף מְשָׁמִים הַסְּפִימוּ לְכָךְ! בְּסִפְרֵי תְקוּנָי הַזֶּהר מְבָאָר, שֶׁבְּשִׁעָה שְׂאֵלֵיהּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב נִגְלָה לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאי וְלְחַבְרָיא קְדִישָׁא שְׁעָמוּ, וְלַמֵּד עֲמָהֶם סְתָרֵי תּוֹרָה בְּעִנְיַן תְּקוּנָי נִשְׁמוֹת, יִצְאָה בַּת קוֹל מְשָׁמִים וְאִמְרָה לָהֶם: כְּמָה רַב כַּחוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ שֶׁל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאי בְּעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן הוֹסִיפָה וְאִמְרָה נְבוּאָה בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: 'וְכַמָּה בְּנֵי נִשָּׂא לְתַתָּא יִתְפָּרְנְסוּן מֵהַאי חַבּוּרָא דִּילָךְ כַּד יִתְגַּלוּ לְתַתָּא בְּדִרָא בְּתֵרָאֵה בְּסוּף יוֹמֵיָא, וּבְגִינֵיהּ, וּקְרֵאֲתָם דְּרוּר בְּאָרְץ".

בְּאִוֵר הַדְּבָרִים: כְּמָה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה יִתְפָּרְנְסוּן מִזֶּה הַחַבּוּר שֶׁלָּךְ כְּאֲשֶׁר יִתְגַּלֵּה לְמַטָּה בְּדוּר הָאַחֲרוֹן בְּסוּף הַיָּמִים, וּבְזִכּוֹתוֹ יִתְקַיֵּם הַפְּסוּק "וּקְרֵאֲתָם דְּרוּר בְּאָרְץ" – הַמְּרַמֵּז עַל הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה. וְכַתֵּב בְּסִפְרֵי הַקְּנָה עַל הַפְּסוּק "וְשַׁבְּתָם וְרֵאֲתָם כּוּ' לְאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוּ", כִּי מִי שְׁעוֹסֵק דּוֹקָא בְּנִגְלָה וְלֹא בְּזֶהר הַקְדוּשׁ נִקְרָא לֹא עֲבָדוּ. גַּם אֵינּוּ נִקְרָא תְלָמִיד חָכָם, רַק בְּשֵׁם תְלָמִיד, כִּי שֵׁם חָכָם אֵינּוּ רַק עַל חָכְמָה הַפְּנִימִית יַעוּ"ש...

וּבְסִפְרֵי כְּסָא מְלָךְ כְּתָב: וְכִינּוּן שִׁדְעָתָ כְּמָה גִּדּוּלָה מַעֲלַת לְמוּד חָכְמַת הָאֲמָת כּוּ'... יוֹדַע גִּדּוּל הַחַיּוּב וְגִדּוּל הַשְּׂכָר לְמִי שְׁלוּמֵד הַקְּבִלָה, כִּי לְמוּד הַזֶּהר גַּם בְּגִירָסָא בְּעֵלְמָא בּוּנָה עֲלֵמִין", וְכָל שְׁכֵן אִם יִזְכֶּה לְלַמּוֹד וְלְהִבִּין פְּרוּשׁ מְאֹמֵר אַחַד, יַעֲשֶׂה בּוֹ תְקוּן לְמַעְלָה בְּשִׁעָה אַחַת מָה שְׂלֵא יַעֲשֶׂה בְּלְמוּד הַפֶּשֶׁט שְׁנָה תְּמִימָה (כְּסָא מְלָךְ תְּקוּ"ז מ"ג).

יְהוּדִים יְקָרִים, אֵת אַחֵי אֲנָכִי מְבַקֵּשׁ, כִּידוּעַ אָנוּ דוּר עַקְבָּתָא דְּמְשִׁיחָא, וְאֲשֶׁר עַל כֵּן זְכוּת הִיא לָנוּ וְחוֹבָה קְדוּשָׁה לְזָרוּ וְלְהִבִּיא אֵת מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ כְּמָה שִׁיּוֹתֵר מֵהַר!!! – כִּי צִיד נִקְרָב אֵת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ? "כִּי הֵם חַיִּינוּ וְאֶרְךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נִהְיָה יוֹמָם וְלֵילָה" – עֲלֵינוּ מְטַלַּת הַחוֹבָה שֶׁל לְמוּד הַתּוֹרָה יוֹמָם וְלֵילָה עֲשָׂרִים וָאַרְבַּע שְׁעוֹת בִּימְמָה, כָּל דְּקָה פְּנוּיָה לְהַקְדִּישׁ

לַמֵּד בְּעַצְמוֹ עִם בֵּן אַחוֹתוֹ, הַגְּאוּן רַבֵּי שְׁמַרְיָהוּ גְרִינְמַן זצ"ל. וּבְסִפְרֵי מַעֲשֶׂה אִישׁ, (עוֹבְדוֹת עַל מְרֵן הַגֵּה"ק חַחֲזוֹן אִישׁ זצ"ל): שְׁאֵמַר, לְשׁוֹן הַזוּהַר הַקְדוּשׁ מַעוּרָר יוֹתֵר מִכָּל מַאֲמָרֵי חוּ"ל.

יט) "לַיהוּדִים הִיתָה אוֹרָה", אוֹרָה זוֹ תוֹרָה, (מְגִילָה ט"ז ע"ב) אוֹרָה" נוֹטְרִיקוֹן אוֹר הַזוּהַר..

יח) וְכֵן אָמַר הַגְּאוּן הַצְּדִיק רַבֵּי שְׁלֵמָה בְּלוּךְ זצ"ל מִשֵּׁם רַבּוֹ הַחֲפֵץ חַיִּים זצ"ל שֶׁעַל לִימוּד סִפְרֵי הַזוּהַר אֵין שׁוּם הַגְּבָלָה כִּי רַבּוֹ מְדַרֵּשׁ, וְהִיא הַחֲפֵץ חַיִּים מַעוּרָר לְכוֹלָם שִׁילְמָדוֹ כָּל שַׁבָּת אֵת הַזוּהַר שֶׁל אוֹתָהּ פְּרַשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחּוּרִים. (ר' יוֹסֵף בֶּן שְׁלֵמָה מְפוֹזִין, הוֹסֵפּוֹת בְּנִין יוֹסֵף).

וְכֵן רַבְּנוּ מְרֵן חַחֲזוֹן אִישׁ זצ"ל הוֹרָה לְשׁוֹאֲלָיו לְלַמֵּד זוּהַר כְּסִפְרֵי מוֹסֵר וְאֶף

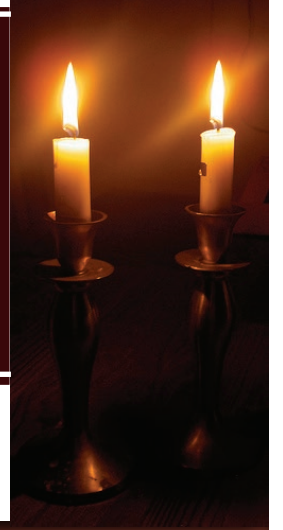
האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור השבת

שַׁבַּת בּוֹ תִּשׁוּבָה חלקו

אור הזוהר 384 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

להתפאר אתנו במה שזכינו בלמוד של שש שעות לקים את כל הבריאה ששת אלפים שנה, ועל ידי כן נזכה למה שאמר בפסוק הבא "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה", ושאלנו איך יכול להיות שהקטן, אפלו ילד קטן, פשוטו כמשמעו, יהיה לאלף, והצעיר לגוי עצום? אפשר לפרש, שעל ידי שילמד שעה אחת בזהר הקדוש בשבת קדש, שנחשב כפול אלף.

עוד מצאנו ענין למוד הזוהר הקדוש במשך שש שעות וסגלתו, (בספר אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב יד אחד מתלמידי), וז"ל, ולמדנו עד ששה שעות, ובסוף ו' שעות נתמלא הבית ריח טוב אשר כמוהו לא נהיה. כ

ועוד מצאנו ענין למוד שש שעות זוהר הקדוש (באגרת הרמח"ל): ... והגאון ר"י באסאן רבו של רבינו שאל את רבינו לבאר לו סוד הענין שיהיה כח פזה להסטרך אחרך נגד התורה, ורבינו השיב לו בבאור מספיק סוד כל הענין, וכן כותב לו רבינו, פי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה, ותקן בהשיבה שלו שילמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים. ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמד כל היום כלו ועוד שש שעות בלילה, חוץ מן הלילות ממוצאי יום כפור וכו', וכן הוסיפו שלא לפסק מן הלמוד של הזהר אפלו בזמן הלמוד הכללי של כבוד מורנו הרב רבי משה חיים (זולה"ה). (נרים משה משפט הבה"ת אות יד) כ"א.

פלאי פלאות: מכאן יכולים להבין את גדל הכח של יהודי פשוט הלוקח על עצמו ללמד זהר הקדוש בשבת קדש שש שעות, שבכך הוא מחזיק את כל הבריאה כלה, מיום בריאת העולם עד ביאת המשיח שיתגלה בב"א. כח גדול יש

על ידי למוד שעה אחת זהר בשבת קדש אפשר להביא הגאולה שלמה

בספר ישעיה (פרק ס' פסוק כ"ב) נאמר: "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה".

וצריך באור, מה פונת הפסוק שהקטן יהיה לאלף, איך יכול להיות שכן אדם קטן יזכה להיות לאלף והצעיר לגוי עצום? - ונפרש בהקדם את פסוק כ"א, שאמר: "ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר", דהנה איך יכול להיות ועמך כלם צדיקים וכו', הלא הקדוש ברוך הוא נתן לנו יצר הרע די גדול, וצריך לנהל אתו מלחמה כבדה, וקשה מאד לנצח אותו, ומי ימר דהוי צדיק? - ולבאר זאת נקדים דברי המפרשים: בתרגום יונתן על ישעיה (פרק ס' פסוק כב): "דועיר בהון יהי לאלפא ודחלש לעם תקיף אנא ה' בזמנה איתינה". ובמלבי"ם שם: "הקטן יהיה לאלף" - ברבוי הפמות, ו"הצעיר" - בכח "יהיה לגוי עצום" - ברבוי האיכות בכח ועצמה, והגם שאני מתמהמה עתה והעם חלשים ומעטים, הנה אני ה' בעתה אחישנה - בבא העת המיעד אעשה הדבר בזריות (פי זה גדר פעל חיש) ואמלא את הבטחתי, עכ"ל.

והבאור הוא, על פי דברי הכן איש חי והכסא מלך ז"ע בענין למוד בשבת קודש, שעל ידי שילמד בשבת קודש שעה אחת זהר, זה כמו שלמד אלף שנים, ואם לומד שש שעות בשבת, נחשב כמו שלמד ששת אלפים שנה כנגד ימי בריאת העולם. ועל ידי כך נזכה ל"אני ה' בעתה אחישנה" - בבא העת המיעד אעשה הדבר בזריות כמו שכתב המלבי"ם. ובזה יבארו הפסוקים "ועמך כלם צדיקים", שאם כלנו נתחיל ללמד ולגרס בזהר, נזכה להיות צדיקים, "לעולם יירשו ארץ" ונזכה לירשת הארץ, "נצר מטעי מעשה ידי להתפאר", שהקב"ה יוכל

נדפס בספר טעמי המנהגים, עיני הלולא דרשב"י.
כא) הערה: ר. ש. ו. ר. והבנה לדברי רבינו ימצא הקורא מלשון הזהר המדמה את למוד המשנה כחציר וכתבן אצל סודות התורה, וכנזכר בפ' "ויצא" ברענא מהימנא (דף עה.) "ווי לאינו דאכלין תבן באורייתא ולא ידעין בסתרי דאורייתא". ועוד הביא מהרח"ו בהקדמתו ל"שער ההקדמות", לשונות ומקורות שונים שקוראים ללמוד הנגלה שפחה וקליפיו לעמת תורת הקבלה.

בזהר הקדוש שמתקן את כל העולם כלו. האם נוכל לשער גדל העצמה של למוד כזה! האם נוכל לאמדם את כחו הרב! האם נוכל לדמין מה קורה ברקיע בעת למוד הזהר הקדוש! תרי זה אש להבת שלהבת שמנקה ומזכך את האדם ואת כל העולם כלו, ומביא אותו לדרגות עליונות וסיעתא

דשמיא בכל. השי"ת יעזר שנזכר לטהר לכבנו לעבד ליוצרנו בכל כחנו ובכל נפשנו ובכל מאדנו, ויקים בנו הבטחת הרעיא מהימנא: "בהאי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

ערבה של שעה

רבתינו הפליגו בשבחה וערבה של תורה הנלמדת בשבתות על פני זו הנלמדת בימות החל, כלשון הזהר הקדוש סוף פרשת "שלח-לך" - נפאה חולקיהון דכל אינון דמשתדלין באורייתא, יומא דשבתא משאר יומין". רבנו מרדכי שרעבי התבטא פעם באוני מקרביו ואמר: "שעה של למוד תורה על דרך הפשט ביום השבת, שוה

ללמוד שנה שלמה ביום חל. ושעה אחת של למוד זהר וקבלה ביום חל, היא כמו שנה של למוד פשט ביום חל. למוד קבלה וזהר ביום שבת במשך שעה שנה ללמוד שבועים וחסמש שנה בימות החל"י. (עבודת, הנהגות ומעשים מצדיקי אמת בדורות האחרונים דרך צדיקים מכ"ק המקבל הצדיק רבי חיים סנואני זצוק"ל, ומכ"ק המקבל רבי מרדכי שרעבי זצוק"ל).

לקט מן הספרים הקדושים על קדושת ועונג השבת

- ושלחן ערוך ומטתו מוצעת מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו (שבת קי"ט:).
- יג) כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו מעלה עליו הכתוב כאלו נעשה שתי הקב"ה במעשה בראשית (שבת קי"ט:).
- יד) אמר להם הקב"ה לישראל בני לוו עלי וקדשו קדשת היום והאמינו בי ואני פורע (ביצה ט"ו:).
- טו) כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים חוץ מהוצאות שבתות (ביצה ט"ו:).
- טז) נשמה יתרה נותן לו הקב"ה לאדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו (ביצה ט"ו:).
- יז) אלו היו ישראל משמרין שבת אחת כתקונה מיד היה בן דוד בא (ירושלמי תענית א א).
- יח) לא דומה אור פניו של אדם כל ימות החל כמו שהוא דומה בשבת (ב"ר י"א, ב).
- יט) בקש הקב"ה לגנוז האורה וחלק כבוד לשבת (ב"ר י"א, ב).
- כ) אברהם שאין כתוב בו שמירת שבת ירש את העולם במדה, אבל יעקב שכתוב בו שמירת שבת ירש את העולם שלא במדה (ב"ר י"א, ח).
- כא) כנסת ישראל היא בן זוג לשבת (ב"ר י"א, ט).
- כב) אם מקבלים בניך [כנסת ישראל] את השבת נכנסים לארץ ואם לאו אין נכנסין (ב"ר מ"ו ז).
- כג) אם משמרין ישראל את השבת כראוי אפלו יום אחד בן דוד בא, למה, שהיא שקולה נגד כל המצוות (שמו"ר כ"ה, ט"ז).
- כד) מצינו בתורה נביאים וכתובים ששקולה שבת נגד כל המצוות (שמו"ר כ"ה, ט"ז).

- כבוד שבת ושכר הגדול של שומרי שבת משר"ס, מדרשים, זהר הקדוש והפוסקים
- א) כל המקיים ג' סעודות בשבת נצול מג' פרעניות, מחבלו של משיח, ומדינה של גיהנם, וממלחמת גוג ומגוג (שבת קי"ח:).
- ב) כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים (שבת קי"ח:).
- ג) כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו (שבת קי"ח:).
- ד) כל המשמר שבת כהלכתה אפלו עובד עבודה זרה פדור אגוש מוחלין לו (שבת קי"ח:).
- ה) אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אמה ולשון (שבת קי"ח:).
- ו) אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלין (שבת קי"ח:).
- ז) ברכת ד' היא תעשיר זו ברכת שבת (ירושלמי ברכות ב ח).
- ח) מאן דזיף שבתא פרעין שבתא (שבת קי"ט:).
- ט) עשירים שבשאר ארצות במה הן זוכין, בשביל שמכדין את השבת (שבת קי"ט:).
- י) מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף, אומר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף, אומר לו תן לנו הימנו, אומר לו כל המשמר את השבת מועיל לו (שבת קי"ט:).
- יא) כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו ב' מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לו וסר עונך (שבת קי"ט:).
- יב) ב' מלאכי השרת מלוין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו אחד טוב ואחד רע, וכשפא לביתו ומצא נר דלוק

ובהנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאלה שיבנה בב"א...
 כג) (עץ חיים - הקדמת מוהר"ו זע"א על שער ההקדמות) "הם רזי התורה דבריהם כחלי אש להבת שלהבת".

- בה** בעת שאדם שומר את השבת גוזר גזרה והקב"ה מקימה (שמור"ר כ"ה, ט"ז).
- בו** בזכות שני דברים ישראל מתחטאים לפני המקום, שבת ומעשרות (תנחומא פרשת ראה).
- בז** אין ישראל נגאלין אלא בזכות שבת (ויק"ר ג, א).
- בח** לא נתתי לך השבת אלא לטובתך, אתה מקדש את השבת במאכל ובמשתה ובכסות נקי ומנהה את נפשך ואני נותן לך שָׁכַר (אסתר רבה ז).
- בט** כיון שראה אדם שכחו של שבת התחיל משורר עליה להקב"ה שָׁבַח ומזמור (קה"ר א ג).
- ל** כבוד שבת עדיף מאלף תעניות, דכבוד שבת דאורייתא ותענית דרבנן (תנחומא בראשית ג).
- לא** כשם שלמד שבת זכות על אדם הראשון, כך למד על קנין (תנחומא בראשית י).
- לב** לפיכך אין מתפללין בשבת י"ח [ברכות] שאם יהיה לו חולה בתוך ביתו נזכר ברופא חולי עמו ישראל והוא מצר והשבת נתנה לישראל לקדשה לענג ולמנוחה ולא לצער (תנחומא וירא א).
- לג** גם המתים יודעין יום השבת (תנחומא תשא ל"ג).
- לד** בזכות ב' דברים ישראל מתחטאין לפני המקום בזכות שבת ובזכות מעשרות (שם ראה י"א).
- לה** בכל יום היה ריחו של המן נודף, ובשבת יותר, בכל יום היה מצלהב כזהב ובשבת יותר (מכילתא בשלח ט"ז).
- לו** אם תזכו לשמר את השבת עתיד הקב"ה לתת לכם ג' מועדים פסח, עצרת, וסוכות (מכילתא בשלח ט"ז).
- לז** אם תזכו לשמר את השבת עתיד הקב"ה לתן לכם ו' מדות טובות, ארץ ישראל, עולם הבא, עולם החדש, מלכות בית דוד, כהנה, ולויה (מכילתא בשלח ט"ז).
- לח** אם תזכו לשמר את השבת תנצלו מג' פְּרַעְוִיּוֹת, מיזמו של גוג ומגוג, ומחבלו של משיח, ומיום הדין הגדול (מכילתא בשלח ט"ז).
- לט** מי שמשמר את השבת מרחק מן העברה (מכילתא בשלח ט"ז).
- מ** יום שבת שקול כנגד כל מעשה בראשית (מכילתא יתרו כ).
- מא** שבת מעין קדשת העולם הבא (מכילתא תשא ל"א).
- מב** השבת מוספת קדשה לישראל (מכילתא תשא ל"א).
- מג** כל המשמר השבת כאלו עשה השבת (מכילתא תשא ל"א).
- מד** כל המשמר שבת אחת כתקנה מעלה עליו הכתוב כאלו שומר שבתות מיום שבִּרְאָה הקב"ה את עולמו עד שיחיו המתים (מכילתא תשא ל"א).
- מה** אין שבת בטלה מישראל, וכן בכל דבר שמסרו ישראל נפשם עליו, כגון שבת ומילה נתקיים בידן ואין נטלין (מכילתא תשא ל"א).
- מו** כיון שנדלדלו ישראל מן המצוות, לא עמדה להם אלא זכות שבת (מכילתא דרשב"י תשא י"ז).
- מז** בני סוריא חיים בזכות שהם מכבדים יום טוב ושבתות (פסיקתא רבתי כ"ג).
- מח** כל שהוא מתענג בשבת, שואל, והקב"ה נותן לו משאלותיו (פסיקתא רבתי כ"ג).
- מט** בטלתם כל הדברות, אפלו דבר אחד אם קימתם אני סולח לכם, ואיזהו הדבר, יום השבת (שם כ"ח).
- נ** כל המברך על היין בלילי שבתות, מאריכין לו ימיו ושנותיו (פרקי דר"א י"ח).
- נא** בזכות יום השבת נצול אדם מדינה של גיהנם (שם י"ט).
- נב** כל המענג את השבת כאלו הוא מכבד להקב"ה (תדבאר"ר כ"ו).
- נג** התנה הקב"ה עם אברהם, שבזכות מילה ושבת אין בניו יורדין לגיהנם (אגדת בראשית ל"ד).
- נד** אם שמרתם גרות של שבת, אני מראה לכם גרות של ציון (ילקוט בעלותך תשי"ט).
- נה** כל ימות השנה יורדי גיהנם נדונין, ובשבת ובמוצאי שבת עד שהסדרים נשלמים אינם נדוניים (ילקוט איוב תתקנ"ו).
- נו** כד אתקדש יומא במעלא שבתא, ספת שלום שריא ואתפריסת בעלמא (זוה"ק בראשית מ"ח).
- נז** כל שיטא יומא מתברכאן מיומא שביעאה (זוה"ק שמות ס"ג).
- נח** ג' קדשות בעולם קדשת הקב"ה, קדשת שבת, וקדשת ישראל (אותיות דר"ע ש).
- לחלן מספר הזהר הקדוש בענין "שבת":
- א** באדם ובבהמה הקפידה תורה שיעבר עליהם שבת אחת, באדם ברית מילה לח' ימים, ובהמה ראוי להקרבא רק לאחר ח' ימים (ח"ג צ"א).
- ב** האמונה קשורה בשבת (ח"ג צ"ד):
- ג** אש הקדשה עם השבת אחוזים זה בזה (ח"ג רנ"ד):
- ד** שבת מגין מכל סטרין בישין (תק"ז מוזח קס"ח):
- ה** כל הבריאה היתה תלוי ביום השבת (ח"א ה):
- ו** בשבת מתברכין כל ו' ימי השבוע (ח"ב ס"ג):
- ז** כל הברכה שלמעלה ושלמטה ביום השביעי תלויים (ח"ב פ"ח):
- ח** בשבת מתמלאים ברכה בכל העולמות (ח"ג צ"ד):
- ט** אם ישראל הוו מקימין שבת אחת כהלכתן מיד הוו נגאלין (תק"ז תיקון כ"א ג"ז):
- י** אפלו הרשעים שבגיהנם מתברין הם ביום השבת ושוקטין ונוחין (זוה"ק בראשית כ"ב).

- יא**) בַּשְּׁבֶת אֵינוֹ שׁוֹלֵט לֹא הַגִּיהֶנֶם וְלֹא הַמְּמַנִּים שְׁלוֹ (תיקוני זוהר תיקון כ"ד ס"ט, זוהר"ק ח"ב פ"ח: ק"ל).
- יב**) בַּשְּׁבֶת נַחִים רְשָׁעִים שְׁבֻגֵיהֶנֶם (ח"ג צ"ד:).
- יג**) מְקוֹם מִיָּחָד בְּגִיהֶנֶם לְמַחְלָלֵי שְׁבֵתוֹת (ח"א י"ד:).
- יד**) הַמוֹצֵא מִפְּנֵי דְבוּרֵי חַל בַּשְּׁבֶת מַחְלָל הַשְּׁבֶת (ח"ב ס"ג, תיקוני זוהר תיקון מ"ח פ"ח:).
- טו**) בַּשְּׁבֶת אֵין דִּין לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה (ח"ג רפ"ח:).
- טז**) בַּשְּׁבֶת כָּל הַדִּינִים נִכְפִּים (ח"ב פ"ח:).
- יז**) כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה דִירָה בְּלִבּוֹ לְהַקְבִּי וּשְׁכִינָתוֹ שְׁיֻכְלוֹ לְשֵׁרוֹת עִמּוֹ בַּשְּׁבֵתוֹת, כֵּן הַקְבִּי מְכִין לוֹ דִירָה בְּעוֹלָם הַבָּא (זוהר"ח תיקון קל"ז).
- יח**) שְׁבֵת הִיא כְּלָה, וְלַעוֹלָם אֵין מְכַנִּיסִין אוֹתָהּ אֶלָּא בְּדִירָה מְתַקְנָת לְכַבֹּדָה כְּפִי רְאוּיָהּ לָהּ (זוהר"ח רות כ"ג:).
- יט**) הַרְצִים לְדַרְשָׁה בַּשְּׁבֶת יֵשׁ הֵיכַל מִיָּחָד עֲבוּרָם (ח"ג רכ"ט:).
- כ**) כָּל מָה שְׁמוֹצֵא הָאָדָם עַל מְאָכְלִים וּמְשַׁקְאוֹת לְכַבֹּד הַשְּׁבֵת הוּא מְלַנֶּה אֶת הַקְבִּי, וְהַקְבִּי מְחֻזֵּר לוֹ כְּפִלֵי כְּפִלִים (ח"ב רנ"ה).
- כא**) כָּל הַמוֹסִיף בְּמְאָכְלִים וְתַעֲנוּגִים בַּשְּׁבֶת, מוֹסִיפִין לוֹ וְכָל הַגּוֹרֵעַ גּוֹרְעִין לוֹ (תק"ז מו"ח קנ"ה:).
- כב**) שְׁבֵת הִיא שְׁמַחַת הַקְבִּי וְהַשְּׁכִינָה שְׁמַחַת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים (ח"ג צ"ד:).
- כג**) בַּשְּׁבֶת צָרִיף לְתַקֵּן מְסֻבָּה נְאֻה בְּכֻמָּה כָּרִים וּכְסָתוֹת מְרַקְמוֹת, מְכַל שֵׁישׁ לוֹ בְּבֵית (ח"ג רע"ב:).
- כד**) בַּשְּׁבֶת וַיּוֹם טוֹב יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחֵרוֹת מְכַל אַמּוֹת הָעוֹלָם וְאֵינֶם יְרֵאִים מְכַל הַמְּצָרִים בְּעוֹלָם (ת"ז מו"ח קנ"ח:).
- כה**) יוֹם הַשְּׁבֶת נִשְׁכַּחִים בּוֹ כָּל הַצַּעַר וְרִגְזוֹ וְדַחַק בְּכָל הָעוֹלָם כִּי הִיא יוֹמָא דְהִילּוּלָא שֶׁל הַקְבִּי (ח"ג צ"ה:).
- כו**) כָּל יְמֵי הַשְּׁבוּעַ מְקַבְּלִים שְׁפַע מִן יוֹם הַשְּׁבֶת (ח"א ע"ה:).
- כז**) אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׁזָכוּ לְנַחַל אֶת הַשְּׁבֶת לִירְשַׁת עוֹלָמִים (ח"ב ר"ז:).
- כח**) אֲשֶׁרֵי חָלְקוּ שֶׁל מִי שְׁזָכָה לְכַבֵּד אֶת הַשְּׁבֶת אֲשֶׁרֵיוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרֵיוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא (ח"ב ס"ד. ר"ז:).
- כט**) כְּשֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת הַשְּׁבֶת בְּשִׁלְמוֹת כְּרָאוּי, הַקְבִּי קוֹרָא עֲלָיו "עַבְדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר" (ח"ב ר"ט:).
- ל**) כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר הַשְּׁבֶת וּמְכַבֵּד אוֹתוֹ, וּמַעֲנֵג אוֹתוֹ בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקְבִּי, כֵּף הַקְבִּי נּוֹתֵן לוֹ מְקוֹם נֹחַ לְמַעְלָה וְנֹחַ בְּמַנּוּחָה מִיַּגְיעַת זֶה הָעוֹלָם (תק"ז תיקון ע, קל"א:).
- לא**) כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה נַחַת רֹחַ לְהַקְבִּי וּשְׁכִינָתוֹ בַּשְּׁבֶת, כֵּף עוֹשֶׂה לוֹ הַקְבִּי וְלִזְוֹגָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא (ז"ח בתיקונים קל"ז:).
- לב**) שְׁבֵת זְכוּר הַמְּנוּחָה בְּעוֹלָם וְהוּא כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה (ח"ב צ"ב:).
- לג**) בַּשְּׁבֶת וַיּוֹם טוֹב מִתְּלַבְּשֵׁין הַנְּשָׁמוֹת בְּכַתְנֵת אֹר (תק"ז בה"ק י"א:).
- לד**) בַּשְּׁבֶת יֵשׁ לְלִבָּשׁ מְלַבְּשֵׁים לְבָנִים אוֹ בְּגוּנִים נְאִים (ז"ח יתרו ג"א:).
- לה**) לְכָל אֶחָד נּוֹתֵנִין לוֹ נֶפֶשׁ הַיְתֵרָה לְפִי מְדַרְגָּתוֹ וּמְדָתוֹ (ח"ג רמ"ב:).
- לו**) עַל יְדֵי נִשְׁמָה יְתֵרָה נִשְׁכַּחִים כָּל עֲנִינֵי חַל וְכָל צַעַר וְצָרָה (ח"א מ"ח:).
- לז**) בַּשְּׁבֶת נּוֹתֵנִין לְאָדָם נִשְׁמָה אַחֲרַת, נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה, נִשְׁמָה שְׁכָל שְׁלֵמוֹת בְּהַ דְּגַמַּת עוֹלָם הַבָּא (ח"ב פ"ח:).
- לח**) כְּשֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא רּוֹאָה שְׁעָשׂוּ שְׁנוּי לְכַבּוֹד שְׁבֵת בְּכָל דְּבָר, בְּלִבוֹשׁ וּמְאָכְל, אֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהִתְקַרֵּב (תיקוני זוהר תיקון ר"א, ג"ז:).
- לט**) בַּשְּׁבֶת וַיּוֹם טוֹב אֵין שְׁלִיטָה לְס"מ, וְאֵין לוֹ שְׁלִיטָה בְּגִיהֶנֶם (ח"ג רמ"ג:).
- מ**) כְּשֶׁבָּרָא הַקְבִּי אֶת הָעוֹלָם לֹא הָיָה יְכוֹל לְהִתְקַיֵּם עַד שֶׁבָּאָה וְשָׂרָה עֲלֵיהֶם שְׁלוֹם שֶׁהוּא הַשְּׁבֶת (ח"ג קע"ו:).
- מא**) שְׁבֵת דְּגַמַּת עוֹלָם הַבָּא הוּא (ח"א מ"ח, ז"ח. בראשית כ"א:).
- מב**) בַּשְּׁבֶת מְצוּי הַשְּׁמִירָה לְעַם הַקִּדְשׁ (ח"ב ר"ה:).
- מג**) כְּמָה מַחְנוֹת מְלֹאכִים מְשׁוֹטְטִין לְכָאן וּלְכָאן לְעֵטֵר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנִשְׁמוֹת הַיְתֵרוֹת (ח"ב קל"ו:).
- מד**) הַמְּעַנְגִים אֶת הַשְּׁבֶת הַקְבִּי נּוֹתֵן לָהֶם מְשָׁלוּתָם (תק"ז ג"ח ל"ג:).
- מה**) מְלֹאךְ אֶחָד עוֹמֵד וְאֵינוֹ נּוֹתֵן לְהִתּוֹקֵד בְּנֵהר דִּינּוֹר אֶת כָּל אֵלוֹ שְׁקִימוֹ עֲנֵג שְׁבֵת כְּרָאוּי (ח"ב רנ"ב:).
- מו**) כְּשֶׁבָּא הַשְּׁבֶת מְלֹאכִים מְעַבְיָרִים מִיִּשְׂרָאֵל כָּל עֲצָב וַיְגִיעָה וּמְרִירוֹת הַנֶּפֶשׁ וְכָל כְּעַס (ח"ב רנ"ו:).
- מז**) אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂרָצָה בְּהֵם הַקְבִּי וְנָתַן לָהֶם הַשְּׁבֶת שֶׁהוּא קִדְשָׁה מְשָׁרַר הַיָּמִים (ח"ב מ"ז:).
- מח**) אֶלְמָלָא שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁבֵת רֵאוּיָהּ לֹא שְׁלִטָה בְּהֵם שׁוֹם אִמָּה וְלִשׁוֹן (ז"ח בשלח ל"ז:).
- מט**) רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּשֶׁהָיָה רּוֹאָה אִמּוֹ מְדַבֵּרַת בַּשְּׁבֶת הָיָה אוֹמֵר לָהּ אִמָּא שְׁתִּקִּי שְׁבֵת הוּא וְאַסּוֹר (ח"א ל"ב:).
- נ**) נֶפֶשׁ יְתֵרָה נְתוּסָפָה לְאָדָם בְּיוֹם הַשְּׁבֶת זֶה רֹחַ הַקִּדְשׁ שְׁשׁוּרָה עֲלָיו, וּמְכַתִּיר לְאָדָם בְּכַתֵּר קְדוֹשׁ, וְהוּא מְאוֹתוֹ רֹחַ שְׁעֵתִיד לְשֵׁרוֹת עַל הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא (ז"ח בראשית כ"א:).
- נא**) לְדַבֵּר מְצוּנָה אִפִּי בַּשְּׁבֶת מְצוּנָה לְרוּץ (ז"ח ג"ח. כ"ח:).
- נב**) אֵין לָךְ שְׁבַח וְקְלוֹס לְפָנֵי הַקְבִּי כְּמוֹ שְׁבַחוֹ שֶׁל שְׁבֵת, הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים כְּלָם מְשַׁבְּחִין לוֹ כְּאֶחָד, וְאִפִּילוֹ יוֹמוֹ שֶׁל הַשְּׁבֶת מְמַשׁ מְשַׁבַּח לוֹ (זוהר"ח בראשית כ"ב:).
- נג**) אֵין שְׁטָן וְאֵין מְזִיק שְׁלִיט בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא (ח"ג רע"ג:).
- נד**) לֹא זְוָה שְׁכִינָה מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל שְׁבֵתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים וְאַפְלוֹ בַּשְּׁבֶת דְּחַל (ח"ג קע"ט:).

אור השבת

חלק ז

שבת בו תשוב

אור הזוהר 385 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

ג) שְׁקוּלָה שַׁבַּת כְּכֹל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְהַשׁוֹמֵר שַׁבַּת כְּאֵלוֹ שׁוֹמֵר כֹּל הַתּוֹרָה (ח"ב מ"ז. קנ"א).

ד) הַחֲרָטוֹת דְּשַׁבְּתוֹת וַיִּמָּיִם טוֹבִים חֲשׂוּבִים לְהַקְבִּי"ה יוֹתֵר מִכָּל מִינֵי בְּשָׂמִים (ח"ג רמ"ג).

ה) כָּל הָאֲמוּנָה בְּסַעֲדַת שַׁבַּת מְצוּי (ח"ג רפ"ח:).

ו) בְּסַעֲדַת שַׁבַּת נִכְרִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ (ח"ב פ"ח:).

ז) סַעֲדַת שַׁבַּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹיִים (ח"ב פ"ח:).

ח) כָּל הַשְּׁלַחְנוֹת שְׂמֻסְדָּרִים בְּנֵי אָדָם בְּשַׁבְּתוֹת מְכַנְיָסִין אוֹתָן בְּהִיכָל אֶחָד, וְאֲשֵׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל הָאָדָם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוֹ נִרְאָה שֶׁם בְּלֹא בּוֹשָׁה כְּרְאוּי, כָּל אֶחָד כְּפִי כַחוֹ (ח"ב ר"ד).

ט) בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת הַנְּשָׁמוֹת עוֹלוֹת וְהַקְבִּי"ה שׁוֹאֵל לְכֹלָם, מֵהַ חֲדָשְׁתָּם בַּתּוֹרָה בְּזֵה הָעוֹלָם (ח"ג קע"ג).

י) בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְהִתְעַכֵּב וְלֹא לְהִרְאוֹת כְּאֵלוֹ דוֹחֲקִים אֶת הַשַּׁבַּת (ח"ב ר"ז).

יג) הַשְּׂכִינָה שׁוֹמֵרֵת לְשׁוֹמְרֵי שַׁבַּת יוֹם טוֹב (ח"ג קע"ט:).
יד) שַׁבַּת שְׂמוֹ שֶׁל הַקְבִּי"ה (ח"ב פ"ח:).

טו) כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס לְבֵיתוֹ בְּשִׂמְחָה וּמִקְבַּל הַשַּׁבַּת בְּשִׂמְחָה וְהוּא יֵאָשֵׁר בְּשִׂמְחָה, אוֹתָהּ שַׁעֲהַ הַשְּׂכִינָה אוֹמֵרֵת זֶה שְׁלִי הוּא (ד"ח אחרֵי ס).

נח) אִם הוּא עֲצֵב בְּחַל מִכָּל מְקוֹם בְּשַׁבַּת יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה (תק"ז תיקון כ"א. נ"ז).

נט) מִכָּל הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעוֹשֶׂה הָאָדָם אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כִּי אִם לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִהְרָאוֹת שִׂמְחָה בְּשַׁבְּתוֹת וַיִּמָּיִם טוֹבִים (ח"ב רנ"ה).

ס) אֲפֵלוֹ הִרְשָׁעִים שֶׁבִּגְיָהֶם שְׂמוּרִים הֵם בְּשַׁבַּת (ח"א מ"ח).

סא) בְּיוֹם הַשַּׁבַּת כָּל הַשְּׁעָרִים פְּתוּחִין (ח"א ע"ה:).

סב) אֲשֵׁרֵיהֶם שֶׁל אֵלוֹ שֶׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה בְּשַׁבַּת יוֹתֵר מִשְׂאָר הַיָּמִים (ח"ג ע"ד).

סג) שַׁבַּת הוּא כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה, וְכָל סוּדוֹת הַתּוֹרָה בּוֹ תְלוּיִים, וְקִיּוּם שַׁבַּת כְּקִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה (ח"ב צ"ב).

"תַּעֲרֹף לְפָנַי שְׁלַחַן" - לְמוֹד שְׁלַחַן עָרוּף

בוּ בְּכָל יוֹם חֵלֶק, וְנִמְצָא שֶׁבְּכָל חֲדָשׁ הוּא חוֹזֵר תְּלַמּוּדוֹ, וַיֹּאמֶר עָלַי אֲשֵׁרֵי מִי שָׂבָא לְכָאן וְתַלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ.

זֹאת וְעוֹד, הַתְּלַמִּידִים הַקְּטָנִים יִהְיוּ בּוֹ תְמִיד וַיִּשְׁנְנוּ לְשׁוֹנוֹ עַל פֶּה וְתִהְיֶה גִירְסָא דִּינְקוּתָא מְסַדֶּרֶת בְּפִיהֶם מִקְטְנוּתָם הַלְכָה לְמַעֲשֶׂה וְגַם כִּי יִזְקִינוּ לֹא יִסּוּרוּ מִמֶּנָּה, וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזֶהר הַרְקִיעַ בְּהַנִּיחַ לָהֶם מַעֲצָבָם וַיִּגִּיעַ כְּפִיָם, יִשְׁעִשְׂעוּ נִפְשָׁם בְּהַגּוֹתָם בְּסִפּוֹר זֶה אֲשֶׁר כָּלוּ מַחְמָדִים הַלְכָה פְּסוּקָה בְּאֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים.

הַקְּדַמַּת מִרְן הַמַּחְבֵּר לְשְׁלַחַן עָרוּף - חַיִּיב לְמוֹד שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם - וַיִּשְׁנְנוּ לְשׁוֹנוֹ עַל פֶּה - שֶׁם הַסֵּפֶר "שְׁלַחַן עָרוּף" רְאִיתִי אֲנִי בְּלִבִּי כִּי טוֹב לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנֵי סְפִירֵי אִמְרֵי בְּדֶרֶךְ קִצְרָה בְּלִשׁוֹן צַח וְכוֹלֵל יָפֵה וְנִעִים לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' תְּמִימָה שְׂגוּרָה בְּפִי כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלוּ לְתַלְמִיד חָכָם דְּבַר הַלְכָה, לֹא יִגְמַגֵּם בָּהּ, אֶלָּא יֹאמֶר לְחַכְמָה אֲחֹתִי אַתָּה, כְּשֶׁם שְׂבָרוֹר לוֹ שְׂאֲחוֹתוֹ אֲסוּרָה לוֹ, כִּךָּ יִהְיֶה בְּרוּר לוֹ כָּל מִי שִׁישְׂאֵל עָלָיו הַלְכָה לְמַעֲשֶׂה, בְּהִיוֹתוֹ שְׂגוּר בְּפִיו סִפּוֹר זֶה הַבְּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת תַּל שֶׁהִכַּל פּוֹנִים בּוֹ, לְחַלְקוֹ לְחַלְקִים שְׁלִשִׁים, לְלַמֵּד

וכש'יגמר ויסיים הארבעה "שלחן ערוך" יחזור ויתחיל ללמוד כסדר, וכן ינהג כל ימי חייו. (שיחות הר"ן סימן כ"ט).

ללמד איזה סעיף "שלחן ערוך" בכל יום הוא חיוב גדול על כל אחד מישראל

וזאת היתה הנהגה הפלילית שצננה והזהיר את כלם. דהיינו ללמוד פוסק בכל יום. אפלו ביום שאין לו פנאי ילמד על כל פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" בכל מקום שהוא. ואמר שהוא חיוב גדול על כל אחד מישראל. (שיחות הר"ן סימן קפ"ה)

בשמעון בשלחן ערוך שהם רבותיו לידע מקור הדין, אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא, להיות לעולם קים במדרגת קדוש!

וצריך לעין בפוסקים ובשלחן ערוך שהם רבותיו ולידע מקור הדין זהו עיון הלכה דקאמר (האריז"ל), כי אז הליכות עולם לו, אל תיקרי הליכות אלא הלכות, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא (סוף נדה), להיות לעולם קים במדרגת קדוש כדאמרינן. (רבי נפתלי כ"ץ זצ"ל בעל סמיכת חכמים, בצנאות)

בכל סימן וסימן של שו"ע נמצאת רפואה למחלה ידוע – הרפואה נמצאת בטור ובית יוסף

בותר הגה"ק המהרש"ם מברענאן זצוק"ל: ואני שמעתי כי פעם אחת היה לבנו הקדוש מהר"י ז"ל חלי הקדחת רח"ל. והיה מפרסם ובדוק ומנסה, כי בבוא החלי פנה מן זי"ע, אמר שלא יהיה עוד, והחלי חלף לו, וכאשר ראיתי בעיני שהיתה לי המחלה כל הקיץ, ובבואי לפני מר"ן ז"ל ואמר שלא יהיה עוד, הוטב לי תכף ופסקה המחלה.

ובבוא בנו הנ"ל לפניו, ואמר לו פדרכו ולא הועיל, ובא שנית אליו, ואמר מן מורנו רבי שלום מפעלזא זי"ע, כי בטור ובית יוסף יש כל מיני רפואות, ויש שם סימן אחד המסקל למחלה הנ"ל, שאם ילמד סימן זה יש בכחו לגרש המחלה הנ"ל, וזה זמן רב שלא למד סימן זה, ולמד אז, ואמר לו פדרכו, ופסקה תכף המחלה. (קנטרס מהר"ש מפעלזא זי"ע).

בתקדשות מספר דקות בכל יום ללמוד הלכה היומית, אתה זוכה להיות בן עולם הבא!

וקראתי שם ספר זה "שלחן ערוך" כי בו ימצא ההוגה כל מיני מטעמים ערוכים בכל ושמורים סדורים וברורים. ומבטח אני בחסד עליון כי על ידי ספר זה תמלא הארץ דעה את ה' הקטנים עם הגדולים תלמיד עם מבין וחכם חרשים ונבון לחשובכך אפרש פפי אל ה' יעזרני על דבר כבוד שמו, להיות ממצידיקי הרבים ויזכני הקל להחל ולגמר להיות מסדר להלכתו מתקן ומקבל, וטוב ופה, והנני מתחיל לעשות כאשר יעצתי, וה' יהיה בעזרי, אמן. (הקדמת מרן המחבר ז"ל).

דעת הבעל שם טוב זי"ע על למוד השו"ע בקביעות

מוכא ב"כתר שם טוב", שלמוד השלחן ערוך רק המחבר עם רמ"א, הוא כפי שירכש ידיעה נרחבת בכל חלקי השלחן ערוך, ואם יצטרף האדם לדעת הלכה מסימת, ידע היכן לחפש זאת, יתעמק בכל נושאי הפלים והפוסקים הדנים בהלכה זו ויוכל לברר היטב הלכה למעשה.

חיוב ותקון גדול ללמוד "שלחן ערוך"!

על למוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים, וראוי ללמד כל הארבעה "שלחן ערוך" כלם מראשם עד סופם כסדר, אם יכול ללמד כל הארבעה שלחן ערוך עם כל הפרושים הגדולים מה טוב, ואם לאו על כל פנים ילמד כל הארבעה "שלחן ערוך" הקטנים, והוא תקון גדול מאד מאד, כי על ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל ידי למוד פוסק שמברר הכשר והפסול המתיר והאסור הטהור והטמא, על ידי זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע, וכמבאר במאמר "ראיתי מגורת זהב" ובשאר מאמרים מעלת למוד הפוסקים. (שיחות הר"ן סימן כ"ט).

לא יעבר יום בלי למוד לכל הפחות איזה סעיף "שלחן ערוך", אף אם הוא אנוס ואין לו פנאי

ואמר: "שכל איש ישראלי מחיב ללמד בכל יום ויום פוסקים, ולא יעבר. ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על כל פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך, כי צריך ללמוד איזה דין ב"שלחן ערוך" בכל יום ויום כל ימי חייו, וכשאינו אנוס ילמד כסדר כל הארבעה "שלחן ערוך" מדי יום ביומו,

ש'בת ב'רית ת'תקן – בענין תיקון הברית השבת והברית

עאל בין תרין אתון אלין רזא דברית, ומאן איהו, ב"ת, ועאל בין תרין אתון דאשתארו ויהיב לה לישראל. וכד עאל ב"ת רזא דברית בין תרין אתון אלין, דאנון שי"ן תי"ו, (עאלו) ואתעבידו שב"ת כמה דאת אמר (שמות ל"א) ושמו בני ישראל

תי"ו, (נכנסו) ונעשו שב"ת כמו שאתה אומר ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם, כמו שהיתה התחלת העולם להתיחס בהם כל דורות העולם מאלו שתי אותיות, ש"ת היו תלויות עד שנשלם העולם כיאות, ונכנסה ביניהם ברית הקודש ונתקן בשליות ונעשו שב"ת.

שבת ראשי תיבות שבת תיקון ברית.

וכאשר נכנסה ב"ת סוד הברית בין שתי אותיות אלו, שהן שי"ן תי"ו (נכנסו) ונעשו שב"ת.

ואיתא בזוהר: ותא חזי"י, כד קימו ישראל על טורא דסיני,

כד) וכאשר נכנסה ב"ת סוד הברית בין שתי אותיות לו, שהן שי"ת תי"ו, (נכנסו) ונעשו שב"ת

ובוא וראה, כאשר עמדו ישראל על הר סיני, נכנסה בין שתי אותיות אלו סוד הברית, ומי היא, ב"ת, ונכנסה בין שתי האותיות שנשארו ונתן אותו לישראל. וכאשר נכנסה ב"ת סוד הברית בין שתי אותיות לו, שהן שי"ת

עוד איתא במדרש או אז יכנע לבכם הערל ואז ירצו את עונם או בגי' ח' זו המילה שניתנה לשמיני או בגי' ז' זה השבת, דקאמר הקב"ה לישראל אם יכנע לבכם הערל בתשובה אזכור ואחמול עליהם ואסלח לעונם אם ישמרו השבת והמילה בלבד.

אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין

ולפי עניות דעתי נראה לי שזה כוונת הגמרא אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין היינו שבת כפשוטו שבת בראשית. ושמירת היסוד שנקרא גם כן שבת אם היו שומרים השבת והברית בלבד היו נגאלין. (בית יצחק).

בתיב (ישעי' שם) אשרי אנוש יעשה זאת שומר שבת מחללו שנו רבותינו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו ובשמירתו מיחד קודשא בריך הוא ושכינתו ויתוקן אשר גרם להיות נרגן מפריד אלוף. (עבודת הקודש).

בתיב (קדושים כ') והתקדשתם והייתם קדושים שני קדושות הם שני מצות הם, השבת והמילה שניהם נקראים קודש, המילה נקרא את ברית קודש, והשבת כי קודש היא לכם ועל כן שמירת שבת תיקון לפגם הברית. (ועיין ר' נחמן).

בתיב (קדושים כ') קדושים תהיו וגו' אני ה' אלקיכם, ושם שלשה פסוקים זה אחר זה כתיב בהם אני ה' אלקיכם, כי על ידי שלשה דברים אלו הקדוש ברוך הוא מכנה את עצמו להקרא אני ה' אלקיכם, א' על ידי גדר ערוה כמו שכתב רש"י קדושים תהיו פרושים מן העריות, כי על ידי ערוה רחמנא לצלן שורה עליו רוח הטומאה והשכינה מסתלקת מעליו. וכן על ידי שמירת שבת נעשה שותף להקדוש ברוך הוא ומורה בזה שאין עליו שום מושל רק שם אלקיו עליו. ועל ידי שמירה מכעס כי על ידי כעס שורה עליו אל אחר אל זר בקרבו.

גם מצינו בנחמיה (י"ג) כשהיו נכשלים וחוטאים ונשאו נשים נכריות וחללו את השבת^ה במקח וממכר וכאשר נחמיה רצה שיתקנו עון פגם הברית צוה להם ראשית לקדש את יום השבת (נחמיה פרק י"ג פסוק כ"ב) ואחר כך הפריש מהם את הנשים הנכריות (נחמיה פרק י"ב פסוק כ"ה ל').

יראי שמי שומרי שבת

בתיב (מלאכי ג') וזרחה לכם יראי שמי וגו' פירש"י בתענית דף ח' יראי שמי שומרי שבת. רצה לומר לפי דאיתא בגמרא (ביצה דף ט"ו) אמר הקדוש ברוך הוא מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה לך והודיעם וכו' מתן שכרה לא עבידא לגלויי. רצה לומר ידוע שאין לו להקדוש ברוך הוא אלא אוצר של יראת שמים לבד שנאמר יראת ה' היא אוצרו ועל כן מי שנכנס לאוצר של יראת שמים אזי הוא משיג קדושת שבת, ומי שאינו נכנס בה אינה משיגה וזה מתנה טובה יש לי אבל אימתי היא מתנה טובה כי אם להנכנס לה לאוצר של יראת שמים משם נעשית מתנה טובה ולא להעומדים חוץ להאוצר של יראת שמים, וזה שכתב מתן שכרה לא עבידא לגלויי רצה לומר בחוץ לאוצר אינו מתגלה. (צמח ה').

את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם, כמה דהוה שירותא דעלמא לאתיחסא בהו כל דרי עלמא מאלין תרין אתון. ש"ת הווי תלין עד דאשתכלל עלמא כדקא יאות, ועאל ביניהו ברית קדישא ואשתכלל בשלימו ואתעבידו שב"ת. (זוהר חלק א' פרשת בראשית דף נ"ו עמוד א').

ואי האי איהו צדיק גמור דנטר אות ברית אות שבת אות ימים טובים אות תפילין יהבין ליה נפש יתירה מצדיק וכו' עיין שם. (זוהר בראשית דף ר"ג ודף רמ"ד).

יוסף הצדיק האכיל לשבטים משיירי סעודת שבת

זכור את יום השבת ברזא דברית דאיהו יסוד דאחיד ביה יוסף, ועל דא איקרי שבת דהא יוסף כל איקרי, ושבת נמי איקרי כל, ויוסף איקרי נמי שבת, וכן כתב שם פ' תולדות דמוסף שבת נמי מקבל צדיק יסוד עולם דאיקרי כל ואיקרי שבת, ועל כן האכיל יוסף לשבטים משיירי סעודת שבת שלו להכניס בהם קדושת שבת מדת צדיק יסוד עולם דאיקרי שבת. (זוהר שמות, פרי צדיק).

בשבת יכולין לתקן כל הפגמים

שבת רזא דברית, דשבת הוא תיקון פגם הברית, ויש ויכולת ביד כל ישראל החפצים להתקדש את עצמם בשבת ולהתקרב לקדושתו ית' להגיע לסבר אפי עתיק יומין, כי בשבת יכולין לתקן אל הפגמים מצד התחדשות רוח חדשה כי בכל שבת הנשמה יתירה חדשה במדרגה חדשה משבת העברה. (פרי צדיק).

הגאולה תלויה בקדושת הברית והשבת

לשמור שבת כהלכתו ולענגו בכל מיני עינוגים הוא תיקון לקר"י וזה כוונת המדרש. אדה"ר פגע בקין, אמר לו מה נעשה בדינך אמר לו עשיתי תשובה ונתפשרתי עם קוני, מיד אמר מזמור שיר ליום השבת. ולכן מצינו שהגאולה תלויה בשמירת שבת. וכבר ידענו שהאריכות הגלות הוא בשביל חטא זה ותיקון חטא זה הוא שמירת שבת וידוע מי שהוא סרוס ביותר עליו הדאגה שח"ו הוציא זרע לבטלה, ובזה יובן הפסוק זה (ישעי' נ"ו) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי, לסריסים דייקא אשר יכול להיות שהתשמיש שלהם הוא בהוצאת זרע לבטלה אשר ישמרו את יום השבת שהוא תיקון קרי. (יסוד יוסף).

שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע. שהמשמר את השבת מרוחק מן העבירה וניצול וקטרוג יצר הרע וכו' מעשות כל רע, רע דייקא שמרמו על פגם הברית שנקרא רע (כמבואר בזה"ק) ועל ידי שמירת שבת זוכין לתיקון זה.

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת

איתא במדרש ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת, ר"ח אומר לעשות את השבת, דבר שהברית כורותה לו, ואיזה זה המילה, הכוונה שאם חס ושלום פגם בברית המילה תיקונו זו שמירת השבת בכל פרטיה.

את השבת כאלו מחללי בריתם. והפוגם בריתו כאלו מחלל שבת, ומכלל הן אתה שומע לאו, אם שומר שבת שומר הברית, והשומר ברית שומר שבת.

כה אם שומר שבת שומר הברית, והשומר ברית שומר שבת ויש לרמוז בזה פסוק (בשלח) כתיב ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקוט. הרי שחיללו את השבת ולכן ראשי תיבות מזה מילה הרי על ידי שחיללו

ראשי-תיבות ג' פעמים אב"ק (אות ברית קודש), וכתוב שם ג' פעמים תיבת קנ"א. ועל כן התיקון לזה שמירת שבת שנקרא גם כן חותם מטעם הנזכר לעיל, ועוד שהוא חותם השבוע כמו אין השטר מקוים אלא בחותמיו כך אין קיום לעולם בלתי השבת שהיא הנותנת קיום לכל הבריאה כמו שכתוב שבת וינפש כפירוש האלשיך שהשבת היא הנשמה והנפש החיונית של כל הבריאה.

ועוד טעם שנקראו השבת והמילה חותם לפי שאלו שני דברים צריכין חותם ממגע נכרי, כידוע שעכ"ם ששבת וכו' וכן במילה אות היא ביני וביניכם ועכ"ם שמל, כאלו לא מל.

השבת והמילה נקראו שלום

מ שבת נקרא שלום ומילה נקרא שלום כי על ידי שבת נעשה שלום בין איש לאשתו ועל כן מחויב להדליק נרות בשבת משום שלום בית וכמו מעשה בר' מאיר בגמרא. ועל כן אומרים בליל שבת שלום עליכם בואי בשלום. וכן על ידי מילה נעשה שלום בין איש לאשתו כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה מפני מה מילה בשמיני כדי שלא יהא כל העולם שמחין ואביו ואמו עצבין. ורמז לדבר זה מה שכתב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, סופי תיבות מילה. (בית יצחק).

י שבת נקרא מקור הברכה לפי שכל ההשפעה שלכל ששת ימי המעשה נשפעת בשבת. וכן מילה נקרא מעין הברכה צדיק יסוד עולם, לפי שהוא יסוד שממנו באין גם כן כל ההשפעות.

יא שבת נקרא שמא דקודשא בריך הוא, וברית מילה נקרא שמא דקודשא בריך הוא. (עיי' בפנים הספר).

יב שבת נקרא כל, ושומר הברית נקרא כל. (זוהר הקדוש ויקרא תולדות רע"ז).

יג שבת ניתנה קודם מתן תורה, ומילה ניתנה קודם מתן תורה.

יד שבת ניתנה באהבה ובשמחה וברצון, ומילה ניתנה גם כן באהבה ובשמחה וברצון.

טו על מצות שבת אין מודעה, ועל מצות מילה אין מודעה.

טז השומר שבת נקרא קדוש, והשומר בריתו נקרא קדוש, קדושים תהיו. (עיי' פירוש רש"י).

יז השומר שבת מוחלין לו כל עונותיו, והשומר בריתו ומי שהוא בברית, מוחלין לו כל העוסקין בה עונותיהם.

יח השומר שבת כראוי פרנסתו בריוח וכן על ידי שמירת הברית פרנסתו בריוח. (עיי' בפנים הספר).

יט השומר שבת כהלכתו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, וכל השומר בריתו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא. (עיי' בפנים הספר).

כ שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, איתקשו שניהם בפסוק אחד.

כא המחלל שבת משקר בשמא דמלכא קדישא, והמחלל ומפר ברית משקר בשמא דקודשא בריך הוא.

כב המחלל שבת מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים והמפר ברית מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים.

קדושת שבת אינו משיג אלא זה שיש בו יראת שמים

מוכח מזה שקדושת שבת אינו משיג אלא זה שיש בו יראת שמים. ואיתא ששמירת הברית הוא יתד וקשר והכנה ליראת שמים טהורה, ממילא מוכח ששמירת שבת הוא תיקון וסגולה לשמירת הברית.

כי בהרבה דברים מצינו שמירת שבת דומה לאות ברית בזוהר של פרשת יתרו (דף צ"ג) ובתיקונים (תיקון ל"ח). (ראשית חכמה)

א על ידי שמירת שבת זוכה לשלום ביצרו, ועל ידי שמירת הברית גם כן זוכה לשלום ביצרו. (עיי' בפנים הספר באריכות)

ב שבת הוא סוד המזשפיע לכל ימות השבוע כמו דאיתא בזוהר כבו"ד שב"ת ראשי תיבות כל ברכאין דעילא ותתא ביומא שביעאה תליין, וכן שמירת היסוד הוא גם כן סוד המשפיע בסוד ויוסף הוא המשביר וגו'.

ג שבת נקרא אות, כי אות היא ביני וביניכם ומילה נקרא גם כן אות. זאת אות הברית.

ד שבת נקרא חוק, שם שם לו חוק ומשפט ודרשו חכמינו זכרונם לברכה זה שבת, ומילה נקרא גם כן חוק וחוק בשארו שם.

ו שבת ניתנה במרה כנזכר לעיל, ומילה (זו פריעה) ניתנה במרה. (עיי' ילקוט).

נקרא קודש

ז שבת נקרא קודש. כי קודש היא לכם ומילה נקרא קודש אות ברית קודש.

נקרא חותם

ח שבת נקרא חותם. ומלה נקרא חותם. איתא בתיקוני זוהר "א שימני כחותם על לבך דא חותם דאות ברית קודש. והיא אות ברית שבת עכ"ל.

טעם שהשבת והמילה נקראו חותם

טעם ששמירת שבת נקרא חותם, ומילה נקרא חותם. הנה בבריאת אדה"ר כתיב ויפח באפיו נשמת חיים סופי תיבות חותם, לפי שהמילה נחתם בשם שד"י (עיי' ברכינו בחיי) וזה שכתוב "ונשמת שד"י תבינם", כי מי ששומר בריתו אזי יש לו נשמה והיא תבינם, כי על ידי נשמת שד"י יש לו הבנה בתורה ובמצות ובשבת יש לו נשמה יתירה, ועל כן בשבת ניתנה תורה כי עיקר הבנת התורה היא בשבת, ועל ידי זה יוכל לחדש חידושי תורה בשבת, כדאיתא בשם האריז"ל שבכל השבוע היה לומד על דרך הפשט, ובשבת על דרך הקבלה והסוד, ורמז בזה הפסוק השתחוה לה' בהדרת קודש ראשי-תיבות קבלה. ועל כן אם חס ושלום פגם בבריתו פגם בג' מילואי אהיה שגמטריא שלהם בגימטריא חותם כזה אל"ף ה"י יו"ד ה"י אל"ף ה"א יו"ד ה"י אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה סך הכל תנ"ה וחותם עם הכולל בגימטריא גם כן תנ"ה ועל כן מעלה עליו ג' פעמים קנ"א קנאת ה' צבאות שהם בגימטריא גם כן חותם עם הכולל ועל כן אם חס ושלום פגם הברית נהפך מחותם לחמת, שחמת ה' עליו, ולכן בקנאו את קנאתי

אור השבת

חלק ח

שבת בו תשוב

אור הזוהר 386 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

ג) שְׁקוּלָה שַׁבַּת כְּכֹל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְהַשׁוֹמֵר שַׁבַּת כְּאֵלוֹ שׁוֹמֵר כֹּל הַתּוֹרָה (ח"ב מ"ז. קנ"א).

ד) הַחֲרָטוֹת דְּשַׁבְּתוֹת וַיִּמֵּים טוֹבִים חֲשׁוּבִים לְהַקְבִּ"ה יוֹתֵר מִכָּל מִינֵי בְּשָׁמַיִם (ח"ג רמ"ג).

ה) כָּל הָאֲמוּנָה בְּסַעֲדַת שַׁבַּת מְצוּי (ח"ג רפ"ח:).

ו) בְּסַעֲדַת שַׁבַּת נִכְרִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ (ח"ב פ"ח:).

ז) סַעֲדַת שַׁבַּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹיִים (ח"ב פ"ח:).

ח) כָּל הַשְּׁלַחְנוֹת שֶׁמְסַדְרִים בְּנֵי אָדָם בְּשַׁבְּתוֹת מְכַנְיָסִין אוֹתָן בְּהִיכָל אֶחָד, וְאֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל הָאָדָם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוֹ נִרְאָה שֶׁם בְּלֹא בּוֹשָׁה כְּרְאוּי, כָּל אֶחָד כְּפִי כַחוֹ (ח"ב ר"ד).

ט) בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת הַנְּשָׁמוֹת עוֹלוֹת וְהַקְבִּ"ה שׁוֹאֵל לְכֹלָם, מֵהַ חֲדָשְׁתָּם בַּתּוֹרָה בְּזֵה הָעוֹלָם (ח"ג קע"ג).

י) בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְהִתְעַכֵּב וְלֹא לְהִרְאוֹת כְּאֵלוֹ דוֹחֲקִים אֶת הַשַּׁבַּת (ח"ב ר"ז).

יג) הַשְּׁכִינָה שׁוֹמֵרֵת לְשׁוֹמְרֵי שַׁבַּת יוֹם טוֹב (ח"ג קע"ט:).
יד) שַׁבַּת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְבִּ"ה (ח"ב פ"ח:).

טו) כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס לְבֵיתוֹ בְּשִׂמְחָה וּמִקְבֵּל הַשַּׁבַּת בְּשִׂמְחָה וְהוּא יֵאָשֵׁר בְּשִׂמְחָה, אוֹתָהּ שַׁעֲהַ הַשְּׁכִינָה אוֹמֵרֵת זֶה שְׁלִי הוּא (ד"ח אַחֲרֵי ס).

נח) אִם הוּא עֲצֵב בְּחַל מִכָּל מְקוֹם בְּשַׁבַּת יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה (תק"ז תִּיקוֹן כ"א. נ"ז).

נז) מִכָּל הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעוֹשֶׂה הָאָדָם אֵין טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כִּי אִם לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִהְרָאוֹת שִׂמְחָה בְּשַׁבְּתוֹת וַיִּמֵּים טוֹבִים (ח"ב רנ"ה).

ס) אֶפְלוֹ הִרְשָׁעִים שֶׁבִּגְיָהֶם שְׁמוֹרִים הֵם בְּשַׁבַּת (ח"א מ"ח).

סא) בְּיוֹם הַשַּׁבַּת כָּל הַשְּׁעָרִים פְּתוּחִין (ח"א ע"ה:).

סב) אֲשֶׁרֵיהֶם שֶׁל אֵלוֹ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה בְּשַׁבַּת יוֹתֵר מִשְׁאָר הַיָּמִים (ח"ג ע"ד).

סג) שַׁבַּת הוּא כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה, וְכָל סוּדוֹת הַתּוֹרָה בּוֹ תְלוּיִים, וְקִיּוּם שַׁבַּת כְּקִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה (ח"ב צ"ב).

"תַּעֲרֹף לְפָנַי שְׁלַחַן" - לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף

בוּ בְּכָל יוֹם חֵלֵק, וְנִמְצָא שֶׁבְּכָל חֲדָשׁ הוּא חוֹזֵר תְּלַמּוּדוֹ, וַיֹּאמֶר עֲלֵי אֲשֶׁרֵי מִי שָׁבָא לְכָאן וְתַלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ.

זֹאת וְעוֹד, הַתְּלַמִּידִים הַקְּטָנִים יִהְיוּ בּוֹ תְמִיד וַיִּשְׁנְנוּ לְשׁוֹנוֹ עַל פֶּה וְתִהְיֶה גִירְסָא דִּינְקוּתָא מְסַדְרַת בְּפִיהֶם מִקְטְנוּתָם הַלְכָה לְמַעֲשֶׂה וְגַם כִּי יִזְקִינוּ לֹא יִסּוּרוּ מִמֶּנָּה, וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ בְּהַנִּיחַ לָהֶם מַעֲצָבָם וַיִּגִּיעַ כְּפִיָם, יִשְׁעִשְׂעוּ נִפְשָׁם בְּהַגּוֹתָם בְּסִפּוֹר זֶה אֲשֶׁר כָּלוּ מַחְמָדִים הַלְכָה פְּסוּקָה בְּאֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים.

הַקְּדַמַּת מִרְוֹ הַמַּחְבֵּר לְשְׁלַחַן עֲרוּף - חַיִּיב לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם - וַיִּשְׁנְנוּ לְשׁוֹנוֹ עַל פֶּה - שֶׁם הַסֵּפֶר "שְׁלַחַן עֲרוּף" רְאִיתִי אֲנִי בְּלִבִּי כִּי טוֹב לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנֵי סְפִירֵי אִמְרֵי בְּדֶרֶךְ קִצְרָה בְּלִשׁוֹן צַח וְכוֹלֵל יְפֵה וְנִעִים לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' תְּמִימָה שְׂגוּרָה בְּפִי כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלוּ לְתַלְמִיד חָכָם דְּבַר הַלְכָה, לֹא יִגְמָגֵם בָּהּ, אֶלָּא יֹאמֶר לְחֻכְמָה אֲחֹתִי אַתָּה, כְּשֶׁם שְׂבָרוֹר לוֹ שְׁאֲחוֹתוֹ אֲסוּרָה לוֹ, כִּךָּ יִהְיֶה בְּרוּר לוֹ כָּל מִי שִׁישְׁאֵל עֲלָיו הַלְכָה לְמַעֲשֶׂה, בְּהִיוֹתוֹ שְׂגוּר בְּפִיו סִפּוֹר זֶה הַבְּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת תֵּל שֶׁהִכַּל פּוֹנִים בּוֹ, לְחַלְקוֹ לְחֻלְקִים שְׁלִשִׁים, לְלַמֵּד

וכש'יגמר ויסיים הארבעה "שלחן ערוך" יחזור ויתחיל ללמוד כסדר, וכן ינהג כל ימי חייו. (שיחות הר"ן סימן כ"ט).

ללמד איזה סעיף "שלחן ערוך" בכל יום הוא חיוב גדול על כל אחד מישראל

וזאת היתה הנהגה הפללית שצננה והזהיר את כלם. דהיינו ללמוד פוסק בכל יום. אפלו ביום שאין לו פנאי ללמד על כל פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" בכל מקום שהוא. ואמר שהוא חיוב גדול על כל אחד מישראל. (שיחות הר"ן סימן קפ"ה)

בשמעון בשלחן ערוך שהם רבותיו לידע מקור הדין, אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא, להיות לעולם קים במדרגת קדוש!

וצריך לעין בפוסקים ובשלחן ערוך שהם רבותיו ולידע מקור הדין זהו עיון הלכה דקאמר (האריז"ל), כי אז הליכות עולם לו, אל תיקרי הליכות אלא הלכות, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא (סוף נדה), להיות לעולם קים במדרגת קדוש כדאמרין. (רבי נפתלי כ"ץ זצ"ל בעל סמיכת חכמים, בצנאות)

בכל סימן וסימן של שו"ע נמצאת רפואה למחלה ידוע – הרפואה נמצאת בטור ובית יוסף

בותר הגה"ק המהרש"ם מברענאן זצוק"ל: ואני שמעתי כי פעם אחת היה לבנו הקדוש מהר"י ז"ל חלי הקדחת רח"ל. והיה מפרסם ובדוק ומנסה, כי בבוא החלי פנה מן זי"ע, אמר שלא יהיה עוד, והחלי חלף לו, וכאשר ראיתי בעיני שהיתה לי המחלה כל הקיץ, ובבואי לפני מר"ן ז"ל ואמר שלא יהיה עוד, הוטב לי תכף ופסקה המחלה.

ובבוא בנו הנ"ל לפניו, ואמר לו פדרכו ולא הועיל, ובא שנית אליו, ואמר מן מורנו רבי שלום מפעלזא זי"ע, כי בטור ובית יוסף יש כל מיני רפואות, ויש שם סימן אחד המסקל למחלה הנ"ל, שאם ילמד סימן זה יש בכחו לגרש המחלה הנ"ל, וזה זמן רב שלא למד סימן זה, ולמד אז, ואמר לו פדרכו, ופסקה תכף המחלה. (קנטרס מהר"ש מפעלזא זי"ע).

בחקדשות מספר דקות בכל יום ללמוד הלכה היומית, אתה זוכה להיות בן עולם הבא!

וקראתי שם ספר זה "שלחן ערוך" כי בו ימצא ההוגה כל מיני מטעמים ערוכים בכל ושמורים סדורים וברורים. ומבטח אני בחסד עליון כי על ידי ספר זה תמלא הארץ דעה את ה' הקטנים עם הגדולים תלמיד עם מבין וחכם חרשים ונבון לחשובכן אפרש פפי אל ה' יעזרני על דבר כבוד שמו, להיות ממצידיקי הרבים ויזכני הקל להחל ולגמר להיות מסדר להלכתו מתקן ומקבל, וטוב ופה, והנני מתחיל לעשות כאשר יעצתי, וה' יהיה בעזרי, אמן. (הקדמת מרן המחבר ז"ל).

דעת הבעל שם טוב זי"ע על למוד השו"ע בקביעות

מוכא ב"כתר שם טוב", שלמוד השלחן ערוך רק המחבר עם רמ"א, הוא כפי שירכש ידיעה נרחבת בכל חלקי השלחן ערוך, ואם יצטרף האדם לדעת הלכה מסימת, ידע היכן לחפש זאת, יתעמק בכל נושאי הפלים והפוסקים הדנים בהלכה זו ויוכל לברר היטב הלכה למעשה.

חיוב ותקון גדול ללמוד "שלחן ערוך"!

על למוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים, וראוי ללמד כל הארבעה "שלחן ערוך" כלם מראשם עד סופם כסדר, אם יכול ללמד כל הארבעה שלחן ערוך עם כל הפרושים הגדולים מה טוב, ואם לאו על כל פנים ילמד כל הארבעה "שלחן ערוך" הקטנים, והוא תקון גדול מאד מאד, כי על ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל ידי למוד פוסק שמברר הכשר והפסול המתור והאסור הטהור והטמא, על ידי זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע, וכמבאר במאמר "ראיתי מגורת זהב" ובשאר מאמרים מעלת למוד הפוסקים. (שיחות הר"ן סימן כ"ט).

לא יעבר יום בלי למוד לכל הפחות איזה סעיף "שלחן ערוך", אף אם הוא אנוס ואין לו פנאי

ואמר: "שכל איש ישראלי מחיב ללמד בכל יום ויום פוסקים, ולא יעבר. ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על כל פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך, כי צריך ללמוד איזה דין ב"שלחן ערוך" בכל יום ויום כל ימי חייו, וכשאינו אנוס ילמד כסדר כל הארבעה "שלחן ערוך" מדי יום ביומו,

ש'בת ב'רית ת'תקן – בענין תיקון הברית השבת והברית

עאל בין תרין אתון אלין רזא דברית, ומאן איהו, ב"ת, ועאל בין תרין אתון דאשתארו ויהיב לה לישראל. וכד עאל ב"ת רזא דברית בין תרין אתון אלין, דאנון שי"ן תי"ו, (עאלו) ואתעבידו שב"ת כמה דאת אמר (שמות ל"א) ושמו בני ישראל

תי"ו, (נכנסו) ונעשו שב"ת כמו שאתה אומר ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם, כמו שהיתה התחלת העולם להתיחס בהם כל דורות העולם מאלו שתי אותיות, ש"ת היו תלויות עד שנשלם העולם כיאות, ונכנסה ביניהם ברית הקודש ונתקן בשליות ונעשו שב"ת.

שבת ראשי תיבות שבת תיקון ברית.

וכאשר נכנסה ב"ת סוד הברית בין שתי אותיות אלו, שהן שי"ן תי"ו (נכנסו) ונעשו שב"ת.

ואיתא בזוהר: ותא חזי"י, כד קימו ישראל על טורא דסיני,

כד) וכאשר נכנסה ב"ת סוד הברית בין שתי אותיות לו, שהן שי"ת תי"ו, (נכנסו) ונעשו שב"ת

ובוא וראה, כאשר עמדו ישראל על הר סיני, נכנסה בין שתי אותיות אלו סוד הברית, ומי היא, ב"ת, ונכנסה בין שתי האותיות שנשארו ונתן אותו לישראל. וכאשר נכנסה ב"ת סוד הברית בין שתי אותיות לו, שהן שי"ת

עוד איתא במדרש או אז יכנע לבכם הערל ואז ירצו את עונם או בגי' ח' זו המילה שניתנה לשמיני או בגי' ז' זה השבת, דקאמר הקב"ה לישראל אם יכנע לבכם הערל בתשובה אזכור ואחמול עליהם ואסלח לעונם אם ישמרו השבת והמילה בלבד.

אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין

ולפי עניות דעתי נראה לי שזה כוונת הגמרא אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין היינו שבת כפשוטו שבת בראשית. ושמירת היסוד שנקרא גם כן שבת אם היו שומרים השבת והברית בלבד היו נגאלין. (בית יצחק).

בתיב (ישעי' שם) אשרי אנוש יעשה זאת שומר שבת מחללו שנו רבותינו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו ובשמירתו מיחד קודשא בריך הוא ושכינתו ויתוקן אשר גרם להיות נרגן מפריד אלוף. (עבודת הקודש).

בתיב (קדושים כ') והתקדשתם והייתם קדושים שני קדושות הם שני מצות הם, השבת והמילה שניהם נקראים קודש, המילה נקרא את ברית קודש, והשבת כי קודש היא לכם ועל כן שמירת שבת תיקון לפגם הברית. (ועיין ר' נחמן).

בתיב (קדושים כ') קדושים תהיו וגו' אני ה' אלקיכם, ושם שלשה פסוקים זה אחר זה כתיב בהם אני ה' אלקיכם, כי על ידי שלשה דברים אלו הקדוש ברוך הוא מכנה את עצמו להקרא אני ה' אלקיכם, א' על ידי גדר ערוה כמו שכתב רש"י קדושים תהיו פרושים מן העריות, כי על ידי ערוה רחמנא לצלן שורה עליו רוח הטומאה והשכינה מסתלקת מעליו. וכן על ידי שמירת שבת נעשה שותף להקדוש ברוך הוא ומורה בזה שאין עליו שום מושל רק שם אלקיו עליו. ועל ידי שמירה מכעס כי על ידי כעס שורה עליו אל אחר אל זר בקרבו.

גם מצינו בנחמיה (י"ג) כשהיו נכשלים וחוטאים ונשאו נשים נכריות וחללו את השבת^ה במקח וממכר וכאשר נחמיה רצה שיתקנו עון פגם הברית צוה להם ראשית לקדש את יום השבת (נחמיה פרק י"ג פסוק כ"ב) ואחר כך הפריש מהם את הנשים הנכריות (נחמיה פרק י"ב פסוק כ"ה ל').

יראי שמי שומרי שבת

בתיב (מלאכי ג') וזרחה לכם יראי שמי וגו' פירש"י בתענית (דף ח') יראי שמי שומרי שבת. רצה לומר לפי דאיתא בגמרא (ביצה דף ט"ו) אמר הקדוש ברוך הוא מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה לך והודיעם וכו' מתן שכרה לא עבידא לגלויי. רצה לומר ידוע שאין לו להקדוש ברוך הוא אלא אוצר של יראת שמים לבד שנאמר יראת ה' היא אוצרו ועל כן מי שנכנס לאוצר של יראת שמים אזי הוא משיג קדושת שבת, ומי שאינו נכנס בה אינה משיגה וזה מתנה טובה יש לי אבל אימתי היא מתנה טובה כי אם להנכנס לה לאוצר של יראת שמים משם נעשית מתנה טובה ולא להעומדים חוץ להאוצר של יראת שמים, וזה שכתב מתן שכרה לא עבידא לגלויי רצה לומר בחוץ לאוצר אינו מתגלה. (צמח ה').

את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם, כמה דהוה שירותא דעלמא לאתיחסא בהו כל דרי עלמא מאלין תרין אתון. ש"ת הווי תלין עד דאשתכלל עלמא כדקא יאות, ועאל בנייהו ברית קדישא ואשתכלל בשלימו ואתעבידו שב"ת. (זוהר חלק א' פרשת בראשית דף נ"ו עמוד א').

ואי האי איהו צדיק גמור דנטר אות ברית אות שבת אות ימים טובים אות תפילין יהבין ליה נפש יתירה מצדיק וכו' עיין שם. (זוהר בראשית דף רי"ג ודף רמ"ד).

יוסף הצדיק האכיל לשבטים משיירי סעודת שבת

זכור את יום השבת ברזא דברית דאיהו יסוד דאחיד ביה יוסף, ועל דא איקרי שבת דהא יוסף כל איקרי, ושבת נמי איקרי כל, ויוסף איקרי נמי שבת, וכן כתב שם פ' תולדות דמוסף שבת נמי מקבל צדיק יסוד עולם דאיקרי כל ואיקרי שבת, ועל כן האכיל יוסף לשבטים משיירי סעודת שבת שלו להכניס בהם קדושת שבת מדת צדיק יסוד עולם דאיקרי שבת. (זוהר שמות, פרי צדיק).

בשבת יכולין לתקן כל הפגמים

שבת רזא דברית, דשבת הוא תיקון פגם הברית, ויש ויכולת ביד כל ישראל החפצים להתקדש את עצמם בשבת ולהתקרב לקדושתו ית' להגיע לסבר אפי עתיק יומין, כי בשבת יכולין לתקן אל הפגמים מצד התחדשות רוח חדשה כי בכל שבת הנשמה יתירה חדשה במדרגה חדשה משבת העברה. (פרי צדיק).

הגאולה תלויה בקדושת הברית והשבת

לשמור שבת כהלכתו ולענגו בכל מיני עינוגים הוא תיקון לקר"י וזה כוונת המדרש. אדה"ר פגע בקין, אמר לו מה נעשה בדינך אמר לו עשיתי תשובה ונתפשרתי עם קוני, מיד אמר מזמור שיר ליום השבת. ולכן מצינו שהגאולה תלויה בשמירת שבת. וכבר ידענו שהאריכות הגלות הוא בשביל חטא זה ותיקון חטא זה הוא שמירת שבת וידוע מי שהוא סרוס ביותר עליו הדאגה שח"ו הוציא זרע לבטלה, ובזה יובן הפסוק זה (ישעי' נ"ו) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי, לסריסים דייקא אשר יכול להיות שהתשמיש שלהם הוא בהוצאת זרע לבטלה אשר ישמרו את יום השבת שהוא תיקון קרי. (יסוד יוסף).

שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע. שהמשמר את השבת מרוחק מן העבירה וניצול וקטרוג יצר הרע וכו' מעשות כל רע, רע דייקא שמרמו על פגם הברית שנקרא רע (כמבואר בזה"ק) ועל ידי שמירת שבת זוכין לתיקון זה.

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת

איתא במדרש ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת, ר"ח אומר לעשות את השבת, דבר שהברית כורותה לו, ואיזה זה המילה, הכוונה שאם חס ושלום פגם בברית המילה תיקונו זו שמירת השבת בכל פרטיה.

את השבת כאלו מחללי בריתם. והפוגם בריתו כאלו מחלל שבת, ומכלל הן אתה שומע לאו, אם שומר שבת שומר הברית, והשומר ברית שומר שבת.

כה אם שומר שבת שומר הברית, והשומר ברית שומר שבת ויש לרמוז בזה פסוק (בשלח) כתיב ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקוט. הרי שחיללו את השבת ולכן ראשי תיבות מזה מילה הרי על ידי שחיללו

ראשי-תיבות ג' פעמים אב"ק (אות ברית קודש), וכתוב שם ג' פעמים תיבת קנ"א. ועל כן התיקון לזה שמירת שבת שנקרא גם כן חותם מטעם הנזכר לעיל, ועוד שהוא חותם השבוע כמו אין השטר מקוים אלא בחותמיו כך אין קיום לעולם בלתי השבת שהיא הנותנת קיום לכל הבריאה כמו שכתוב שבת וינפש כפירוש האלשיך שהשבת היא הנשמה והנפש החיונית של כל הבריאה.

ועוד טעם שנקראו השבת והמילה חותם לפי שאלו שני דברים צריכין חותם ממגע נכרי, כידוע שעכ"ם ששבת וכו' וכן במילה אות היא ביני וביניכם ועכ"ם שמל, כאלו לא מל.

השבת והמילה נקראו שלום

מ שבת נקרא שלום ומילה נקרא שלום כי על ידי שבת נעשה שלום בין איש לאשתו ועל כן מחויב להדליק נרות בשבת משום שלום בית וכמו מעשה בר' מאיר בגמרא. ועל כן אומרים בליל שבת שלום עליכם בואי בשלום. וכן על ידי מילה נעשה שלום בין איש לאשתו כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה מפני מה מילה בשמיני כדי שלא יהא כל העולם שמחין ואביו ואמו עצבין. ורמז לדבר זה מה שכתב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, סופי תיבות מילה. (בית יצחק).

י שבת נקרא מקור הברכה לפי שכל ההשפעה שלכל ששת ימי המעשה נשפעת בשבת. וכן מילה נקרא מעין הברכה צדיק יסוד עולם, לפי שהוא יסוד שממנו באין גם כן כל ההשפעות.

יא שבת נקרא שמא דקודשא בריך הוא, וברית מילה נקרא שמא דקודשא בריך הוא. (עיי' בפנים הספר).

יב שבת נקרא כל, ושומר הברית נקרא כל. (זוהר הקדוש ויקרא תולדות רע"ז).

יג שבת ניתנה קודם מתן תורה, ומילה ניתנה קודם מתן תורה.

יד שבת ניתנה באהבה ובשמחה וברצון, ומילה ניתנה גם כן באהבה ובשמחה וברצון.

טו על מצות שבת אין מודעה, ועל מצות מילה אין מודעה.

טז השומר שבת נקרא קדוש, והשומר בריתו נקרא קדוש, קדושים תהיו. (עיי' פירוש רש"י).

יז השומר שבת מוחלין לו כל עונותיו, והשומר בריתו ומי שהוא בברית, מוחלין לו כל העוסקין בה עונותיהם.

יח השומר שבת כראוי פרנסתו בריוח וכן על ידי שמירת הברית פרנסתו בריוח. (עיי' בפנים הספר).

יט השומר שבת כהלכתו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, וכל השומר בריתו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא. (עיי' בפנים הספר).

כ שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, איתקשו שניהם בפסוק אחד.

כא המחלל שבת משקר בשמא דמלכא קדישא, והמחלל ומפר ברית משקר בשמא דקודשא בריך הוא.

כב המחלל שבת מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים והמפר ברית מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים.

קדושת שבת אינו משיג אלא זה שיש בו יראת שמים

מוכח מזה שקדושת שבת אינו משיג אלא זה שיש בו יראת שמים. ואיתא ששמירת הברית הוא יתד וקשר והכנה ליראת שמים טהורה, ממילא מוכח ששמירת שבת הוא תיקון וסגולה לשמירת הברית.

כי בהרבה דברים מצינו שמירת שבת דומה לאות ברית בזוהר של פרשת יתרו (דף צ"ג) ובתיקונים (תיקון ל"ח). (ראשית חכמה)

א על ידי שמירת שבת זוכה לשלום ביצרו, ועל ידי שמירת הברית גם כן זוכה לשלום ביצרו. (עיי' בפנים הספר באריכות)

ב שבת הוא סוד המזשפיע לכל ימות השבוע כמו דאיתא בזוהר כבו"ד שב"ת ראשי תיבות כל ברכאין דעילא ותתא ביומא שביעאה תליין, וכן שמירת היסוד הוא גם כן סוד המשפיע בסוד ויוסף הוא המשביר וגו'.

ג שבת נקרא אות, כי אות היא ביני וביניכם ומילה נקרא גם כן אות. זאת אות הברית.

ד שבת נקרא חוק, שם שם לו חוק ומשפט ודרשו חכמינו זכרונם לברכה זה שבת, ומילה נקרא גם כן חוק וחוק בשארו שם.

ו שבת ניתנה במרה כנזכר לעיל, ומילה (זו פריעה) ניתנה במרה. (עיי' ילקוט).

נקרא קודש

ז שבת נקרא קודש. כי קודש היא לכם ומילה נקרא קודש אות ברית קודש.

נקרא חותם

ח שבת נקרא חותם. ומלה נקרא חותם. איתא בתיקוני זוהר "א שימני כחותם על לבך דא חותם דאות ברית קודש. והיא אות ברית שבת עכ"ל.

טעם שהשבת והמילה נקראו חותם

טעם ששמירת שבת נקרא חותם, ומילה נקרא חותם. הנה בבריאת אדה"ר כתיב ויפח באפיו נשמת חיים סופי תיבות חותם, לפי שהמילה נחתם בשם שד"י (עיי' ברבינו בחיי) וזה שכתוב "ונשמת שד"י תבינם", כי מי ששומר בריתו אזי יש לו נשמה והיא תבינם, כי על ידי נשמת שד"י יש לו הבנה בתורה ובמצות ובשבת יש לו נשמה יתירה, ועל כן בשבת ניתנה תורה כי עיקר הבנת התורה היא בשבת, ועל ידי זה יוכל לחדש חידושי תורה בשבת, כדאיתא בשם האריז"ל שבכל השבוע היה לומד על דרך הפשט, ובשבת על דרך הקבלה והסוד, ורמז בזה הפסוק השתחוה לה' בהדרת קודש ראשי-תיבות קבלה. ועל כן אם חס ושלום פגם בבריתו פגם בג' מילואי אהיה שגמטריא שלהם בגימטריא חותם כזה אל"ף ה"י יו"ד ה"י אל"ף ה"א יו"ד ה"י אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה סך הכל תנ"ה וחותם עם הכולל בגימטריא גם כן תנ"ה ועל כן מעלה עליו ג' פעמים קנ"א קנאת ה' צבאות שהם בגימטריא גם כן חותם עם הכולל ועל כן אם חס ושלום פגם הברית נהפך מחותם לחמת, שחמת ה' עליו, ולכן בקנאו את קנאתי